

صبح جمعه

۹۹/۹/۱۴

زمان شروع آزمون عمومی: ۸:۱۵

زمان بیان آزمون عمومی: ۹:۱۵

آزمون ۱۴ آذر ماه ۹۹

آزمون عمومی

گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

نام درس	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	این قسمت را قبل از شروع آزمون بر کنید.
فارسی	۶	۵	۳	۲	۱	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
عربی زبان قرآن	۶	۴	۳	۲	۱	
دین و زندگی	۸	۷	۵	۳	۱	
زبان انگلیسی	۶	۵	۳	۲	۱	

شمارنده:

نام و نام خانوادگی:

مدت پاسخ‌گویی: ۶۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	فارسی	۲۰	۱	۲۰	۱۵
۲	عربی زبان قرآن	۲۰	۲۱	۴۰	۱۵
۳	دین و زندگی	۲۰	۴۱	۶۰	۱۵
۴	زبان انگلیسی	۲۰	۶۱	۸۰	۱۵

دانش‌آموز کرامی:

به کanal تلگرام تخصصی گروه دوازدهم انسانی @kanoonir_e و اینستاگرام به آدرس Kanoonir_12e پیوندید:

➢ پاسخ سؤال‌های درسی خود را مشاهده نمایید.

➢ از جدیدترین اخبار کانون و کنکور باخبر شوید.

➢ از کتاب‌های جدید و به روزرسانی شده کانون مطلع شوید.

➢ ارزیابی و تحلیل هر آزمون را در همان روز مشاهده نمایید.

➢ از مشاوره‌های آموزشی و تحصیلی و فیلم‌های آموزشی استفاده کنید.

➢ خلاصه درس‌های مربوط به هر آزمون را دریافت نمایید.

.. و

۱۵ دقیقه

ستاش، ادبیات تعلیمی
ادبیات پایداری، ادبیات غنایی
درس ۱ تا درس ۷
صفحة ۱۰ تا ۵۷

فارسی ۳

۱- در کدام گزینه واژه‌های زیر، درست معنا شده‌اند؟

«قسمیم، گرزه، دستور، تاب»

۱) صاحب جمال، ویژگی نوعی مار سمی و خطرناک، فرمان، فروغ

۲) دارای نشان پیامبری، خروش، راهنمای، گرما

۳) زیبایی، نوعی مار سمی و خطرناک، اجازه، پرتو

۴) صاحب جمال، خشمگین، وزیر، روشنایی

۲- در کدام عبارت غلط املایی وجود دارد؟

۱) آن ستور بود که رموز عشق بر او مستور بود اما آن‌جا که صفوت طبیعت انسانی است، عاشقان را زیان مقال غماز حال است.

۲) کدام عالم رسم سخاوت در ضیافت از او آموختندی و آن گره که صفلگان وقت نزول مهمان در ابروی آرند، او در نقش کاسه و نگار خوان مطبخ داشتی.

۳) سبب کلی آن ضعف نفس است و این صفت از جمله مهلهکات عظیمه است، زیرا آن در حقیقت انکار بر قضای خدا و اکراه از حکم و فعل اوست.

۴) القصه تا مهم منصب برقرار است، به این همه محنت و بلا گرفتار است و چون اوضاع روزگارش منقلب گردید و دست حادثات زمانه از سریز دولتش فرو کشید چه ناخوشی‌ها که از ابنای روزگار نبیند.

۳- کدام گزینه از جنبه تاریخ ادبیاتی نادرست است؟

۱) محمدتقی بهار شعر دماوندیه را در سال ۱۳۰۱ با تأثیر از وقایع آن روزگار سروده است.

۲) در عصر مشروطه با توجه به دگرگونی‌های سیاسی و اجتماعی، غزل اجتماعی رواج یافت.

۳) کتاب «فی حقیقت العشق» از عین القضات همدانی و منتشر است.

۴) «فیه ما فیه» اثر منثور مولوی و «مثل درخت در شب باران» اثر «م.سرشک» است.

۴- شاعر در بیت زیر از آرایه‌های کدام گزینه تمامًا بهره جسته است؟

«سپهر مهر را ماهم جهان عشق را شاهم / بتان را آستین بوسم مغان را آفرین خوانم»

۱) حسن تعلیل، ایهام، تناسب، جناس، استعاره

۲) ایهام، کنایه، استعاره، تشبيه

۳) تشخیص، تلمیح، استعاره، کنایه

۴) مجاز، تشبيه، جناس، ایهام تناسب

۵- آرایه‌های مقابل ایيات در همه گزینه‌ها تمامًا درست است؛ به جز...

از حیرت نظاره گل‌ها در این چمن (حسن تعلیل، مجاز)

۱) آب روان چو آینه گردیده است خشک

گریه را باشد اثر دامان شب‌ها بیشتر (استعاره، اسلوب معادله)

۲) در سیاهی می‌توان گل چیدن از آب حیات

به چه معلوم توان کرد که او را دهن است (ایهام، حس‌آمیزی)

۳) گر شکر خنده آن پسته شیرین نسود

اساس هستی من زان خراب آباد است (پارادوکس، جناس)

۴) اگر چه مستی عشقم خراب کرد ولی

۶- در همه گزینه‌ها جمله‌ای با الگوی «نهاد + مفعول + مسنند + فعل» وجود دارد، به جز ... .

کچ دلم خوان گر نظر بر صفحه دفتر کنم که دم و همت ما کرد ز بند آزادت عجب گر آتش این زرق در دفتر نمی‌گیرد تا در آن حلقه ببینی که چه صاحب جاهم	(۱) چون صبا مجموعه گل را به آب لطف شست (۲) برسان بندگی دختر رز گو به در آی (۳) صراحی می‌کشم پنهان و مردم دفتر انگارند (۴) با من راهنشین خیز و سوی میکده آی

۷- نقش واژه‌های مشخص شده در بیت زیر به ترتیب کدام است؟

«بنده گشت از بهر تو دل دیده را / گرچه دل را دیده بد همسایه‌ای است»

- (۱) نهاد - متمم - متمم - مفعول
- (۲) مسنند - متمم - مضافق‌الیه - متمم
- (۳) نهاد - مضافق‌الیه - متمم - متمم
- (۴) مسنند - مضافق‌الیه - مضافق‌الیه - مفعول

۸- همه ایات با بیت زیر قرابت مفهومی دارد، به جز ... .

«در عشق کسی قدم نهد کش جان نیست / با جان بودن به عشق در سامان نیست»

کشته عشق دوست را تازه حیات می‌رسد سر جانانه سلامت غم جان این همه نیست عشق را شرط نخستین چه بود ترک عالیق برخاستن از جان، علم لشکر عشق است	(۱) عشق بورز ای پسر در ره عشق باز سر (۲) عشق اگر بار شود سود و زیان این همه نیست (۳) دل و جان بسته زلفت به رخت مهر چه ورزم (۴) پیچیدن سر از دو جهان افسر عشق است

۹- مفهوم بیت «ی حدیث راه پر خون می‌کند / قصه‌های عشق مجنون می‌کند» از کدام بیت دریافت می‌شود؟

مرا چو سایه پست و بلند پروا نیست هر که را دامن ته دیوار منزل ماند، ماند آن چنان جست از سر آتش که صد فریاد داشت آتش اگر ز سایه آن خار بگذرد	(۱) به طرف دامن خورشید بسته‌ام دامن (۲) راه‌پیمایی نگردد جمع با آسودگی (۳) تا سپند آن آتشین رخسار را در بزم دید (۴) خاری است خار عشق که بی دست و پا شود

۱- مفهوم مقابل بیت زیر در کدام گزینه نیامده است؟

«نشاط غربت از دل کی برد حب وطن بیرون / به تخت مصر اما جای در بیت الحزن دارم»

که یوسف بر لب نیل آرزوی آب چه دارد چند خواهی این چنین ای خانه ویران زیستن دانه گوهر در زمین پاک غربت می‌شود در به در گو بفکن گردش دوران ما را	(۱) نگردد تشنۀ خاک وطن سیراب در غربت (۲) از وطن دوری و غربت هم گوارای من است (۳) تا بر آمد از وطن یوسف عزیز مصر شد (۴) چون گهر غربت ما به ز وطن خواهد بود

ادبیات داستانی (خسرو)
ادبیات جهان
درس ۱۶ تا درس ۱۸
صفحة ۱۲۱ تا ۱۵۱

فارسی ۱

۱۱- معنای واژه‌های کدام گزینه تمامًا درست است؟

(کمیت: اسب زرد مایل به بور)، (ارتجال: بی‌درنگ)، (جلاجل: زنگوله‌ها)، (شهناز: یکی از دستگاه‌های موسیقی ایرانی)، (اوan: بین)، (تعليق: پیوست)، (تقریر: مکتوب کردن)، (طرفه: شگفتی)، (راهب: ترسای پارسا)، (استرحام: رحم کردن)، (زنگاری: سبز رنگ)، (بدسگال: بد زبان)

- (۱) شهناز، تعليق، راهب، زنگاري
- (۲) کمیت، اوان، تقریر، بدسگال
- (۳) جلاجل، راهب، ارجالاً، تعليق
- (۴) زنگاري، تعليق، طرفه، استرحام

۱۲- در کدام بیت، غلط املایی وجود دارد؟

نور خورشید وام سایه چاه
منصوبه نچیده مرا مات کرده‌ای
قضا چندی به ذوق این غذا داد اشتها ما را
که نگردد ازین لقب مفهوم

- (۱) آن که از رای روشنش بگذارد
- (۲) نازم به بازی تو که در عرصه فریب
- (۳) کباب خوان جنت لذت خون جگر دارد
- (۴) نیست یک خلق و سیرت مذموم

۱۳- آرایه‌های «حسن تعلیل، مجاز، استعاره، ایهام تناسب، تشبيه» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

در گلستان شدن و سرو خرامان دیدن
بر غفلت ما خنده زنان است در این باغ
می پخته چو گردید سر جوش ندارد
نعل بی تابی در آتش جوبار زندگی

- (الف) با وجود رخ و بالای تو کوتنه نظری است
- (ب) هر گل که سر از پیرهن غنچه برآرد
- (ج) صایب چه عجب گر سخن از لاف نگوید
- (د) دارد از هر موجهای صائب در این وحشت‌سرا
- (ه) خضر ره اتحاد ترک لباس خودی است

- (۱) ب، ج، د، ه الف
- (۲) ج، ب، الف، د، ه
- (۳) ب، د، ج، ه الف

۱۴- کدام گزینه «جمله مرکب» دارد؟

چون بود شب زنده‌داری بی اثر پروانه را؟
در تنگنای گوشة دل آرمیده را
چون کعبه دل به چشمۀ زمزم گذاشتیم
نداریم یاد اندرین روزگار

- (۱) دامن خورشید شبتم از سحرخیزی گرفت
- (۲) یاد بهشت، حلقة بیرون در بود
- (۳) قانع به تلح و شور شدیم از جهان خاک
- (۴) همی گفت هر کس چنین کارزار

۱۵- در کدام‌یک از ابیات زیر نقش دستوری منادا وجود ندارد؟

چه لذت بردهای از شهد ناکامی چشیدن‌ها
تا ز هزار بشنوی قصه ناشنیده را
ناز نسیم، غنچه دلتنگ برنداشت
بیار نفحه‌ای از گیسوی معنبر دوست

- (۱) حزین آخر سر حرفی به آن شیرین زبان واکن
- (۲) خیز بهار، خون جگر جانب بوستان گذر
- (۳) صائب ز بزم عقده گشايان کناره کرد
- (۴) صبا اگر گذری افتتد به کشور دوست

۱۶- تعداد ترکیب‌های وصفی و اضافی ایات زیر به ترتیب در کدام گزینه درست آمده است؟

نشسته بودم در نای و نوش و لهو و بطر	چه در سر دهمت تا سه هفته روز و شبان		
نمود پنجه خونین ز بیشه خاور	پس از سه هفته که چون شیر نر غزاله چرخ		
به صد فریب و فسونم نشاند در بستر	ز خواب خادمکی کرد مر مرا بیدار		
۴) شش، چهار	۳) پنج، پنج	۲) هفت، سه	۱) چهار، دو

۱۷- رابطه معنایی واگان همه گزینه‌ها جز گزینه ... بر پایه «ترادف» است.

۲) افسار، لگام، دهانه اسب	۱) حرمت، آبرو، ارجمندی
۴) صدر، سینه، قلب	۳) برتر، برین، بالایین

۱۸- مفهوم بیت زیر با همه ایات قرابت دارد؛ به جز ...

«بیدل گمان مبرکه نصیحت کند قبول / من گوش استماع ندارم لمن تقول؟»

نصیحت گوش کردن را دل هشیار می‌باید	۱) ز جام عشق او مستمی دگر پندم مده ناصح
یکی هزار شود عشق از نصیحت‌ها	۲) نمی‌توان به خس و خار کشت آتش را
آن جا که درد نیست، سخن سودمند نیست	۳) دل‌های غم ندیده پذیرای پند نیست
که ترک دوست بگویم تصویری است محل	۴) اگر مراد نصیحت کنان ما این است

۱۹- مفهوم عبارت زیر در کدام گزینه نیامده است؟

«در برابر زائر نامدار که زانو بر زمین زده و سر فرود آورده بود، سنگ بزرگی را که بر گور فاتح چین نهاده بودند، برداشتند؛ ولی تیمور ناگهان بر خود لرزید و روی بگردانید «گور ستمنگ غرق در خون بود.»

از پیج و تاب نیست رهایی کمند را	۱) ظالم به ظلم خویش گرفتار می‌شود
ظالم در روزگار خویش و نه قاتل	۲) هیچ نبیند که رنج بیند یک روز
حاشا که رود با کفن خویش به گور	۳) هرگز نشود خانه ظالم معمور
تا چاه دیگران نکنند از برای خویش	۴) با دیگران بگوی که ظالم به چه فتاد

۲۰- مفهوم عبارت «ای کاش عظمت در نگاه تو باشد و نه در آن چیزی که بدان نگاه می‌کنی.» با کدام گزینه متناسب است؟

از طرز نگاه تو چه فهمیده‌ام امروز	۱) من دانم و دل، غیر چه داند که در این بزم
کجی دایره از طرز نگاه من و توست	۲) زیر این سقف منقش خط ناموزون نیست
تو پاس خرمن و من پاس خوش‌چین دارم	۳) تو واقع خود و من واقع نگاه رقیب
آن راز که در پرده اظهار نگنجد	۴) از طرز سخن ساز نگاه تو شنیدم

۲۶- عین الخطأ :

- ۱) قد يستغرق استخراج النفط وقتاً طويلاً!؛ گاهی استخراج نفت وقتی طولانی می‌گیرد!
- ۲) فی مجتمعنا الحاضر المدرسة ضروري لکلّ فرد!: در جامعه کنونی ما مدرسه برای هر کس ضروری است!
- ۳) لإيران تجارب كثيرة في صناعة نقل النفط!: ایران تجربه‌های زیادی در صنعت انتقال نفت دارد!
- ۴) على الإنسان أن يأخذ العبرة من كلّ ما يحدث له!: انسان باید از همه آنچه که اتفاق افتاد عبرت بگیرد!

۲۷- عین الصحيح:

- ۱) اللهم أفقذنى من منحدرات الذنوب الّتى تغذى فى النار!: خداوند، مرا از دامهای گناهان که در آتشم سوق می‌دهد، رهایی بخش!
- ۲) أطلب من كلّ المواطنين أن يعزموا على استعمار بلدنا!: از تمام هموطنان می‌خواهم که تصمیم به آبادانی سرزمنی‌مان بگیرند!
- ۳) ضعف ذاكرتي سبب أن أنسى تصلح حنفيه الماء!: ضعف حافظه‌ام باعث می‌شود که تعویض شیر آب را فراموش کنم!
- ۴) استهلاك مواد التجميل قد يؤدى إلى الإصابة بالأمراض الجلدية!: مصرف مواد آرایشی گاهی باعث می‌شود به بیماری‌های پوستی دچار شویم!

۲۸- «الولههای انتقال فرآوردههای نفت با شیرهایی بزرگ باز و بسته می‌شود»:

- ۱) تُفتح و تُغلق حنفياتٌ كبيرةً الأنابيب نقل مشتقات النفط!
- ۲) تُفتح و تُغلق أنابيب نقل مشتقات النفط بحنفياتٌ كبيرةً!
- ۳) حنفياتٌ كبيرةٌ تُفتح و تُغلقُ أنبوية نقل مشتقات النفط!
- ۴) يُفتح و يُغلقُ أنبوبٌ نقل مشتقات النفط بالحنفياتِ كبيرةً!

■■■ إقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة (٢٩ - ٣٣) بما يناسب النص:

سعدی الشیرازی هو شاعر و متصوف فارسي، تميزت كتاباته بأسلوبها الجزل (المحكم) الواضح و القيم الأخلاقية الرفيعة، أنشد الشعر بالفارسية و العربية، أشهر آثاره: کلستان سعدی و البوستان. و كان من شدة تأثر سعدی باللغة العربية أن يعتبره بعض النقاد الأدبيين أحد أبرز المؤثرين بالقصيدة العربية من ناحية ما أدخلتها أشعاره من نظم موسيقية جديدة عبر اقتباس النظم العروضية الفارسية.

کلستان - و معناها الحديقة - هي مجموعة من الحكايات و المواقف، و يمزج فيها الشیرازی ما بين الشعر و النثر و ما بين الفارسية و العربية، و قد أتمها سنة ٦٥٦ هجري و أهداها إلى حاكم شيراز سعد بن زنكي، و هذا الكتاب يُعتبر أهم و أشهر آثار الشیرازی، لعل أشهر الأقوال التي جاءت في کلستان هي التي تُعرف بـ «بني آدم».

۲۹- عین الصحيح عن سعدی الشیرازی:

- ۱) أكمل كتاب کلستان في عام ستة و خمسة و ستين!
- ۲) أشعاره باللغة العربية أكثر من أشعاره باللغة الفارسية!
- ۳) ترجمت كتاباته إلى اللغات المختلفة في العالم بسبب نظم موسيقية جديدة!
- ۴) كان متأثراً بشكل كبير باللغة العربية ولهذا يوجد الشعر العربي في أشعاره!

٣٠- لماذا أصبح سعدي أحد الشخصيات البارزة في مجال الشعر العربي القديم؟؛ لأنَّه ...

- ٢) أدخل أسلوباً جديداً في الشعر العربي!
- ٤) قام أقام صلة بين الشعر العربي و الفارسي!

٣١- عَيْنَ سُؤَالاً لَمْ يُذْكُرْ جوابه في النص:

- ٢) في أي سنة كتب سعدي كتاب كلستان؟
- ٤) بماذا تشتهر كلستان سعدي في العالم؟

■ عَيْنَ الصَّحِيحِ فِي الإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (٣٢ وَ ٣٣)

٣٢- «تميُّزت»:

١) فعل ماضٍ - معلوم - مزيد ثلثي (بزيادة حرفين إثنين) / فاعله «كتابات» والجملة فعلية

٢) للغائية - مزيد ثلثي (مصدره: تميُّز، على وزن: تفعيل) - معلوم / فاعله «كتابات»

٣) فعل مضارع - مزيد ثلثي (على وزن تَقْعَلَتْ) - مجهول / نائب فاعله «كتابات»

٤) فعل ماضٍ - للغائية - مزيد ثلثي (له حرفة زائد واحد) / فعل والجملة فعلية

٣٣- «النَّقَادُ»:

١) اسم مبالغة (الدلالة على كثرة الصفة) - معرب / صفة و موصوفها «بعض»

٢) اسم - جمع تكسير و (مفرده: ناقد، مذكر) - اسم فاعل / مضافق إليه ومضافه «بعض»

٣) مفرد مذكر - اسم مبالغة (الدلالة على صاحب الحرفة) / مضافق و مضافق إليه: «بعض»

٤) اسم - جمع تكسير (مفرده: نقد) - مأخوذ من مصدر مزيد ثلثي / مضافق إليه ومضافه «بعض»

٣٤- عَيْنَ الْخَطَا فِي ضَبْطِ حِرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

Konkur.in

١) في بعض الأوقات هذا الإستخراج يستغرق وقتاً طويلاً!

٢) لإيران تجارب كثيرة في صناعة نقل النفط عبر الأنابيب!

٣) تستطيع الدلافين أن ترشدنا إلى مكان سقوط طائرة !

٤) هو الذي يقبل التويبة عن عباده و يغفو عن السيئات ...

٣٥- عَيْنَ الصَّحِيحِ فِي مَفْهُومِ الْمَفَرَدَاتِ:

١) الفحم: نوع من الأحجار لونه أسود يستفاد كالوقود!

٢) الاستهلاك: طلب الهلاك لشخص أو شيء آخر!

٣) مَصْفِى: مكان لاستخراج النفط من الأرض!

٤) مِيَاء: منطقة في شاطئ البحر خاصة لانتقال النفط و تخليته هناك!

٣٦- عین حرف له معنی الفعل:

- (١) عزيزتي؛ الدهر يومان: يوم لك و يوم عليك!
- (٢) يا أبي؛ عرّفنا على صديق الإنسان في البحار!
- (٣) نعتذر منكم، علينا بتصليح كل النواقص في الغرف!
- (٤) عمال التنظيف مسؤولو الحفاظ على الغرف في الفندق!

٣٧- عین الخطأ للفراغ مما بين القوسين (حسب أحكام الحروف الجارة):

- (١) انظر إلى..... كيف تقرّ فري في الماء بفرح! (الدلافين)
- (٢) هو أدخلني برحمةك في عبادك ..... به (الصالحين)
- (٣) حُمْسُ سُكَانِ الْعَالَمِ مِنْ ..... ! (المسلمين)
- (٤) ذهبت يوماً إلى..... و ساعدهم! (المساكين)

٣٨- في أي عبارة نون الوقاية اتصلت بفعل مجرد ثلاثي:

- (١) لا تحزني لأن الله يقبل التوبة و يغفو عن السيئات!
- (٢) هذا هو الدلافين الذي ينقذني من الغرق!
- (٣) اللهم اشفي من الأمراض النفسية و الجسمية!
- (٤) حذرني الطبيب النفسي من السهر و تقليل الطعام!

٣٩- عین الخبر فعلاً مجهولاً:

سایت کنکور

Konkur.in

- (١) التواضع نعمة لا يحسد عليها!

- (٢) هذه التمارين تساعدنا لتعلم دروسنا!

- (٣) عالم ينتفع بعلمه خير من ألف عابد!

- (٤) ملابس الرياضة تُغضّل قبل بداية المسابقات!

٤- عین فعل لانعلم من فاعله:

- (١) الدلافين تُرضع صغارها لأنها من اللبونات!
- (٢) لا أصدق أن الدلافين تُغنى كالطّيور!
- (٣) سحب السفينة إلى الشاطئ بمساعدة الدلافين!
- (٤) عرفت أسراراً من حياة هذا الحيوان بإرشاد أبي!

۱۵ دقیقه

دانش آموزان اقایت های مذهبی، شما می توانید سوال های معارف مربوط به خود را از مستویین حوزه دریافت کنید.

دین و زندگی ۳

هستی بخش، یگانه بی همتا،
توحید و سبک زندگی،
 فقط برای تو، قدرت پرواز
درس ۱ تا پایان درس ۵
صفحه ۲ تا ۶۲

۴۱- اقرار شیطان مبنی بر عجز و ناتوانی او در فریب مؤمنان با اخلاص، کدامیک از ابیات زیر را در ذهن تداعی می کند؟

(۱) «پاسبان حرم دل شده ام شب همه شب / تا در این پرده جز اندیشه او نگذارم»

(۲) «برو این دام بر مرغی دگر نه / که عنقا را بلند است آشیانه»

(۳) «مهر رخسار تو می تابد ز ذرات جهان / هر دو عالم پر ز نور و دیده نابینا، چه سود؟»

(۴) «این همه نقش عجب بر در و دیوار وجود / هر که فکرت نکند نقش بود بر دیوار»

۴۲- خداوند تبارک و تعالی در کدام عبارت شریفه به پرستشی که از روی تردید است اشاره می کند؟

(۱) «فان أصـابـه خـيـرـ اـطـمـأـنـ بـهـ وـ انـ اـصـابـتـهـ فـتـنـةـ انـقـلـبـ عـلـىـ وـجـهـهـ»

(۲) «إِرَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ الْهَمَّهُ هَوَاهُ افَانَتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًاً»

(۳) «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَخَذُوا عَدُوّي وَ عَدُوّكُمْ أَوْلِيَاءَ»

(۴) «تَلَقُونَ الْيَهِيمَ بِالْمَوْدَةِ وَ قَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ...»

۴۳- عبارت های زیر به ترتیب پیرامون کدام نوع از نیازمندی جهان به خاست؟

- یک تفاوت بنیادین میان رابطه خدا با جهان و رابطه مصنوعات بشری با سازنده آن وجود دارد.

- موجودات، نیاز دائمی خود را به پیشگاه الهی عرض می کنند.

- چیزهایی که شیرین نیستند برای شیرین شدن نیازمند به چیزی هستند که خودش شیرین باشد.

(۱) در پیدایش - در پیدایش - در بقا

(۲) در بقا - در پیدایش - در پیدایش

۴۴- «سلب آرامش درونی» و «ابتلا به برگی جدید» به ترتیب معلول کدام مورد است؟

(۱) تسلیم شدن در برابر امیال نفسانی - فرمان پذیری از طاغوت

(۲) فرمان پذیری از طاغوت - تسلیم نشدن در برابر امیال نفسانی

(۳) شرک عملی در بُعد فردی - شرک عملی در بُعد اجتماعی

(۴) شرک عملی در بُعد اجتماعی - شرک عملی در بُعد فردی

۴۵- گرفتار آمدن برخی افراد به شرک در مالکیت، مؤخر از شرک در کدام مرتبه بوده و کدام اعتقاد بیانگر شرک در روبیت است؟

(۱) خالقیت - پرورش درختان، نتیجه تدبیر مستقیم باغبان است.

(۲) روبیت - شفابخشی بیمار، مستقل از اراده خداوند است.

(۳) خالقیت - شفابخشی بیمار، مستقل از اراده خداوند است.

(۴) روبیت - پرورش درختان نتیجه تدبیر مستقیم باغبان است.

۴۶- انسان حکیم پس از رسیدن به درجاتی از بصیرت و روش‌بینی به کدام توانایی دست می‌یابد؟

(۱) به دیدار محبوب حقیقی خواهد رسید.

(۲) فریب و سوشه‌های شیطان را نخواهد خورد.

(۳) در شرایط سخت حق را از باطل تشخیص می‌دهد.

(۴) محبت خدا را در قلب خود تقویت می‌کند.

۴۷- بیت زیر، بیانگر مفهوم کدام آیه شریفه است؟

«ما چو ناییم و نوا در ما ز توست / ما چو کوهیم و صدا در ما ز توست»

(۱) «إِنَّ اللَّهَ رَبِّيْ وَ رَبَّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ»

(۲) «قُلِ اللَّهُ خالقُ كُلِّ شَيْءٍ وَ هُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ»

(۳) «اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ»

(۴) «يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفَقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَ اللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ»

۴۸- انسان از چه طریقی می‌تواند به قدرتی برتر از قدرت‌های مادی و طبیعی برسد و این امر از راه پایبندی به کدامیک از مراتب توحید می‌ستر می‌شود؟

(۱) دستیابی به درجاتی از حکمت - توحید در ولایت

(۲) دستیابی به درجاتی از حکمت - توحید عملی

(۳) پیمودن مراتب بندگی - توحید عملی

(۴) پیمودن مراتب بندگی - توحید در ولایت

۴۹- پذیرفتن مسئولیت آثار و عاقب عمل از شواهد وجود اختیار در انسان، در کدام بیت آمده است؟

(۱) این‌که فردا این کنم یا آن کنم / خود دلیل اختیار است ای صنم

(۲) گر نبودی اختیار این شرم چیست / این دریغ و خجلت و آزرم چیست؟

(۳) هیچ گویی سنگ را فردا بیا / ورنیابی من دهم بد را سزا!

(۴) چوب حق و پشت و پهلو آن او / من غلام و آلت فرمان او

۵۰- به ترتیب، «ریزه‌کاری‌ها و نقشه جهان»، «اجرا و پیاده کردن قوانین»، «حدود مخلوقات» مربوط به چیست؟

(۱) تقدير - قضا - تقدير

(۲) قضا - تقدير - قضا

(۳) قضا - تقدير - قضا

دستی با خدا،
باری از نماز و روزه،
فضیلت آراستگی،
زیبایی پوشیدگی
درس ۱۱ تا درس ۱۴
صفحه ۱۱۳ تا ۱۵۸

دین و زندگی ۱

۵۱- توجه به عظمت و بزرگی خداوند در کدام رکن نماز سبب بی توجهی به غیر او می باشد و فایده رعایت شرط

غصبی نبودن لباس و مکان نمازگزار چیست؟

(۱) تکبیر - بی رغبتی به مکاسب محترمه در زندگی

(۲) رکوع و سجود - بی رغبتی به مکاسب محترمه در زندگی

(۳) تکبیر - دور شدن تدریجی از گناهان و مکروهات

(۴) رکوع و سجود - دور شدن تدریجی از گناهان و مکروهات

۵۲- حکم استفاده از لباس خیسی که با مردار حیوان حرام گوشتی که خون جهنده ندارد برخورد داشته برای اقامه نماز چیست و خون کدام دسته از حیوانات نجس است؟

(۱) پاک است و می توان با آن نماز خواند. - هر حیوانی که حرام گوشت است.

(۲) نجس است و نمی توان با آن نماز خواند. - هر حیوانی که خون جهنده دارد.

(۳) نجس است و نمی توان با آن نماز خواند. - هر حیوانی که حرام گوشت است.

(۴) پاک است و می توان با آن نماز خواند. - هر حیوانی که خون جهنده دارد.

۵۳- این که انسان بتواند هر کاری را که خداوند دستور داده است به آسانی انجام دهد و احساس سختی نکند از عمل به کدام عبارت قرآنی حاصل می شود؟

(۱) «واصبر علی ما اصابک»

(۲) «فاتبعوني يحببكم الله»

(۳) «اقم الصلاة»

۵۴- اهل بيت عصمت و طهارت برای بیان اهمیت آراستگی از چه تعبیری در مورد آن استفاده کرده اند و رعایت کدام نکته در آراستگی، انسان را نزد خداوند محبوب می کند؟

(۱) سیره پیشوایان - نماز خواندن با بوی خوش

(۲) اخلاق مؤمنان - آمادگی خویشتن به هنگام ملاقات دوستان

(۳) سیره پیشوایان - آمادگی خویشتن به هنگام ملاقات دوستان

۵۵- کدام خصلت انسان، بازدارنده از گرفتاری در دام تبرج است و آراستگی به آن چه پیامدی به دنبال دارد؟

(۱) عزت - انسان مقبولیت را از راه جلب توجه ظاهری به دست نمی آورد.

(۲) عفاف - انسان مقبولیت را از راه جلب توجه ظاهری به دست نمی آورد.

(۳) عفاف - انسان می تواند مقبولیت را از راه جلب توجه ظاهری نیز به دست آورد.

(۴) عزت - انسان می تواند مقبولیت را از راه جلب توجه ظاهری نیز به دست آورد.

۵۶- نابودی دو گوهر مقدس حیا و عفاف در روح زن، مولود نامبارک کدام رفتار است و طبق کلام امام صادق (ع) به چه صورتی در پوشش ظاهر می‌شود؟

(۱) ذلت نفس با خودنمایی ظاهری - لباس نازک و بدن‌نما

(۲) ذلت نفس با خودنمایی ظاهری - لباس آراسته برای انجام گناه

(۳) عرضه نابجای زیبایی - لباس آراسته برای انجام گناه

(۴) عرضه نابجای زیبایی - لباس نازک و بدن‌نما

۵۷- امام کاظم (ع) در شرح و تفسیر آیات قرآن کدام بخش از «پوشش» را مشخص نموده‌اند و در این دست از روایات ایشان ما را به رعایت چه موضوعی دعوت کرده‌اند؟

(۱) حدود پوشش - آراستگی

(۲) علت و فلسفه پوشش - آراستگی

(۳) حدود پوشش - آراستگی

۵۸- درباره این سؤال که «آیا حجاب اختصاص به مسلمانان دارد؟» کدام مورد درست است؟

(۱) مورخان غربی بر این باورند که ایران باستان منشأ اصلی بدحجابی در جهان است.

(۲) با این که در اکثر قوم‌ها زنان پوشش مناسبی نداشتند، اما در ادیان آسمانی پوشش یک اصل پسندیده است.

(۳) زنان ایرانی قبل از اسلام که عموماً پیرو آیین زرتشت بودند با پوشش کامل در محل‌های عمومی رفت و آمد می‌کردند.

(۴) قانون حجاب قانونی برای سلب آزادی زنان در جامعه نیست.

۵۹- عبارت قرآنی «وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُ حَبَّاً لِّلَّهِ» به لحاظ مفهومی با کدام سخن شریف از معصومین (ع) قرابت بیشتری دارد؟

Konkur.in

(۱) «ارزش هر انسانی به اندازه چیزی است که دوست می‌دارد.»

(۲) «کسی که از فرمان خدا سرپیچی می‌کند، او را دوست ندارد.»

(۳) «هر کس لذت دوستی‌ات را چشیده باشد، غیر تو را اختیار نکند.»

(۴) «هر کس در روز قیامت با محبوب خود محشور می‌شود.»

۶- در عبارت شریفه «يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لَا زَوْاجٌ وَ بَنَاتٍ وَ نِسَاءٌ مُؤْمِنٓيْنَ يَدْنِينَ غَلِيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيْهِنَّ ...»، کدام ثمره و فلسفه حجاب مقدم بر دیگری است؟

(۱) مورد آزار قرار نگرفتن زنان

(۲) تقویضیگی توأم با پوشیدگی زنان

(۳) مورد غفران و رحمت الهی واقع شدن

(۴) به عفاف شناخته شدن زنان مؤمن

زبان انگلیسی ۱ و ۳

دانش آموزان گرامی در صورتی که شما زبان غیر انگلیسی (فرانسه یا آلمانی) آزمون می دهید، سوال های مربوط به خود را از مسئولین حوزه دریافت کنید.

۱۵ دقیقه

زبان انگلیسی ۳

Sense of Appreciation,

درس ۱

صفحة ۱۵ تا صفحه ۲۱

زبان انگلیسی ۱

Traveling the World

درس ۴

صفحة ۹۶ تا صفحه ۱۱۹

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

61- A: Joe fell off the ladder while he was painting the ceiling.

B: He must be in a lot of pain. I think we ... help him.

1) should	2) may not
3) could not	4) will

62- Hundreds of students received questionnaires and ... to give their opinions about their professors based on professors' knowledge and manners.

1) asked	2) has been asked
3) were asked	4) were asking

63- Ben's dream was to travel to Iran and visit this beautiful country in Western Asia, ...?

1) does it	2) wasn't it
3) doesn't he	4) was he

64- Don't worry, we can talk while you are here, ... when you return from your office. Just tell me the time and the place to meet.

1) but	2) and
3) so	4) or

65- An interesting fact is that dreams are a rich source of ... for a large number of successful writers.

1) destination	2) generation
3) collocation	4) inspiration

66- The villagers were quite ... and invited every tourist who passed through to a local meal.

1) protected	2) healthy
3) hospitable	4) decorative

67- The traditions concerning wedding in our family are in sharp ... to those of the other ones, although we live in a city with the same culture.

1) strength	2) contrast
3) function	4) heritage

68- Ronald always helps his father with fixing the car, but he ..., if ever, does any cleaning.

1) rarely	2) orally
3) fortunately	4) absolutely

69- Doctors should ... their patients about the possible side effects of any drugs they prescribe them.

1) inform	2) bring
3) organize	4) feed

70- She said that she left the village soon after her marriage because of their ... treatment towards women.

1) careful	2) native
3) cruel	4) confusing

71- Their first attempt to climb Everest ended in ..., but they never lost their hope and motivation.

1) cancer	2) failure
3) paradise	4) ethic

72- It has been 7 months since coronavirus got around and swept through the whole world, but scientists still aren't able to ... an effective drug or vaccine to fight it.

1) increase	2) publish
3) develop	4) narrate

PART B: Cloze Test

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

Freya Stark was an explorer who lived during a time when explorers were ... (73) ... as heroes. Stark was born in Paris, and learned French, German and Italian when she was a child. She travelled to distant areas of the Middle East and kept a ... (74) ... of her trips. ... (75) ... 1928, she went to a far region of the Elburz, a mountain range in Iran. During her trip she ... (76) ... for information about an ancient unknown Iranian tribe, which she wrote about in one of her books.

73- 1) forgiven	2) regarded	3) improved	4) devoted
74- 1) dairy	2) process	3) diary	4) memory
75- 1) In	2) On	3) At	4) For
76- 1) has searched	2) searching	3) is searching	4) was searching

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

The day after Thanksgiving is the start of the holiday shopping season. Thanksgiving is always on a Thursday, so the day after is a Friday. This day has come to be known as Black Friday. It has been the busiest shopping day of the year since 2005. The name "Black Friday" was first used in Philadelphia (United States) in the 1950s. The police called this day Black Friday because of the heavy traffic it drew.

Most stores offer great deals on Black Friday. They open their doors in the early hours of the morning. They try to attract shoppers with big discounts. Some items, like TVs, are much cheaper than usual. Stores may even lose money on these items. They hope that shoppers will buy gifts for other people while they are in the store.

Black Friday is a great time to go shopping. The problem is that there are not enough low-priced items to go around. These items are in great demand, so people may line up hours before a store opens. They may be hoping to get a low price on a TV or laptop, but not everyone who wants one will get one. Some people will leave disappointed.

The situation can be stressful. Some Black Friday events have been violent. Some workers have even been hurt by large crowds. Fights have broken out over toys or people cutting in line. However, most Black Friday events are safe and fun. Still, if you plan on going, expect large crowds and a bit of shoving.

77- Which of the following is NOT supported by the passage?

- 1) Black Friday is always the day after Thanksgiving.
- 2) Black Friday is a national holiday.
- 3) Black Friday is the busiest shopping day of the year.
- 4) Black Friday is the start of the holiday shopping season.

78- There is enough information in the passage to answer which of the following questions?

- 1) Where does the name Black Friday come from?
- 2) Why do people buy gifts when they are in the store?
- 3) What time do stores close on Black Friday?
- 4) Why is Black Friday something that can be found everywhere?

79- What is the author's goal in writing the last paragraph?

- 1) To emphasize that, although Black Friday can be stressful, it can also be safe and fun.
- 2) To show that Black Friday is the least stressful time of the year.
- 3) To ask readers not to leave the house during Black Friday to save money on this day.
- 4) To inform readers about all of the best shopping places during Black Friday.

80- Which of the following would be the best title for this passage?

- 1) Black Friday: Stories from the United States
- 2) Black Friday: Why You Should Go This Year
- 3) Black Friday: The Negative Points You Should Know
- 4) Black Friday: A chance to Save Money on the Big Day

آزمون ۱۴ آذر ماه ۹۹

آزمون اختصاصی

گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

معمولاً داش آموزان در هر رده‌ی قوایی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					نام درس	
این قسمت را قبل از شروع آزمون بر کنید	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟	۱	۲	۳	۴	۵	ریاضی
	۱	۲	۴	۵	۷	اقتصاد
	۱	۲	۳	۵	۶	علوم و فنون ادبی
	۱	۲	۳	۵	۷	عربی زبان قرآن
	۱	۲	۴	۶	۷	تاریخ
	۱	۲	۴	۵	۷	جغرافیا
	۱	۲	۵	۷	۸	جامعه‌شناسی
	۱	۲	۳	۴	۶	منطق و فلسفه
	۱	۲	۴	۵	۷	روان‌شناسی

شمارنده:

نام و نام خانوادگی:

مدت پاسخ‌گویی: ۱۵۰ دقیقه

تعداد سؤال:

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۳)	۱۰	۸۱	۹۰	۲۰
۲	ریاضی و آمار (۲)	۱۰	۹۱	۱۰۰	
۳	اقتصاد	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	۱۰
۴	علوم و فنون ادبی (۳)	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۱۰
۵	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	۱۰
۶	عربی، زبان قرآن (۳) و (۱)	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	۱۵
۷	عربی، زبان قرآن (۳) و (۱) - سؤال‌های آشنا	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	
۸	تاریخ (۳)	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۲۰
۹	جغرافیا (۳)	۱۰	۱۶۱	۱۷۰	
۱۰	تاریخ (۲)	۱۰	۱۷۱	۱۸۰	
۱۱	جغرافیا (۲)	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	
۱۲	جامعه‌شناسی (۳)	۱۰	۱۹۱	۲۰۰	۱۵
۱۳	جامعه‌شناسی (۳) - سؤال‌های آشنا	۱۰	۲۰۱	۲۱۰	
۱۴	جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۲۱۱	۲۲۰	۱۰
۱۵	فلسفه دوازدهم	۱۰	۲۲۱	۲۳۰	۱۰
۱۶	منطق	۱۰	۲۳۱	۲۴۰	۱۰
۱۷	فلسفه یازدهم	۱۰	۲۴۱	۲۵۰	۱۰
۱۸	روان‌شناسی	۱۰	۲۵۱	۲۶۰	۱۰

شمارش، احتمال
چرخه آمار در حل مسائل
(گام‌های چرخه آمار در حل مسائل)
صفحه‌های (۱۳۷)

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی (مجموع دروس ریاضی): ۲۰ دقیقه

ریاضی و آمار (۳)

۸۱- محاسبه دامنه میان چارکی داده‌های یک بررسی آماری در کدام گام چرخه آمار انجام می‌شود؟

- (۱) اول   (۲) دوم   (۳) سوم   (۴) چهارم

۸۲- توصیف داده‌های کمی، طرح ایده‌های جدید و روش انجام کار به ترتیب مربوط به کدام یک از گام‌های چرخه آمار هستند؟

- (۱) طرح و برنامه‌ریزی - بحث و نتیجه‌گیری - گردآوری و پاکسازی داده‌ها

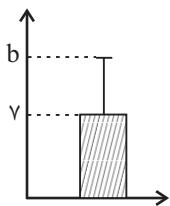
- (۲) تحلیل داده‌ها - بیان مسئله - بحث و نتیجه‌گیری

- (۳) طرح و برنامه‌ریزی - تحلیل داده‌ها - بحث و نتیجه‌گیری

- (۴) تحلیل داده‌ها - بحث و نتیجه‌گیری - طرح و برنامه‌ریزی

۸۳- با ارقام $1, 2, 3, 4, 5, \dots$ چند عدد سه رقمی بدون تکرار ارقام و بزرگ‌تر از 300 می‌توان نوشت؟

- (۱) ۴۰   (۲) ۶۰   (۳) ۷۵   (۴) ۴۸

۸۴- نمودار داده‌های $a, b, 6, 12, 2$ به صورت مقابل است. مقدار b تقریباً کدام است؟

- (۱) $\frac{9}{6}$

- (۲) $11/6$

- (۳) $10/6$

- (۴) $11/1$

۸۵- از جعبه‌ای شامل ۳ گوی آبی، ۳ گوی سبز و ۴ گوی زرد به تصادف ۲ گوی خارج می‌کنیم. با کدام احتمال گوی‌های خارج شده غیر همنگ هستند؟

- (۱) $\frac{11}{15}$ (۲) $\frac{7}{15}$ (۳) $\frac{2}{3}$ (۴) $\frac{4}{15}$

۸۶- با ارقام $\{4, 3, 6, 5, 0\}$ اعداد سه رقمی زوج بدون تکرار ارقام می‌سازیم. با کدام احتمال عدد ساخته شده مضرب ۵ است؟

- (۱) $0/3$ (۲) $0/4$ (۳) $0/6$ (۴) $0/8$

۸۷- احتمال این‌که دو آذر ماهی در روزهای متفاوتی از ماه متولد شده باشند، چقدر است؟

- (۱) $\frac{29}{30}$ (۲) $\frac{1}{30}$ (۳) $\frac{29}{31}$ (۴) $\frac{1}{31}$

۸۸- در پرتاب دو تاس، احتمال این‌که مجموع عدد روشنده دو تاس مضرب ۳ باشد، چقدر است؟

- (۱) $\frac{5}{18}$ (۲) $\frac{1}{4}$ (۳) $\frac{1}{3}$ (۴) $\frac{1}{2}$

۸۹- شخصی می‌خواهد از بین ۵ شلوار مشکی، ۳ شلوار آبی و ۴ شلوار قهوه‌ای، به تصادف سه شلوار انتخاب کند. با کدام احتمال حداقل یک شلوار به رنگ مشکی نیست؟

- (۱) $\frac{34}{45}$ (۲) $\frac{21}{22}$ (۳) $\frac{10}{17}$ (۴) $\frac{3}{7}$

۹۰- فائزه ۵ مداد دارد که ۲ تای آن‌ها قرمز و بقیه آبی، سبز و بنفش هستند. او به چند طریق می‌تواند مدادها را در یک ردیف کنار هم قرار دهد به طوری‌که بین دو مداد همنگ، دقیقاً یک مداد باشد؟ (۲ مداد قرمز را یکسان در نظر می‌گیریم).

- (۱) ۱۲   (۲) ۱۸   (۳) ۲۴   (۴) ۳۰

تابع
 (تابع ثابت، چندضابطه‌ای و همانی)
 مسئله‌های (۲) تا (۵)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان **اجباری** است.

ریاضی و آمار (۲)

۹۱- اگر رابطه $f = \{(2a, b+1), (1, 2a-1), (2a, 3), (1, 7)\}$ کدام است؟

(۴, ۲) (۴)

(-۴, ۷) (۳)

(-۴, -۷) (۲)

(۷, ۴) (۱)

۹۲- اگر تابع $f = \{(2, n^r + m), (1, 4), (3, n-1)\}$ کدام است؟

۲ (۴)

-۵ (۳)

-۲ (۲)

۵ (۱)

۹۳- در تابع چندضابطه‌ای $f(x) = \begin{cases} (x-1)^r & , \quad x > 1 \\ 4 & , \quad x = 1 \\ \frac{x}{2}-3 & , \quad x < 1 \end{cases}$ کدام است?

$\frac{3}{4}$ (۴)

$-\frac{3}{4}$ (۳)

$-\frac{7}{2}$ (۲)

$-\frac{7}{4}$ (۱)

۹۴- اگر f تابع همانی باشد، حاصل $a+b+c$ کدام است؟

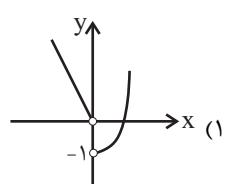
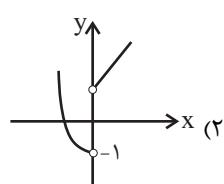
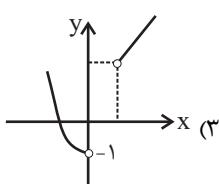
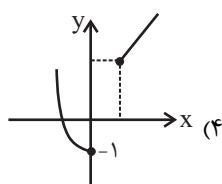
۱۹ (۴)

-۹ (۳)

۱۵ (۲)

۱۲ (۱)

۹۵- نمودار تابع $f(x) = \begin{cases} x^r - 1 & , \quad x < 0 \\ x + 1 & , \quad x > 1 \end{cases}$ کدام است؟

-۹۶- اگر f تابعی ثابت و g تابعی همانی باشد و داشته باشیم $2 = (-1)^f$, به ازای کدام مقدار a , رابطه $1 = \frac{f(\frac{2}{3}) - g(0)}{-2ag(-1)f(1 - \sqrt{2})}$ برقرار است؟

(دامنهای f و g مجموعه اعداد حقیقی هستند).

$\frac{1}{2}$ (۴)

$-\frac{2}{3}$ (۳)

۲ (۲)

-۱ (۱)

-۹۷- اگر $f(x) = \frac{-ax^r + 3x}{2b + x - 3}$ یک تابع همانی باشد، مقدار $a + b$ کدام است؟

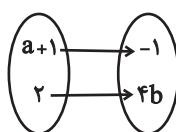
۴ (۴)

۲ (۳)

-۳ (۲)

-۱ (۱)

-۹۸- اگر برد تابع $f = \{(1, c+1), (-2, 4)\}$ تک عضوی و تابع g مطابق شکل زیر یک تابع همانی باشد، حاصل $a+b+c$ کدام است؟

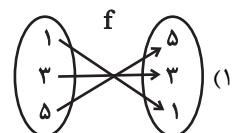
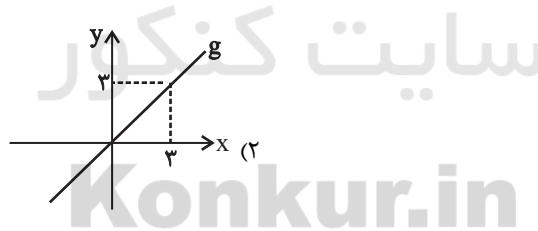
۱ (۱)

۲ (۲)

۱/۵ (۳)

۲/۵ (۴)

-۹۹- کدام تابع زیر، همانی محسوب نمی‌شود؟

$$k(x) = x(x+1) - x^r \quad (۴)$$

$$h(x) = (x-1)^r \quad (۳)$$

-۱۰۰- اگر $f(x) = k$ تابعی ثابت با دامنه R باشد، حاصل $(k \neq 0) f(2a-1) - f(b+a)$ همواره کدام است؟

۰ (۴) صفر

۱ (۳)

k (۲)

-۱ (۱)

نحوهای پولی و مالی (باتک و بازار سرمایه)
توسعه اقتصادی (رشد، توسعه و پیشرفت)
صفحه‌های ۶۲ تا ۸۴

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

۱۰۱- شاخصی ترکیبی از چند شاخص برای شناخت و تشخیص «توسعه یافته» وجود دارد:

الف) نام آن چیست؟

ب) این شاخص اعتبار کدام‌یک از «شاخص‌های تولید کل جامعه» را نادرست می‌نمایاند؟

(۱) الف) شاخص رشد انسانی یا «I.H.D.»، ب) درآمد ملّی

(۲) الف) شاخص توسعه انسانی یا «H.D.I.»، ب) درآمد ملّی

۱۰۲- عبارات کدام گزینه مبین پاسخ درست پرسش‌های زیر است؟

الف) عبارت کدام گزینه در ارتباط با بانک تجاری نادرست است؟

ب) کدام بانک تخصصی است اما در ایران بیشتر نقش بانک تجاری را ایفا می‌کند؟

ج) کدام گزینه بیانگر تعریف سپرده پس انداز است؟

(۱) الف) فقط به فعالان عرصه خاصی از اقتصاد، ارائه خدمات می‌کند. ب) بانک مسکن، ج) حسابی است که پول مشتری برای مدتی نامعین در آن نگهداری می‌شود اما مشتری می‌تواند با مراجعته به بانک موجودی این حساب را در هر زمان که بخواهد دریافت کند.

(۲) الف) می‌تواند شرکت‌ها و واحدهای تولیدی تأسیس کند. ب) بانک کشاورزی، ج) حسابی است که پول مشتری برای مدتی تقریباً طولانی در آن نگهداری می‌شود و مشتری تا زمان سرسید حق برداشت از آن را ندارد.

(۳) الف) صرفاً نقش آسان‌سازی مبادلات را دارد. ب) بانک توسعه تعاون، ج) حسابی است که پول مشتری برای مدتی نامعین در آن نگهداری می‌شود؛ اما مشتری می‌تواند با مراجعته به بانک موجودی این حساب را در هر زمان که بخواهد دریافت کند.

(۴) الف) بانک ملی نمونه‌ای از یک بانک تجاری است. ب) بانک توسعه صادرات، ج) حسابی است که پول مشتری برای مدتی تقریباً طولانی در آن نگهداری می‌شود و مشتری تا زمان سرسید حق برداشت از آن را ندارد.

۱۰۳- چند مورد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

الف) در جوامع غیردینی، مؤسسه‌هایی شکل گرفت که پول‌های راکد را نه امانت، بلکه قرض مردم به آنان و مال خود می‌دانست، بنابراین آن‌ها را وام می‌داد و ربا می‌گرفت.

ب) فرایند خلق شبه‌پول یا خلق اعتبار مشابه چاپ پول است.

ج) اجازه فعالیت آزاد انتفاعی، تها به بانک‌های تجاری داده می‌شود.

(د) بانک‌ها فقط با مجوز بانک مرکزی تأسیس می‌شوند و تمام فعالیت‌های پولی و بانکی آن‌ها باید تحت کنترل و نظارت شدید باشد.

(ه) با رونق گرفتن تجارت در جوامع بشری به ویژه ابتدا در اروپا در قرون دهم و یازدهم میلادی و سپس در تمدن اسلامی قرن دوم تا نهم هجری، نیاز به پول و خدمات بیشتر شد.

(۱)

۲ (۲)

۳ (۳)

۴ (۴)

۱۰۴- هریک از عبارات زیر به ترتیب به کدام‌یک از اسناد اعتباری اشاره دارد؟

الف) در مواقعي که دولت یا مؤسسات خصوصی برای رفع مشکلات یا گسترش فعالیت‌های اقتصادی خود به امکانات مالی نیاز پیدا می‌کنند، می‌توانند به انتشار این اوراق اقدام کنند.

ب) این سند در معاملات بازارگانی نیز مورد استفاده قرار می‌گیرد و به موجب آن، بدهکار متعهد می‌شود مبلغ معینی را در زمان مشخص به طلبکار پرداخت کند.

ج) دارندگان این اسناد، می‌توانند آن را پشت‌نویسی (ظهernoیسی) کرده و با دریافت مبلغ کمتری، طلب خود را به دیگری انتقال دهند.

د) دارندگان این اسناد، ضمن دریافت سود علی‌الحساب در فواصل زمانی مشخص شده، اصل طلب خود را در زمان سرسید دریافت می‌کنند.

(۱) الف) اسناد اعتباری کوتاه‌مدت، ب) اسناد اعتباری دیداری، ج) اسناد اعتباری کوتاه‌مدت، د) اسناد اعتباری بلند‌مدت

(۲) الف) اسناد اعتباری بلند‌مدت، ب) اسناد اعتباری کوتاه‌مدت، ج) اسناد اعتباری کوتاه‌مدت، د) اسناد اعتباری بلند‌مدت

(۳) الف) اسناد اعتباری بلند‌مدت، ب) اسناد اعتباری کوتاه‌مدت، ج) اسناد اعتباری بلند‌مدت، د) اسناد اعتباری کوتاه‌مدت

(۴) الف) اسناد اعتباری کوتاه‌مدت، ب) اسناد اعتباری دیداری، ج) اسناد اعتباری بلند‌مدت، د) اسناد اعتباری کوتاه‌مدت

۱۰۵- با توجه به اطلاعات مندرج در جدول زیر، که مربوط به یک جامعه فرضی است:

الف) حجم پول موجود یا نقدینگی این جامعه، چند میلیون واحد پولی است؟

ب) میزان شبepول آن چند میلیون واحد پولی است؟

ج) میزان سپرده مدتدار این جامعه چند واحد پولی است؟

۲۸۰۰ میلیون واحد پولی	ارزش پولی حسابهای قرضالحسنه	۱
۴۶۰۰ میلیون واحد پولی	ارزش پولی اسکناسهای در دست مردم	۲
۳۲۰۰ میلیون واحد پولی	ارزش پولی مجموع موجودی سپردههای دیداری و غیردیداری مردم	۳
۱۰۵۰ میلیون واحد پولی	ارزش پولی حسابهای جاری مردم	۴
$\frac{1}{5}$ موجودی حسابهای غیردیداری مردم	ارزش پولی مسکوکات در دست مردم	۵
۵۲۰ میلیون واحد پولی	موجودی سپردههای پسانداز مردم	۶

(۱) الف) ۱۱,۰۳۰، ب) ۱۱,۰۳۰، ج) ۲,۳۲۰

(۲) الف) ۱۲,۱۳۲، ب) ۱۲,۱۳۲، ج) ۴,۹۵۰

(۱) الف) ۵,۴۹۰، ب) ۵,۴۹۰، ج) ۲,۳۲۰

(۲) الف) ۱۲,۱۳۲، ب) ۱۲,۱۳۲، ج) ۴,۹۵۰

۱۰۶- عبارت کدام گزینه بیانگر عقد اسلامی «مشارکت حقوقی» است؟

(۱) قراردادی بازرگانی است که به موجب آن دو یا چند شخص حقیقی یا حقوقی (از جمله بانک) سرمایه نقدی یا جنسی خود را به شکل مشاع و به منظور ایجاد سود درهم می‌آمیزند.

(۲) قراردادی است که طی آن بانک قسمتی از سرمایه شرکتهای سهامی جدید را تأمین یا قسمتی از سهام شرکتهای سهامی موجود را خریداری می‌کند و از این طریق در سود آنها شریک می‌شود.

(۳) قراردادی است که به موجب آن، بانک سرمایه را تأمین می‌کند و طرف دیگر با آن به تجارت می‌بردazد. در نهایت، سود حاصل از سرمایه بین بانک و طرف دیگر تقسیم می‌شود.

(۴) طبق این قرارداد، بانک زمین مشخصی را برای مدت معین در اختیار طرف دیگر قرار می‌دهد تا در آن کشاورزی کند در نهایت، سود حاصل بین دو طرف تقسیم می‌شود.

۱۰۷- جدول زیر مبین شاخصهای توسعه سه کشور مختلف است:

الف) در کدام کشور «شاخص رشد» با «شاخص توسعه» هماهنگ است و در کدام کشور این هماهنگی وجود ندارد؟

ب) نرخ امید به زندگی در «نروژ»، درآمد سرانه در «چین» و نرخ باسادی در «موزامبیک» به ترتیب (از راست به چپ) کدام است؟

ردیف	کشورها	شاخصها	نرخ مرگ و میر نوزادان (در هر هزار تولد)	امید به زندگی (سال)	نرخ باسادی بزرگسالان (به درصد)	تولید ناخالص داخلی سرانه (به دلار PPP ثابت سال ۲۰۱۱)
۱	نروژ	۲/۳	۹۰۰ - ۷۷	؟	۱۰۰	۶۲۴۴۸
۲	چین	۱۰/۹	۷۱ - ۶۹/۵	۷۵	۹۵/۱	؟
۳	موزامبیک	۶۱/۵	۸۰۰ - ۷۶	۵۵/۱	؟	۱۰۷۰

(۱) الف) موزامبیک - نروژ، ب) ۶۹/۵ - ۷۶ - ۸۰۰

(۲) الف) موزامبیک - چین، ب) ۸۱/۶ - ۱۱۵۲۵ - ۵۰/۶

(۱) الف) موزامبیک - نروژ، ب) ۶۹/۵ - ۷۶ - ۸۰۰

(۲) الف) نروژ - چین، ب) ۷۲ - ۱۲۰۰ - ۸۶

۱۰۸- موارد کدام گزینه به ترتیب، در رابطه با عبارات زیر صحیح هستند؟

- الف) نهادی که شرکت‌ها، تقاضای پذیرش خود در بورس را به همراه مدارک مورد نیاز به آن ارائه می‌کنند.
- ب) کارکرد اسنادی مثل سفته، چک، پول، برات، حوالجات، تمبر
- ج) شرکت‌هایی که می‌توانند سهام خود را در بورس عرضه کنند و بفروشند.
- د) تهیه دستورالعمل اجرایی و مقررات ناظر بر انتشار اوراق مشارکت در ایران بر عهده این نهاد است.
- ه) نوع کالاهایی که در بورس کالا غالباً معامله می‌شوند.

(۱) الف) هیئت پذیرش، ب) تأمین مالی، ج) سهامی عام، د) دولت، ه) کالاهای تجملی، نهایی، ضروری و برخی مواد معدنی

(۲) الف) شرکت بورس اوراق بهادر تهران، ب) تضمین تعهدات، ج) سهامی عام، د) بانک مرکزی، ه) کالاهای واسطه‌ای، مواد خام و اولیه و برخی مواد شیمیایی

(۳) الف) شرکت بورس اوراق بهادر تهران، ب) تضمین تعهدات، ج) سهامی خاص، د) دولت، ه) کالاهای تجملی، نهایی، ضروری و برخی مواد معدنی

(۴) الف) هیئت پذیرش، ب) تأمین مالی، ج) سهامی خاص، د) بانک مرکزی، ه) کالاهای واسطه‌ای، مواد خام و اولیه و برخی مواد شیمیایی

۱۰۹- با توجه به جدول زیر، عبارات کدام گزینه بیانگر پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

گروه کشورها	درصد نرخ باسوسایی بزرگسالان «به درصد»	متوسط نرخ مرگومیر نوزادان «در هر ۱۰۰۰ تولد»	متوسط امید به زندگی در آغاز تولد (سال)
۴۳ کشور با توسعه انسانی ضعیف	%۵۷/۱	الف	۶۰/۵ سال
۴۹ کشور با توسعه انسانی زیاد	% ۱۰۰	۶	ب

(الف) متوسط نرخ مرگومیر نوزادان در ۴۳ کشور با توسعه انسانی ضعیف در هر ۱۰۰۰ تولد کدام است؟

(ب) متوسط امید به زندگی در ۴۹ کشور با توسعه انسانی زیاد چند سال است؟

(ج) با توجه به جدول فوق، کدام نتیجه‌گیری درست است؟

(۱) الف) ۸۴/۹، ب) ۸۰/۵، ج) هماهنگی سطح توسعه و رشد در مورد بیشتر جوامع امروزی صادق است؛ به همین سبب، با قدری مسامحه می‌توان از درآمد سرانه به عنوان معیاری برای سنجش توسعه نیز استفاده کرد.

(۲) الف) ۸۹/۴، ب) ۸۰/۵، ج) تفاوت و شکاف عمیق بین کشورهای در حال توسعه و توسعه‌یافته به هیچ وجه به سطح درآمد سرانه محدود نمی‌شود و تقریباً در تمامی شاخص‌های توسعه‌البته با درجات مختلف وجود دارد.

(۳) الف) ۸۴/۹، ب) ۸۵/۵، ج) تفاوت و شکاف عمیق بین کشورهای در حال توسعه و توسعه‌یافته به هیچ وجه به سطح درآمد سرانه محدود نمی‌شود و تقریباً در تمامی شاخص‌های توسعه‌البته با درجات مختلف وجود دارد.

(۴) الف) ۸۹/۴، ب) ۸۵/۵، ج) هماهنگی سطح توسعه و رشد در مورد بیشتر جوامع امروزی صادق است؛ به همین سبب، با قدری مسامحه می‌توان از درآمد سرانه به عنوان معیاری برای سنجش توسعه نیز استفاده کرد.

۱۱۰- فعالیت‌های بورس در اقتصاد جامعه چگونه می‌تواند باعث «کاهش نرخ تورم» شود؟

(۱) از طریق جذب و به کار انداختن سرمایه‌های راکد

(۲) از طریق بررسی و شفاف‌سازی اطلاعات مالی شرکت‌ها و قیمت‌گذاری سهام و اوراق بهادر

(۳) از طریق تشویق مردم به پسانداز و به کارگیری پساندازها در فعالیت‌های مفید اقتصادی

(۴) از طریق برقراری ارتباط بین عرضه‌کنندگان و تقاضاکنندگان سرمایه

فصل یکم، فصل دوم
سینکشناسی قرن‌های دوازدهم و سیزدهم
(دوره پازگشته و پیداری)
اختیارات شاعری (۱؛ نویانی
صفحه‌های ۱۰ تا ۵۶)

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳)

۱۱۱- پدیدآورندگان چند اثر در برابر آن نادرست آمده است؟

«منشآت (قائم مقام فراهانی) - روزنامه صور اسرافیل (علامه دهخدا) - شمس و طغرا (میرزا حسن خان بدیع) - مجله بهار (یوسف‌خان اعتضامی آشتیانی) - خداوندانه (صبای کاشانی) - تاریخ تطور نظم فارسی (ادیب‌الممالک فراهانی) - قطعه قلب مادر (ایرج میرزا)»

(۱) سه ۲) چهار ۳) دو ۴) پنج

۱۱۲- بهترتبی دلیل اصلی استفاده از بیان محاوره‌ای در اشعار دوره پیداری چه بود و کدام عامل در کم‌توجهی شاعران این عصر به کاربرد جمله‌ها و ترکیب‌های زبانی نقشی نداشت؟

(۱) توجه به مردم و استفاده از شعر برای آگاه‌سازی عموم - ورود واگان اروپایی به زبان فارسی

(۲) تغییر نگرش شاعران از ذهنی‌گرایی به عینیت و جزئی‌نگری - گرایش اغلب شاعران به محظوا

(۳) توجه به مردم و استفاده از شعر برای آگاه‌سازی عموم - عدم تسلط برخی شاعران به زبان کهن

(۴) تغییر نگرش شاعران از ذهنی‌گرایی به عینیت و جزئی‌نگری - سرایش پرستاب آثار منظوم

۱۱۳- ترتیب آرایه‌های «مراعات نظیر، تلمیح، تکرار، جناس» در کدام گزینه به درستی آمده است؟

الف) بر سر میدان عشقش جان برافشان مردوار
قلب دشمن نشکند آن را که باشد جان عزیز

(ب) آب چشم و رنگ روی ما ندارد قیمتی

(ج) زلف کافر کیش او ایمان من بر باد داد

(د) عیب نبود گر ترنج از دست نشناسم که نیست

(۱) ب، د، الف، ج

(۲) د، ج، ب، الف

۱۱۴- کدام بیت در وزن «ناهمسان» سروده شده است؟

۱) سوزناک افتاده چون پروانه‌ام در پای تو

۲) چو ابر ساعت گریه چو کوه وقت تحمل

۳) رفتم و بیشتم نبود روی اقامات

۴) ناصح ز روی او مکن منعم که نتواند کسی

۱۱۵- کدام بیت فاقد اختیار «حذف همزه» است؟

(۱) بشنو این نکته که خود را ز غم آزاده کنی

(۲) تکیه بر جای بزرگان نتوان زد به گراف

(۳) اجرها باشدت ای خسرو شیرین دهنان

(۴) کار خود گر به کرم بازگذاری حافظ

۱۱۶- در همه ایات اختیار شاعری «بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه» به چشم می خورد؛ به جز:

که گویی آهی سر در کنمدم	۱) چنان در قید مهرت پای بندم
مده گر عاقلی بیهوده پندم	۲) نه مجnoonم که دل بردارم از دوست
برآساید روان دردمندم	۳) گر آوازم دهی من خفته در گور
گر آسايش رسانی ور گزندم	۴) سری دارم فدای خاک پایت

۱۱۷- در کدام بیت هر دو نوع تغییر کمیت مصوت‌ها (کوتاه به بلند و بلند به کوتاه) وجود دارد؟

ورنه طوفان حوادث ببرد بنیادت	۱) حافظ از دست مده دولت این کشتی نوح
مرا به بندگی خواجه جهان انداخت	۲) جهان به کام من اکنون شود که دور زمان
دل شوریده مارا به بو در کار می آورد	۳) صبا وقت سحر بوبی ز زلف یار می آورد
که از روی ما رنگ زردی ببرد	۴) هزار آفرین بر می سرخ باد

۱۱۸- کدام بیت «فاقت» اختیار شاعری زبانی است؟

به پای سرو خود دارم هوای جانفشانی را	۱) نسیم زلف جانان کو که چون برگ خزان دیده
نگارین نخل موزونی همایون سرو آزادی	۲) الا ای نوگل رعنا که رشک شاخ شمشادی
که جانم در جوانی سوخت ای جانم به قربانست	۳) نه وصلت دیده بودم کاشکی ای گل نه هجرانت
به گلخن گر چه گل هم بشکفت گلشن نخواهد شد	۴) رقیبت گر هنر هم دزد از من من نخواهد شد

۱۱۹- به ترتیب وزن بیت و اختیار شاعری زبانی موجود در آن، کدام است؟

«دل را چو لاله از می گلگون شکفته دار
اکنون که لاله پرده برافکند و گل شکفت»

Konkur.in

۱) مفعول فاعلات مقایل فاعلن، حذف همزه
۲) مفعول مقایل فاعلن، بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه
۳) مستفعلن مقاعلن مستفعل فعل، حذف همزه
۴) مستفعل مستفعل مستفعل فعل، کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند

۱۲۰- بیت زیر با کدام بیت قرابت معنایی دارد؟

هرچه در دل تخم کین داری، به زیر خاک کن»	«تا ز باغ خاطر گل‌های شادی بشکفت
آسمان را کینه‌ای با خاطر آسوده است	۱) تا زدم لبخندی از شادی، بلایی در رسید
به قید زه نمی‌ماند کمان چون بی خدنگ افتاد	۲) اگر مردی ز ترک کینه صید رستگاری کن
دل‌ها همگی با غم عالم یکروست	۳) زین باغ که در وی گل شادی خودروست
که آب گریه شادی از این کهسار می‌آید	۴) به سختی‌های دوران صیر کن ای تشنۀ راحت

فصل چهارم
(درس‌های ۱۰ تا ۱۲)
صفحه‌های ۷۹ تا ۱۰۷

پاسخ‌گویی به سوالاتی که درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۲۱- کدام عبارت در مورد تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی قرن‌های پنجم و ششم هجری صحیح است؟

- ۱) در حوزه ادبی عراق عجم در قرن ششم، شاعرانی مانند خاقانی و نظامی سبک شعر را از سبک رایج در نواحی دیگر متمایز ساختند.
- ۲) تا حدود اوایل قرن ششم، تقلید شاعران از سبک سامانی و غزنوی در کنار برخی ابتکارات ادامه داشت.
- ۳) از میان رفتن لغات مهجور فارسی و به کارگیری عبارات و واژگان دشوار به عنوان ردیف در اشعار، از ویژگی‌های زبانی سبک عراقي هستند.
- ۴) از آثار مشهور نثر فنی این دوره می‌توان به «کشف‌الاسرار و عدة‌الابرار» و «کلیله و دمنه» اشاره کرد.

۱۲۲- با توجه به ویژگی‌های سبکی، کدام بیت مربوط به سبک عراقي است؟

پیش کایدت مرگ پای‌آگیش
یکی آمدن راه شدن زان به در
عمر جاوید بود موهبت کمتر او
هم بدان شرط که با من نکند دیگر ناز

۱) توشه جان خویش از او بربای
۲) سرایت بر وی گشاده دو در
۳) عشق دریای حیاتست که او را تک نیست
۴) آشتی کردم با دوست پس از قهر دراز

۱۲۳- کدام بیت فاقد آرایه «جناس» است؟

لیکن تو هتك پرده اسرار می‌کنی
آری تو زین معامله بسیار می‌کنی
ما را به دام خویش گرفتار می‌کنی
هر چه غم است بر دل من بار می‌کنی

۱) من پرده بر سرایر عشق تو می‌کشم
۲) دین می‌خری به عشو و دل می‌بری ز دست
۳) می‌آبی و دمی دو سه در کار می‌کنی
۴) دارم دلی خراب به غایت ضعیف و تو

۱۲۴- آرایه «جناس» در کدام بیت کمتر دیده می‌شود؟

عود الصليب موی تو آب چلپا ریخته
خمار و خواب تو را صور نشکند به صدا
که به هم رأس و ذنب با قصر آمیخته‌اند
چون فرّ فقر هست دم از مال و مل مران

۱) محراب قیصر کوی تو عید مسیحا روی تو
۲) تو را که از مل مال است مستی و هستی
۳) آن کمندش نگر از پشت سمندش گویی
۴) چون عزّ عزل هست غم زور و زر مخور

۱۲۵- در کدام بیت شاعر علاوه بر قافیه از «ردیف» نیز بهره برده است؟

مست و خراب می‌روی، خانه به خانه کو به کو
در نفیرم مرد و زن نالیده‌اند
یا وقت بیداری غلط بوده است مرغ بام را
در زمین ریگی همان انگار نیست

۱) هین کزو راست می‌روی باز چه خورده‌ای؟ بگو
۲) کز نیستان تا مرا ببریده‌اند
۳) امشب سبک‌تر می‌زنند این طبل بی‌هنگام را
۴) گردو عالم شد همه یک بار نیست

۱۲۶- قافیه کدام بیت، مطابق قاعدة «۱» است؟

ز تفسیده گلخن دهد گلشنی
لوای الهی کنم خامه را
بهانه نمی خواستی جنگ او
نیاز آوران را صلایی زنم

- (۱) زبانم به آتش زند دامنی
- (۲) به سر تاج شاهی نهم نامه را
- (۳) رسیدی به هر شیشه دل سنگ او
- (۴) به عرش حقیقت لوای زنم

۱۲۷- قاعدة قافیه درونی کدام بیت متفاوت است؟

آخر بین کاین آب و گل چون بست گرد جان ما
تا صد هزار اقرارها افکند در ایمان ما
سلطان کنی بی بهره را شاباش ای سلطان ما
تا آب رحمت بر زند از صحن آتشدان ما

- (۱) ای آفتاب جان و دل ای آفتاب از تو خجل
- (۲) شد خارها گلزارها از عشق رویت بارها
- (۳) گوهر کنی خرمهره را زهره بدری زهره را
- (۴) ای چشم جان را تو تیا آخر کجا رفتی بیا

۱۲۸- کدام بیت با عبارت پایانی متن زیر قرابت مفهومی دارد؟

«ای فرزندان، اهل دنیا جویان سه رتبه اند و بدان نرسند مگر به چهار خصلت؛ و آن چهار که به وسیلت آن بدین اغراض توان رسید، الفگدن مال است از وجه پسندیده و ...»

زین تن منحوس نگون سار خویش
لا جرم مال می نخواهد عقل
کی خورد بنده خدا آلا حلال
زان که جاه و مال را باشد زوال

- (۱) داد به الفگدن نیکی بخواه
- (۲) مال کم راحت است و افزون رنج
- (۳) گر شود عالم پر از خون مال مال
- (۴) در معانی کوش نی در جاه و مال

۱۲۹- همه ابیات بهجز ... با بیت زیر تناسب معنایی دارد.

که چون فرهاد باید شست دست از جان شیرینم»
ترک جان، دادن سر، معنی اول قدم است
که راه کوی شیرین را ز سر باید قدم کردن
که دور از آن لب شیرین نوشند شدم
اول قدمش پای زدن بر سر جان است

- (۱) هر که خواهد که شود رهسپر وادی عشق
- (۲) زبان تیشه با فرهاد گفتاد در دم رفتن
- (۳) به لب رسید همان لحظه جان شیرینم
- (۴) دست از سر و جان شو به ره عشق که این راه

۱۳۰- مفهوم همه ابیات یکسان است، بهجز:

پنهان نگشته‌ای که هویدا کنم تو را
از در و دیوار جلوه تو هویدا
هرچه در دل بود از جبهه هویدا باشد
پنهان کجاست؟ آن که بود حکمش آشکار

- (۱) غیبت نکرده‌ای که شوم طالب حضور
- (۲) کی تو نهان بوده‌ای ز دیده که باشد
- (۳) شمع در پرده فانوس نماند پنهان
- (۴) گویند خلق، آن که تو پنهانی از نظر

عربی زبان قرآن (۳)	من الأشعار المنسوبة إلى الإمام عليٌ (ع) / الوجه النافعُ والوجه المضرُّ
درس های ۲	صفعه‌های (۵)
عربی زبان قرآن (۱)	صنایعه‌نشان
درس ۷ تا پایان درس ۸	یا مَنْ فِي الْبَحَارِ عَجَابَةً
صفعه‌های (۷ تا ۹)	دروس

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

عربی زبان قرآن (۳) و (۱)

■ عین الأصح و الأدق في الجواب للترجمة من أو إلى العربية (۱۳۱ - ۱۳۴)

۱۳۱- «لِمْ تَفْخِرْ جَهْلًا بِالنَّسْبِ وَ أَنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ الْفَخْرَ لِمَنْ لَهُ عَقْلٌ ثَابِتٌ وَ حِيَاةٌ وَ عَفَافٌ!»:

- (۱) چرا جاهلانه به دودمان افتخار می‌کنی در حالی که می‌دانی بالیدن برای انسانی است که عقلی استوار و شرم و پاکدامنی دارد!
- (۲) چرا از روی نابخردی به خاندان می‌بالی و تو می‌دانی همانا افتخار برای کسی است که دارای خردی استوار و حیا و پاکدامنی است!
- (۳) برای چه نابخردانه به دودمان می‌بالی در حالی که تو می‌دانی که افتخار برای کسی است که خردی استوار و شرم و پاکدامنی دارد!

- (۴) در حالی که تو می‌دانی افتخار برای کسانی است که دارای عقلی استوار و حیا و پاکدامنی هستند، برای چه به خاندان خود افتخار می‌ورزی!

۱۳۲- «حِينَ تَتَكَلَّمُ جَدِّتِي مَعْنَا عَنِ الْذَّكَرِيَاتِ الْمَاضِيَةِ يَسْتَمِعُ أَعْضَاءُ الْأُسْرَةِ إِلَيْهَا مُشْتَاقِينَ!»:

- (۱) آنگاه که در مورد خاطرات گذشته مادربزرگ با ما صحبت می‌شود، اعضای خانواده با علاقه آن‌ها را می‌شنوند!
- (۲) افراد خانواده مشتاقانه به مادربزرگ گوش فرا می‌دهند، زمانی که او از خاطره‌های قدیمیش با ما صحبت می‌کند!
- (۳) هنگامی که مادربزرگ درباره خاطرات گذشته با ما صحبت می‌کند، افراد خانواده با اشتیاق به او گوش فرا می‌دهند!
- (۴) زمانی که مادربزرگ درباره خاطرات گذشته‌اش با افراد خانواده صحبت می‌کند، با اشتیاق به وی گوش می‌کنند!

۱۳۳- عین الخطأ:

- (۱) وَجَدَتُ الْكِتَابَ الَّذِي كَانَ يُسَاعِدُنِي فِي فَهْمِ الْتُّصُوصِ!: کتابی را که مرا در فهم متن‌ها کمک می‌کرد یافتیم!
- (۲) إِنِّي أَعْرَفُ الْكَاتِبَ الَّذِي كَانَ يَكْتُبُ أَكْثَرَ مَقَالَاتِهِ فِي صُحْفَ مَدِينَتِنَا!: من نویسنده‌ای را می‌شناسم که بیشتر مقالات خود را در روزنامه‌های شهر ما می‌نوشت!
- (۳) أَنَا أَنْوَكُلُ عَلَى اللَّهِ وَ اعْتَمِدُ عَلَى نَفْسِي وَ قَدْرَاتِي!: من به خداوند توکل می‌کنم و بر خود و نیروهایم اعتماد می‌کنم!
- (۴) إِنِّي أَنْتَخَبُ طَرِيقًا يُقْرِئُنِي إِلَى أَهْدَافِي!: من راهی را انتخاب می‌کنم که باعث نزدیک شدن من به هدف‌هایم می‌شود!

۱۳۴- «بِهِ قَنَاعَتٍ پَايِبَنْدِ باشِيد، هِيجَ گَنجِي بِي نيازِ كَنْنَدَهَتَر از قَنَاعَتِ نِيَسْتَ!»:

- (۱) التَّرَمُوا بِالْقَنَاعَةِ، لَا كَنْزَ غَنِيَّ كَالْقَنَاعَةِ!
- (۲) عَلِيكُم بِالْقَنَاعَةِ، لَا كَنْزَ أَغَنَى مِنِ الْقَنَاعَةِ!
- (۳) التَّرَمُوا بِالْقَنَاعَةِ، لِيَسَ الْكَنْزُ أَغَنَى مِنِ الْقَنَاعَةِ!
- (۴) عَلِيكُم بِالْقَنَاعَةِ، لَا يَكُونُ كَنْزٌ غَنِيًّا فِي الْقَنَاعَةِ!

۱۳۵- عین الخطأ في ضبط حرکات الحروف:

- (۱) الْلَّاعِبُونَ الإِيرَانِيُّونَ رَجَعوا مِنِ الْمُسَابِقَةِ مُبْتَسِمِينَ!
- (۲) إِنْفَجَرَ مُخْتَبَرُ نَوْبِلَ وَانْهَدَمَ عَلَى رَأْسِ أَخِيهِ وَ قَتَلَهُ!
- (۳) غَرَضُنَا مِنْ اخْتِرَاعِ هَذِهِ الْمَادَّةِ هِيَ مُسَاعَدَةُ الإِنْسَانِ!
- (۴) ثُمَّأَتْ هَذِهِ الْجَائِزَةُ إِلَى مَنْ يُفْعِدُ الْبَشَرَيَّةَ فِي الْمَجَالَاتِ الْمُخْتَلِفَةِ!

١٣٦- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي: «تمنى أحد الرجال: ليت المطر ينزل علينا كثيراً!»

- ١) تمنى: فعل مضارع - للغائب - مزيد ثلثي (مصدره: تمني) / فعل و الجملة فعلية
- ٢) الرجال: اسم - جمع تكسير (مفرده: رجل، مذكر) - معرب / فاعل و مرفوع بالضمة
- ٣) المطر: اسم - مفرد مذكر - معرفة (ذواللام) - معرب / اسم الحروف المشبهة بالفعل و منصوب
- ٤) ينزل: مضارع - للمفرد المذكر الغائب - مزيد ثلثي (حروفه الأصلية: ن ز ل؛ ماضيه: أنزل) / فعل و فاعل؛ الجملة فعلية

١٣٧- عین ما فيه التضاد:

- ١) يا أهل الحق كونوا نقاد الكلام في الحياة!
- ٢) الوهم نصف الداء والصبر أول خطوات الشفاء!
- ٣) قد تبكي الطفولة في حضن أمها لأنها تشعر بالجوع!
- ٤) نسأل من الله أن يُنير عقولنا بالعلوم النافعة برحمته الواسعة!

١٣٨- عین حرف الـ«لام» ليس من الحروف الجارة:

- ١) من حفر بئراً لأخيه وقع فيها!
- ٢) يذهب المسلمون إلى مكة المكرمة لحجّ بيت الله!
- ٣) شارك في عدة حروب لانتقام من أعدائه!
- ٤) خلق الليل و النهار لتعبدوا ربكم الذي رزقكم!

١٣٩- عین الخطأ للفراغ: (حسب المعنى)

- ١) لا تمثل في العُرفة . . . فيها رُسوماً جميلة!: ولكنَّ
- ٢) جميع الطُلّاب اجتمعوا أمام مكتبة المدرسة، . . . بابها مغلق!: كأنَّ
- ٣) قد يتذكّر الأجداد ذكريات الشباب الحلوة و يتمنّون: . . . تلك الأيام تعود!: إنَّ
- ٤) قد يتظاهر طائر أمام مفترسٍ بأنَّ جناحه مكسور . . . ه يتبعه مُبتعداً عن عُشه!: لعلَّ

١٤٠- عین ما ليس فيه الحال:

- ١) ﴿ أقم وجهك للدين حنيفاً ﴾
- ٢) ﴿ أ يحسب الإنسان أن يُترك سُدِّيًّا ﴾
- ٣) ﴿ ... والذين يُقيمون الصلاة و يُؤتون الزَّكَاة و هم راكعون ﴾
- ٤) ﴿ والذين يجتبون كُبائر الإثم و الفواحش و إذا ما غضبوا هم يغفرون ﴾

عربی زبان قرآن (۳)
من الأشعار النفسية إلى الإمام علي (ع) / الوجه النافع والوجه المضرّ
دروس های (۱) و (۲) صفحه های (۲۷)
عربی زبان قرآن (۱) صناعة الخط
یا من فی البحار عجائب درس ۷ تا پایان درس ۸ صفحه های (۷ تا ۹۸)

عربی زبان قرآن (۳) و (۱) - سوالات آشنا

■■ عین الأصح و الأدق في الجواب للترجمة من أو إلى العربية: (۱۴۱ . ۱۴۴)

﴿الله لا إله إلا هو و على الله فليتوك المؤمنون﴾:

۱) خدا معبودی است که جز او معبود دیگری نیست، مؤمنان پس فقط بر او توکل می کنند!

۲) خداست که جز او هیچ معبودی نیست، و مؤمنان باید تنها بر الله توکل کنند!

۳) هیچ خدایی جز او نیست، و مؤمنان فقط بر الله توکل کنند!

۴) تنها معبود خداست، پس مؤمنان به او توکل می کنند!

۱۴۲- «من ابْتَدَعَ عَنِ الْأَمْيَالِ النُّفْسَانِيَّةِ شَابًاً وَ أَقْبَلَ عَلَى الْعِلُومِ النَّافِعَةِ، فَلَعْلَ قَلْبَهُ يُمْلَأُ إِيمَانًا!»:

۱) هر کس از تمایلات نفسانی جوانی دور شود و به علوم سودمند روی کند، شاید قلبش از ایمان پُر بشود!

۲) اگر کسی در جوانی، از خواهش‌های نفسانی دوری کند و به علوم سودمند روی بیاورد، شاید قلب خود را از ایمان پُر بکند!

۳) کسی که در جوانی، از خواهش‌های نفسانی دور شده و به علوم سودمند روی بیاورد، امید آن است که قلب او از ایمان پُر شود!

۴) هر کسی که از امیال نفسانی جوانی دوری کرده و به علوم سودمند روی کند، امید است که قلب خویش را از ایمان پُر کند!

۱۴۳- «يُحَذِّرُنَا الرَّسُولُ (ص) مِنْ ظُلْمِ الْعَمَالِ وَ الإِعْتِدَاءِ عَلَى حُوقُّهُمْ فَإِنَّ الظُّلْمَ آخِرَهُ يَأْتِيْنَا بِالنَّدَمِ!»: پیامبر (ص) ...

۱) ما را در مورد ستم کردن به کارگران و تجاوز به حقوق ایشان هشدار می داد زیرا ستم در آخرش، برای ما پشیمانی به بار می آوردا

۲) ما را از ظلم کردن به مزدوران و تجاوز به حقوقشان برحذر می دارد چون که ستم در پایان برای ما همراه با پشیمانی می آید!

۳) ما را از ظلم کردن به کارگران و تعرض به حقوقشان هشدار می دهد زیرا ظلم در آخرش، برای ما پشیمانی می آوردا

۴) هشدار می دهد که به مزدوران ظلم نکنیم و به حقوقشان تعرض ننماییم چرا که ظلم پایانش با ندامت سرمی آید!

۱۴۴- «آیا گمان می کنی که تو از نقره یا طلا آفریده شده‌ای؟!»:

۱) أَتَظَنُ أَنَّكَ قَدْ خَلَقْتَ مِنَ الْحَدِيدِ أَمِ الْذَّهَبِ!

۴) هَلْ تَرَعَمُ أَنَّكَ قَدْ خَلَقْتَ مِنَ الْحَدِيدِ أَمِ الْذَّهَبِ!

۱۴۵- عین الصَّحِيفَ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ: «أَوْلَئِكَ الشَّبَابُ يُطْعَمُونَ الْمَسَاكِينَ مَمَّا لَا يَأْكُلُونَ!»

۱) المساكين: اسم - جمع سالم للمذكر - معرف بـالـأ - معرف / مفعول (= مفعول به) و منصوب بـالـيـاء

۲) يُطْعَمُون: فعل مضارع - للغائبين - مزيد ثلثي (مصدره على وزن «إفعال») - متعد / فعل و فاعل

۳) الشَّبَاب: اسم - جمع تكسير (مفردہ: الشَّاب؛ مذكر) - معرفة - معرف / خبر للجملة الإسمية و مرفوع

۴) لَا يَأْكُلُون: للغائبين - مجرد ثلثي (مصدره: آكل) - معلوم / فعل مضارع للنـهي؛ مع فاعله جملة فعلية

١٤٦- عین الخطأ في ضبط حركات الكلمات:

١) إنَّ الأنبياء يُحاوِلُونَ أَنْ يُنْقِذُونَا مِنْ عَذَابِ النَّارِ!

٢) ذاتَ يَوْمٍ أَحْضَرَ الْقَوْمَ إِبْرَاهِيمَ (ع) لِلْمُحاكِمةِ!

٣) ما سافَرْنَا بِالطَّائِرَةِ لِأَنَّ بِطَاقَةَ الطَّائِرَةِ غَالِيَةٌ جِدًّا!

٤) قالَ النَّبِيُّ (ص): لَا تُطْعِمُوا الْمَسَاكِينَ مِمَّا لَا تَأْكُلُونَ!

١٤٧- عین کلمة «نعم» لا يمكن أن تكون نافية الفاعل:

١) تُعرَفُ النَّعْمَ حينما فقدناها!

٢) ثُلِبَ مَنَا النَّعْمَ إِنْ ظَلَمْنَا الْآخِرِينَ!

٣) إِنَّ السَّمَاءَ لَا تُنْزِلُ النَّعْمَ جَاهِزًا!

٤) عَنْ الدُّعْجَبِ قَدْ تُغَيِّرُ النَّعْمَ إِلَى النَّقْمِ!

١٤٨- عین «لا» نافية للجنس:

١) لا يرتكب بعض الحيوانات خطأً مرتين!

٢) واجهتُ وضعًا لا تصور منه لي قبله!

٣) لا تتقدم البلاد بالتكاسل بل بالاجتهاد!

٤) العدالة تضمن بقاعنا لا العدد و القوة!

سایت کنکور

١٤٩- عین ما فيه الحال:

١) جاءَ لَنَا مَدْعَوْنَ كَثِيرَوْنَ هُمْ تَنَاهُلُوا الطَّعَامَ فِي سَاعَةِ مَتأخرَةٍ!

٢) جاءَ ضيوفَ كثِيرَوْنَ وَجَاءَ صَاحِبُ الْبَيْتِ وَاسْتَقْبَلَهُمْ بِحَفَاوَةٍ!

٣) جاءَ الضَّيْفُ الْكَثِيرَوْنَ وَهُمْ يَتَكَلَّمُونَ عَنْ ذَكَرِيَاتِ الضَّيَافَةِ!

٤) جاءَ لَنَا المَدْعَوْنَ الْكَثِيرَوْنَ حِينَ كُنَّا نَنْتَكِلُ مَعَ أَصْدِقَائِنَا!

١٥٠- «زارني أحد أصدقائي بعد سنوات طويلةٍ و هو ...!»؛ املأ الفراغ حتى تدل العباره على استمرار الفعل:

٤) أَبْكَى

٣) قَدْ بَكَى

٢) يَبْكِي

١) باكِياً

درس‌های ۱ تا ۴
صفحه‌های ۲ تا ۶

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی (مجموع دروس تاریخ و جغرافیا): ۲۰ دقیقه

تاریخ (۳)

۱۵۱- نخستین مورخی که واقعیت قتل امیرکبیر را بازتاب داده است، چه کسی بود؟

- (۱) خاوری شیرازی
- (۲) محمدحسن خان اعتمادالسلطنه
- (۳) میرزا محمد جعفر خورموجی
- (۴) میرزا فتحعلی خان آخوندزاده

۱۵۲- کدام دسته از منابع زیر، از نظر مطالعه تاریخ اقتصادی اهمیت فوق العاده‌ای دارد؟

- (۱) خاطرات
- (۲) سفرنامه‌ها
- (۳) نشریات قدیمی
- (۴) اسناد تاریخی

۱۵۳- کدام گزینه درباره اتفاقات و رویدادهای پس از مرگ کریم‌خان زند نادرست است؟

- (۱) با مرگ کریم‌خان آشوب ایران را فراگرفت و افرادی از طایفه زند برای رسیدن به قدرت با هم به رقابت برخاستند.
- (۲) افرادی با ادعای انتساب به خاندان صفوی خواهان بازگرداندن حکومت به این خاندان بودند.
- (۳) در نتیجه کشمکش‌های داخلی، نظام سیاسی و اقتصادی فروپاشید و توان نظامی و اداری کشور آسیب دید.
- (۴) آخرین فرمانروای زند به دلیل اشتباهات نظامی و رویگردانی افرادی چون ابراهیم‌خان کلانتر از آقامحمدخان قاجار شکست خورد.

۱۵۴- منظور از بنایهای موسوم به بنایهای «کارت پستالی» چیست؟

- (۱) بنایهایی که با حفظ و پاسداری قواعد و اصول معماری سنتی ایران باستان ساخته می‌شدند.
- (۲) بنایهایی که با توجه به شرایط اقلیمی و نوع مصالح ساختمانی، در معماری ایرانی اسلامی تداوم یافت.
- (۳) بنایهایی که با استفاده از تلفیق عناصر معماری فرنگی با معماری ایرانی ساخته می‌شدند.
- (۴) ساختمان‌های مجلل و باشکوهی که به سفارش دربار، معمارانی از اروپا تحت تأثیر معماری اروپایی می‌ساختند.

۱۵۵- نخستین استعمارگرانی که به هند وارد شدند، چه دولتهایی بودند؟

- (۱) انگلستان و هند
- (۲) هلند و پرتغال
- (۳) اسپانیا و فرانسه
- (۴) پرتغال و اسپانیا

۱۵۶- کدام گزینه درباره مقام و جایگاه شاه در نظام حکومتی قاجار تا پیش از انقلاب مشروطه نادرست است؟

- (۱) در رأس هرم قدرت قرار داشت و از اختیارات نامحدودی برخوردار بود.
- (۲) عزل و نصب مقام‌های حکومتی و اعلام جنگ و صلح از جمله اختیارات اساسی او به شمار می‌رفت.
- (۳) هر سه قوه قانون‌گذاری، اجرایی و قضایی را در انحصار خود داشت.
- (۴) از قدرت نظامی ایلات و دولتهای استعمارگر برای اعمال قدرت استبدادی خود بهره می‌برد.

۱۵۷- به موجب کدام معاهده، ایران متعهد به اعطای حق کاپیتولاسیون به اتباع کشور روسیه گردید؟

- (۱) ترکمنچای
- (۲) گلستان
- (۳) آخال
- (۴) پاریس

۱۵۸- چرا اتحاد سیاسی و نظامی ایران و فرانسه در عهد قاجار چندان دوام نیاورد؟

- (۱) امتیاز کاوش‌های باستان‌شناسی در ایران از انحصار کشور فرانسه خارج شد.
- (۲) ناپلئون تعهدات خود در برابر ایران را نقض کرد و با روسیه صلح کرد.
- (۳) سنگاندزایی‌های روس‌ها و انگلیسی‌ها و بی‌رغبتی فرانسه، ادامه رابطه را مختل کرد.
- (۴) حکومت ناپلئون بر فرانسه به سبب درگیری‌های مستمر با دولتهای اروپایی از هم پاشید.

۱۵۹- کدام عامل موجب افزایش درآمد مالکان اراضی کشاورزی در عصر قاجار شد؟

- (۱) تجاری شدن کشاورزی
- (۲) چند برابر شدن تولید محصولات صادراتی
- (۳) به زیر کشت رفتن زمین‌های وسیعی از ایران
- (۴) ورود محصولات جدید کشاورزی به ایران

۱۶۰- کدام پادشاه قاجار، برجسته‌ترین هنرمندان نقاش را در تهران گرد آورد و آن‌ها را به کشیدن پرده‌های بزرگ برای نصب در کاخ‌ها تشویق کرد؟

- (۱) ناصرالدین‌شاه
- (۲) محمدشاه
- (۳) فتحعلی‌شاه
- (۴) مظفرالدین‌شاه

جغرافیا (۳)

پاسخگویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

درسن ۱۰ درسن ۲
فنون و مهارت‌های چهارگانه‌ای (۱)
۴۰ صفحه‌های (۱ تا ۴۰)

- ۱۶۱- عامل شکل‌گیری هسته اولیه شهر رشت در تفکر برخی پژوهشگران چه بوده است؟**
- قرارگرفتن در تقاطع راهها و جاده‌های مهم
  - قلعه‌های دفاعی
  - بازارهای محلی
  - تصمیمات حکومت مرکزی برای شکل‌گیری این شهر
- ۱۶۲- قرارگیری شهرها یا روستاهای مختلف یک جدول سلسله‌مراتب سکونتگاهی، پس از کدام اقدام انجام می‌شود؟**
- سرشماری جمعیتی نواحی موردنظر
  - به دست آوردن نحوه پراکندگی و تعداد سکونتگاهها
  - سرشماری انواع خدمات موجود در نواحی موردنظر
  - پس از طراحی معیارهای رتبه‌بندی
- ۱۶۳- کدام عبارت‌ها درباره مادرشهرها و کلان‌شهرها نادرست است؟**
- الله) حوزه نفوذ وسیع شهرها در سطح جهان، آن‌ها را به جهان شهر تبدیل می‌کند.
  - (ب) مگالاپلیس ژاپن (از توکیو تا کیوتو) نمونه‌ای از اولین مگالاپلیس‌های جهان است.
  - (ج) در پیرامون برخی مادرشهرها، شهرها و شهرک‌های اقماری پدید آمده‌اند.
  - (د) گسترش حمل و نقل و وسائل ارتباطی یکی از راههای کاهش حومه‌نشینی است.
- ۱۶۴- منظور از شهرگرایی در کدام گزینه به درستی آورده شده است؟**
- تغییر قابل ملاحظه چهره و کالبد روستاهای نسبت به گذشته بر اثر فراهم‌شدن امکانات و تجهیزات کافی
  - روندي اقتصادي اجتماعی که رواج شیوه‌های زندگی، رفتار و عملکردها، ارزش‌ها و مظاهر شهری در روستاهای را در پی دارد.
  - تغییر عملکرد روستاهای افزوده‌شدن عملکردهای جدیدی، علاوه بر زراعت، و رواج صنایع، بهویژه صنایع خانگی
  - سرمایه‌گذاری و خرید زمین‌های کشاورزی روستاهای نوسط شهرنشینان به منظور کشت تجاری
- ۱۶۵- در روند افزایش شهرنشینی در ایران:**
- الف) کدام شهر تبدیل به مادرشهر می‌شد و فاصله زیادی با سایر شهرها پیدا کرد؟
  - (ب) جمعیت این شهر همواره چند برابر دومین کلان‌شهر کشور بوده است.
- ۱۶۶- کدام گزینه در تعریف «شهر پایدار» جای نمی‌گیرد؟**
- در نظر گرفتن فرهنگ و هویت شهروندان در طراحی و معماری شهرها
  - عادلانه بودن نحوه برطرف شدن نیازهای ساکنان شهرها
  - به حداقل رسیدن فعالیت‌های شهری که اثر نامطلوب بر محیط‌زیست دارند.
  - تناسب در برطرف شدن نیازهای اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی ساکنان شهرها
- ۱۶۷- در کدام گزینه ارکان تحقق روستای پایدار به درستی آورده شده است؟**
- توجه به سامان‌دهی کاربری‌های مختلف مسکونی، کشاورزی، خدماتی و میزان گسترش روستا در آینده
  - شناسایی مناطق محروم روستایی و تلاش برای خودبستندگی کشاورزی و اقداماتی چون خدمات بهداشتی، آموزش مهارت‌های فنی و حرفه‌ای و ...
  - فعال کردن اقتصاد روستا، خدمات اجتماعی و فرهنگی و حفظ محیط‌زیست رosta و چشم‌اندازهای طبیعی آن
  - شناسایی ظرفیت‌ها و توانایی‌های مناطق مختلف روستایی کشور و برنامه‌ریزی برای توسعه و رشد اقتصادی آن‌ها
- ۱۶۸- دو مزیت زیر به ترتیب به کدام‌یک از ویژگی‌های عمدۀ برنامۀ آمایش سوزمین اشاره دارند؟**
- الف) پیشگیری از مهاجرت بی‌رویه از روستاهای کوچک به شهرهای بزرگ
  - (ب) برقراری تعادل بین مناطق کشور از نظر دسترسی به منابع و امکانات
  - (ا) توجه به نیازهای حال و آینده - توجه به ظرفیت‌ها و توانمندی‌های همه مناطق
  - (۲) توزیع متوازن جمعیت - توجه به عدالت در توسعه
  - (۳) توزیع متوازن جمعیت - توجه به ظرفیت‌ها و توانمندی‌های همه مناطق
  - (۴) توجه به نیازهای حال و آینده - توجه به عدالت در توسعه
- ۱۶۹- سازوکار سامانه اطلاعات جغرافیایی کدام است؟**
- با دریافت اطلاعات ماهواره‌ای از طریق گیرنده‌های جی‌پی‌اس، به تعیین موقعیت جغرافیایی مکان‌ها می‌پردازد.
  - طبقه‌بندی و ترکیب داده‌های مربوط به دنیای واقعی بر اساس اهداف مطالعه و نوع ویژگی‌های موردنظر در قالب لایه‌هایی جداگانه
  - به کارگیری فناوری اطلاعات و ارتباطات در زمینه‌هایی چون حمل و نقل، مصرف انرژی، مدیریت ترافیک و ...
  - شناسایی ظرفیت‌ها و تأثیر مناطق مختلف در پیشرفت و توسعه عمومی و طراحی روشی برای بهره‌مندی منطقی و خردمندانه از محیط‌زیست
- ۱۷۰- کدام گزینه از ویژگی‌های نقشه‌های GIS به حساب نمی‌آید؟**
- قابلیت برقراری ارتباط ریاضی بین انواع اطلاعات
  - دوشمندی و قابلیت بازیابی و مشاهده هر لایه از اطلاعات
  - دارای هدف مدیریت و تجزیه و تحلیل اطلاعات اجتماعی و اقتصادی
  - برخورداری از امکان بهروزکردن اطلاعات در همه بخش‌ها

فصل‌های سوم و چهارم
درس‌های ۱۲ تا ۱۶
صفحه‌های ۱۲۵ تا ۱۸۶

درس‌های تاریخ (۲) و جغرافیا (۲) زوج درس هستند، به سؤال‌های یک درس پاسخ دهید.

تاریخ (۲)

۱۷۱- در دوره ایلخانان به دنبال کوشش‌های علمی و فرهنگی کدام شخصیت، تشیع در ایران گسترش پیدا کرد؟

- (۱) خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی
(۲) خواجه نظام‌الملک توosi
(۳) شمس‌الدین محمد جوینی
(۴) خواجه نصیرالدین توosi

۱۷۲- کدام گزینه از ویژگی‌های مهم معماری عصر ایلخانی محسوب نمی‌شود؟

- (۱) استفاده از ستون‌های بلند
(۲) ساختن مناره‌های بلند
(۳) تزیین ساختمان‌ها با گچ‌بری
(۴) استفاده از ترکیب آجر و کاشی

۱۷۳- مهم‌ترین پیامد اجتماعی هجوم مغولان به ایران در زمان حکومت خوارزمشاهیان چه بود؟

- (۱) زوال اقتصاد کشاورزی
(۲) پیوند روزافزون تشیع و تصوف
(۳) تفرقه و تضعیف قدرت جهان اسلام
(۴) کشتار جمعیت و ویرانی شهرها

۱۷۴- در زمان کدام پادشاه صفوی، اعضای حرم‌سرا نفوذ زیادی داشتند و در اداره امور حکومت دخالت می‌کردند؟

- (۱) شاه صفی
(۲) شاه عباس دوم
(۳) شاه سلیمان
(۴) شاه سلطان حسین

۱۷۵- کدام شهر ایران در عصر صفوی برای حفظ مناطق شرقی و داشتن درآمدهای گمرکی، از اهمیت مهمی برخوردار بود؟

- (۱) قندهار
(۲) هرات
(۳) نیشابور
(۴) سمرقند

۱۷۶- کدام گزینه در ارتباط با میرداماد، از بزرگان حوزه فلسفه و عرفان صحیح می‌باشد؟

- (۱) صاحب دائرة‌المعارفی در زمینه حدیث و از بزرگان عصر خود محسوب می‌شود.
(۲) یکی از برجسته‌ترین علمای عصر صفوی بود که در همه علوم دینی و عقلی و طبیعی عصر صاحب‌نظر بود.

(۳) وی از بنیان‌گذاران مکتب فلسفی اصفهان و صاحب تأییفات ارزشمند و شهرتی بسیار است.

(۴) چهار جریان فکری بزرگ اسلامی را به هم درآمیخت و نظام فلسفی نوینی به وجود آورد.

۱۷۷- کدام گزینه از پیامدهای تهاجم زرمن‌ها به امپراتوری روم غربی نمی‌باشد؟

- (۱) روی آوردن بازرگانان به صنعتگری
(۲) گسترش زندگی روستانشینی
(۳) افول هنر و معماری یونانی و رومی
(۴) تعطیلی بیشتر مدارس و تعلیم و تربیت

۱۷۸- کدام گزینه درباره وضعیت و موقعیت سرف‌ها در قرون وسطاً نادرست است؟

- (۱) گروهی از سرف‌ها، کشاورزان آزادی بودند که به علت بدھکاری سرف شدند.
(۲) در پایین‌ترین مرتبه اجتماعی نظام فئودالی قرار داشتند.
(۳) سرف‌ها مانند برده نبودند که قابل خرید و فروش باشند.
(۴) آن‌ها موظف بودند که هنگام جنگ، ارباب خود را یاری دهند.

۱۷۹- به موجب چه عاملی، طبقه «بورژوا» در جامعه اروپایی ظهر کرد؟

- (۱) آغاز اکتشافات جغرافیایی
(۲) رشد شهرنشینی و تجارت
(۳) استقلال دولت‌شهرهای اروپایی
(۴) تأسیس مدارس عالی و دانشگاه‌ها

۱۸۰- کدامیک از هنرمندان عهد رنسانس علاوه بر معماری، در علوم مختلف از قبیل ریاضی، مهندسی و زمین‌شناسی نیز سرورشته داشت؟

- (۱) رافائل
(۲) میکل آنژ
(۳) داوینچی
(۴) پترارک

فصل چهارم
درس‌های ۹ تا ۱۱
صفحه‌های ۵۱ تا ۸۱

اگر به سوال‌های درس تاریخ (۲) پاسخ نداده‌اید، به این سوال‌ها پاسخ دهید.

جغرافیا (۲)

۱۸۱- برخورداری از ویزای «شنگن» استفاده از کدام مقیاس نواحی سیاسی را برای مردم امکان‌پذیر می‌کند؟

- (۱) فرومی
(۲) ملی
(۳) فرامای (منطقه‌ای)
(۴) ویژه

۱۸۲- دو پدیده زیر که توسط کشورها در محیط‌های شهری به وجود آمده‌اند، مربوط به کدامیک از ایدئولوژی‌های مطرح در جهان است؟

الف) ایجاد پارک بانوان

ب) بلوک‌های مسکونی یک‌دست و هم‌شکل

- (۱) اسلامی - سرمایه‌داری
(۲) سرمایه‌داری - سوسیالیسم
(۳) اسلامی - سوسیالیسم

۱۸۳- کدامیک از ارکان موجودیت یک کشور یادآور استقلال و بین‌نیازی از نظارت دولت‌های خارجی است؟

- (۱) سرزمین
(۲) ملت
(۳) حکومت
(۴) حاکمیت

۱۸۴- مرز بین ایران و عراق، ایران و امارات، و اسپانیا و فرانسه، کدام پدیده طبیعی است؟

- (۱) کوه - رود - دریا
(۲) رود - دریا - کوه
(۳) دریا - کوه - رود

۱۸۵- علت اهمیت نحوه شکل‌گیری و ایجاد مرزها به کدام گزینه نزدیک‌تر است؟

- (۱) حفاظت، مدیریت و کنترل مرزها و نحوه پرداختن کشورهای همسایه به این امور
(۲) تأثیر بالای آن در میزان جابه‌جایی مسافران و مبادلات کالاهای
(۳) تأثیر بسزای آن در میزان اختیارات واحدهای سیاسی درون کشورها
(۴) تأثیر در امنیت، همکاری، اختلاف و کشمکش بین کشورهای همسایه

۱۸۶- طراحی شبکه آموزشی دانش‌آموزی (شاد) برای دانش‌آموزان و قوانین و اصول یکسان آن برای تمامی نواحی و استان‌های کشور یادآور کدامیک از الگوهای مدیریت سیاسی فضا است؟

- (۱) فدرال
(۲) تک‌ساخت
(۳) مردم‌نهاد
(۴) ناحیه‌ای و ترکیبی

۱۸۷- پدر علم جغرافیای سیاسی که بود و کدام گزینه درباره نظریه نهضتی مهتم او صحیح است؟

(۱) مکیندر - فضاهای دریایی در شکل‌گیری قدرت جهانی مؤثر است.

(۲) راتزل - نظریه او با موضوع تولید قدرت، به خشکی‌ها اشاره دارد.

(۳) راتزل - موقعیت یک کشور در مجاورت یک دولت قوی یا ضعیف، بر سیاست و قدرت آن تأثیر می‌گذارد.

(۴) مکیندر - نظریه او به اعتقاد برخی در هجوم آلمان به کشورهای مجاور در جنگ جهانی اول و دوم بی‌تأثیر نبوده است.

۱۸۸- در جزیره جهانی مدنظر مکیندر، کدام منطقه قلب خشکی جهان نام داشت؟

- (۱) غرب سیبری
(۲) ولگا تا سیبری
(۳) شرق اروپا
(۴) شرق اوراسیا

۱۸۹- از دست‌رفتن موجودیت کشوری در یک دوره از تاریخ بهدلیل قرارگیری بین دو کشور قدرتمند دیگر، نقش کدامیک از عوامل جغرافیایی مؤثر در قدرت ملی را نشان می‌دهد؟

(۱) وسعت، شکل و نامهواری‌های کشور

(۳) موقعیت جغرافیایی کشور

(۲) بنیادهای زیستی کشور

(۴) منابع انرژی و معدنی کشور

۱۹۰- «وجود منابع انرژی و معدنی در کشورها» و «داشتن جمعیت زیاد»، به ترتیب، چگونه می‌توانند منشأ قدرت باشند؟

(۱) فراهم‌آوردن زمینه صادرات گسترده آن‌ها - برخورداری از تنوع قومی، زبانی و دینی

(۲) به کارگیری در جهت توسعه صنایع - برخورداری از تنوع قومی، زبانی و دینی

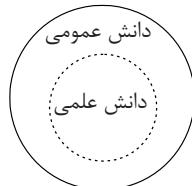
(۳) فراهم‌آوردن زمینه صادرات گسترده آن‌ها - سرچشمه روحیه ملی بودن

(۴) به کارگیری در جهت توسعه صنایع - سرچشمه روحیه ملی بودن

ذخیره دانشی، علوم اجتماعی،
نظم اجتماعی، کنٹش اجتماعی
صفحه‌های ۱۵۲

پاسخگویی به سوال‌های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

جامعه‌شناسی (۳)

۱- با توجه به شکل مقابل، کدام گزینه در ارتباط با این رویکرد، صحیح نیست؟

(۱) همه دانش‌ها را دانش حاصل از زندگی می‌داند که انسان‌ها برای سامان دادن به زندگی خود تولید می‌کنند.

(۲) این ادعا را که دانش علمی راه کشف واقعیت و دانش عمومی، دانش حاصل از زندگی است، انکار می‌کند و همه دانش‌ها را دانش حاصل از زندگی می‌داند.

(۳) دانش عمومی را پایه و اساس هرگونه دانشی از جمله دانش تجربی می‌داند و در برخی محله‌های این دیدگاه، مرز بین دانش علمی و دانش عمومی فرمومی پاشد.

(۴) دانش‌ها خلق و بازسازی واقعیت نیستند، بلکه کشف و بازخوانی آن هستند که انسان‌ها برای سامان دادن به زندگی خود، تولید می‌کنند.

۲- هریک از عبارات زیر، به ترتیب مربوط به کدام بخش جدول است؟

الف	اوایل قرن بیستم	ج	ذخیره آگاهی
علوم عقلانی و وحیانی را معتبر می‌داند.	۵	دانش‌ها خلق و بازسازی واقعیت هستند.	ب

- هر فرد، گروه، قوم، جامعه و امتی آن را دارد.

- فلسفه، اخلاق و علوم دینی را غیرعلمی دانستند.

- دانش علمی به دانش تجربی محدود نمی‌شود.

- دانش عمومی، پایه و اساس هرگونه دانش از جمله دانش تجربی است.

(۱) ب - ج - ۵ - الف

(۲) ج - ۵ - ب - الف

(۳) ب - ۵ - الف - ج

۳- کدام گزینه به ترتیب در رابطه با فواید «علوم اجتماعی» و «علوم طبیعی»، درست و نادرست است؟

(۱) شناخت قوانین موجود در طبیعت - پیش‌بینی حوادث طبیعی برای پیشگیری و تسليط بر طبیعت

(۲) انتقاد از کنش‌های بد و ناپسند انسان‌ها - نشان دادن شیوه صحیح استفاده از طبیعت

(۳) نشان دادن شیوه صحیح استفاده از علوم تفہمی - شناخت طبیعت و قوانین آن

(۴) پیش‌بینی کنش‌ها و پیامدهای آن‌ها برای پیشگیری - رهاسازی انسان از محدودیت‌های اجتماعی برای تسلط و تصرف در طبیعت

۴- هریک از عبارات زیر، به ترتیب به کدام مورد اشاره دارد؟

- علم شناخت ساختار اجتماعی است.

- خود دانشی مستقل است.

- تخریب ایمن سازه‌های عظیم و آسمان‌خراش‌ها بدون آسیب رساندن به ساختمان‌های اطراف

- روان‌شناسی زیرمجموعه این علم است.

(۱) جامعه‌شناسی خرد - متأفیزیک - علوم طبیعی - علوم انسانی

(۲) جامعه‌شناسی کلان - متأفیزیک - علوم طبیعی - علوم اجتماعی

(۳) جامعه‌شناسی خرد - فلسفه - علوم انسانی - علوم طبیعی

(۴) جامعه‌شناسی کلان - فلسفه - دانش ابزاری - علوم انسانی

۵- در متن زیر، قسمت‌های مشخص شده، به ترتیب به کدام‌یک از فواید علوم اجتماعی اشاره دارند؟

«انتشار خبر دروغین فوت آلفرد نوبل، او را به فکر انداخت که تصویر بهتری از خود برای آیندگان به جا بگذارد. نوبل بیشتر دارایی خود را به جایزه‌ای به نام خود اختصاص داد تا همه ساله به افراد شایسته اهدا گردد.»

(۱) شناخت و فهم معانی کنش‌های آدمیان و پیامدهای آن - داوری درباره کنش‌های خوب و بد انسان‌ها - فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب برای دانشمندان

(۲) رهاسازی انسان‌ها از محدودیت‌های طبیعی - شناسایی عواملی که بر زندگی انسان و کنش‌های او تأثیر دارند - انتقاد از کنش‌های ناپسند و ظالمانه انسان‌ها

(۳) شناخت و فهم کنش‌های آدمیان و پیامدهای آن - نشان دادن شیوه صحیح استفاده از دانش‌های ابزاری - فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب برای دانشمندان

(۴) نشان دادن شیوه صحیح استفاده از دانش‌های ابزاری - داوری درباره کنش‌های خوب و بد انسان‌ها - انتقاد از کنش‌های ناپسند و ظالمانه انسان‌ها

-۱۹۶- هریک از عبارات زیر، به ترتیب پیامد چیست؟

- جوامعی که در جلب مشارکت و همکاری افراد بر اساس میل، رضایت و رغبت موفق عمل نمی‌کنند.
- به حساب آوردن نظم جامعه همانند نظم میان اعضای بدن یا اجزای ماشین.
- تقلیل انسان‌ها به پیج و مهره‌های نظم اجتماعی.

(۱) نظم اجتماعی را از منظر تبیین برقرار می‌کنند - موفقیت‌های دانشمندان علوم انسانی - یکسان دانستن طبیعت و جامعه

(۲) برقراری نظم اجتماعی بر اساس مناسبات بیرونی - موفقیت‌های دانشمندان علوم طبیعی - یکسان دانستن طبیعت و جامعه

(۳) برقراری نظم اجتماعی بر اساس مناسبات بیرونی - یکسان دانستن طبیعت و جامعه - موفقیت‌های دانشمندان علوم طبیعی

(۴) نظم اجتماعی را از منظر تبیین برقرار می‌کنند - موفقیت‌های دانشمندان علوم طبیعی - تسلط انسان بر جامعه

- ۱۹۷- درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر را به ترتیب مشخص کنید.

- منظور از تبیین بیان چیستی یک پدیده یا نشان دادن علت ایجاد یا زوال آن است.

- جامعه‌شناسی تبیینی همان رویکرد پوزیتیویستی به معنی وحدت موضوع علوم است.

- نظام اجتماعی برای تداوم خود تلاش می‌کند با تغییر در خود و محیط نیازهایش را تأمین کند.

- جامعه‌شناسی تبیینی، جامعه را نیز صرفاً یک پدیده طبیعی پیچیده می‌داند و تفاوت میان جوامع مختلف را تنها تفاوتی کمی می‌بیند.

(۱) ص - ص - غ - غ

(۳) غ - غ - ص - غ

- ۱۹۸- متن زیر با کدام گزینه، مرتبط است؟

«اوردوس بزرگترین شهر متروک جهان است که با وجود سرمایه‌گذاری و برنامه‌ریزی دولت چین برای تشویق و ترغیب هزاران نفر به سکونت آن، خالی از سکنه مانده و شهر ارواح لقب گرفت.»

(۱) حس و تجربه از ابزارهای مهم شناخت علمی هستند و با نگاه از بیرون می‌توان معانی کنش انسان‌ها را فهمید.

(۲) رویکرد تبیینی بر آنچه مشاهده می‌شود تمرکز می‌کند و اغلب معنای کنش و آنچه را درون انسان می‌گذرد، نادیده می‌گیرد.

(۳) جامعه‌شناسان تبیینی با تأکید بر یکسان دانستن نظم طبیعی و نظم اجتماعی، بر خلاقیت انسان‌ها تأکید می‌کنند.

(۴) کنش اجتماعی معنادار است ولی بیشتر مطالعات تبیینی به فهم خصوصیات غیرقابل مشاهده انسان محدود می‌شود.

- ۱۹۹- هریک از عبارات زیر، به ترتیب مربوط به کدام بخش جدول است؟

همراهی همدلانه	۵	سقوط ارزش‌ها	الف
ب	اراده و ارزش مهم است ولی برخاسته از آگاهی و تابع آن است.	ج	با وجود دادن آزادی و قدرت به انسان، او را تحت کنترل قرار می‌دهد و منجر به دانش سطحی می‌شود.

- اندازه‌گیری اجزای بدن در ایام جنگ جهانی دوم برای تعیین نزد برتر

- به معنای تأیید کنشگران نیست.

- نظریه پردازان کنش اجتماعی

- فضای مجازی

(۱) ب - الف - ۵ - ج

(۴) ج - ب - الف

(۳) الف - ۵ - ج - ب

- ۲۰۰- هریک از عبارات زیر، به ترتیب نشانه کدام مفهوم است؟

- در ورای ابهام رمز و رازی نهفته است که با هنر می‌توان به آن راه یافت.

- سلطه نظمی که گویا هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی آن‌ها دارد.

- پیشرفت‌های چشمگیر جهان غرب در حوزه صنعت و فضا به فراگیرتر و عمیق‌تر شدن فجایع انسانی و زیست‌محیطی منجر شده است.

- توجه به تفسیر کنشگران از خودشان

(۱) معنادار بودن کنش - قفس آهنین - سقوط ارزش‌ها - یکسان دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی

(۲) افول معانی - انسان به مثابه شیء - رکود اراده‌ها - سقوط ارزش‌ها

(۳) معنادار بودن کنش - قفس آهنین - اخلاق‌گریزی - همراهی همدلانه

(۴) رکود اراده‌ها - انسان به مثابه معنا - افول معانی - همراهی همدلانه

ذخیره دانش، علوم اجتماعی،
نظم اجتماعی، کنشن اجتماعی
صفحه‌های ۲ تا ۶

جامعه‌شناسی (۳) - سوال‌های آشنا

۲۰۱- کدام گزینه با متن زیر مرتبط نیست؟

«فرض کنید به پیشنهاد دوستی به یک مهمانی دعوت شده‌اید که در آن کسی را نمی‌شناسید، در چنین موقعیتی دقیق و احتیاط شما بیشتر می‌شود.»

۱) در کنش‌های روزمره، آگاهی‌ها و دانش‌هایی وجود دارد که به سبب عادت از نظر انسان پنهان می‌ماند.

۲) کنش انسان وابسته به آگاهی است ولی انسان اغلب از نقش این آگاهی در زندگی غافل است.

۳) اگر آگاهی‌ها و دانسته‌ها در جهان اجتماعی وجود نداشته باشد، به تدریج جهان اجتماعی دیگر شکل خواهد گرفت.

۴) انسان در مجموعه‌ای از آگاهی‌ها و دانش‌ها با دیگران سهیم و شریک است که دانش عمومی نامیده می‌شود.

۲۰۲- عبارات زیر، به ترتیب پیامد موارد کدام گزینه است؟

- دست برداشتن از بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخش دیگر

- تعاریف متفاوت از دانش علمی

۱) تعارض میان دانش عمومی و دانش علمی - سرایت هویت جهان اجتماعی متعدد به جوامع غیرغربی

۲) طرح ایده‌های جدید - شکل‌گیری تعارضات مختلف بین دانش عمومی و دانش علمی

۳) تعارض میان دانش عمومی و دانش علمی - هویت‌های فرهنگی متفاوت

۴) عدم ارتباط میان دانش عمومی و دانش علمی - طرح ایده‌های جدید و موضوعات متنوع علوم

۲۰۳- کدام گزینه در ارتباط با شکل‌گیری علوم اجتماعی و فواید آن، صحیح نیست؟

۱) انسان‌ها با شناخت قواعد زندگی در خانواده، کلاس، شهر، محله، کشور و دیگر اجتماعات، هم از فرصت‌های آن‌ها برخوردار می‌شوند و هم از آسیب‌های اجتماعی آن‌ها در امان می‌مانند.

۲) علوم اجتماعی ظرفیت داوری درباره علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن را دارد.

۳) علوم اجتماعی به دانش‌هایی گفته می‌شود که صرفاً اجتماعات انسانی و چگونگی اثرگذاری آن‌ها بر کنش‌ها و شیوه زندگی ما را به روش علمی مطالعه می‌کنند.

۴) علوم اجتماعی زمینه فهم متقابل انسان‌ها و جوامع مختلف از یکدیگر را فراهم می‌سازند.

۲۰۴- هریک از مقاهمی زیر، به ترتیب در حیطه موضوعات کدام علوم است؟

«موجودات طبیعی - حرکت - توزیع و تولید - قوانین طبیعت»

۱) فلسفه - علوم طبیعی - علوم انسانی - علوم انسانی

۲) علوم طبیعی - علوم انسانی - فلسفه - علوم طبیعی

۳) علوم طبیعی - علوم انسانی - فلسفه - علوم انسانی

۲۰۵- هریک از عبارات زیر، به ترتیب با کدام مفهوم مرتبط است؟

- قرار گرفتن هر پدیده در جای خود

- پیش‌بینی رفتار دیگران و همکاری با آن‌ها را امکان‌پذیر می‌سازد.

- پنهان هستند و کمتر به چشم می‌آیند.

۱) نظم - نظم اجتماعی - نظم

۲) نظم اجتماعی - ساختار اجتماعی - نظم

۳) نظم - قواعد اجتماعی - ساختار اجتماعی

۴) نظم اجتماعی - قواعد اجتماعی - ساختار اجتماعی

۲۰۶- هریک از عبارات زیر، به ترتیب با کدام مفهوم مرتبط است؟

- کشف نظم‌های پنهان و شگفت‌انگیز

- پرسش درباره چگونگی بوجود آمدن هنجارهای با هم زندگی کردن

- یکسانی روش مطالعه طبیعت و جامعه

(۱) آشنایی‌زدایی - شناختن انتظارات و توقعات - جامعه‌شناسی تفسیری

(۲) هویت‌زدایی - پیش‌بینی رفتار دیگران و همکاری با آنان - جامعه‌شناسی تفسیری

(۳) آشنایی‌زدایی - شناختن نظم اجتماعی - جامعه‌شناسی تبیینی

(۴) هویت‌زدایی - شناختن نظم اجتماعی - جامعه‌شناسی تبیینی

۲۰۷- در ارتباط با نظام اجتماعی، کدام گزینه نادرست است؟

(۱) نظام اجتماعی مفهومی است که با نظام ارتباط دارد و یک ساختار اجتماعی پویاست، مانند خودرویی که در حال حرکت است.

(۲) منظور از پویا بودن نظام اجتماعی این است که بخش‌های مختلف آن بر یکدیگر اثر می‌گذارند و از یکدیگر اثر می‌پذیرند.

(۳) برداشت روزافزون از منابع تجدیدنایی از جمله تغییراتی است که یک نظام اجتماعی در خود ایجاد می‌کند تا حیات خود را حفظ کند.

(۴) نظام اجتماعی همانند یک موجود زنده تلاش می‌کند نیازهای خود را تأمین کند و خود را در بلندمدت حفظ کند.

۲۰۸- خشت بنای جامعه ... است، ... هر چقدر هم جالفتاده و باسابقه باشند، با ... افراد بوجود آمده‌اند و برقرارند.

(۱) ساختار اجتماعی - ساختارهای اجتماعی - کنش‌های اجتماعی

(۲) کنش اجتماعی - ساختارهای اجتماعی - کنش‌های اجتماعی

(۳) ساختار اجتماعی - کنش‌های اجتماعی - ساختارهای اجتماعی

(۴) کنش اجتماعی - کنش‌های اجتماعی - ساختارهای اجتماعی

۲۰۹- کدام گزینه با متن زیر، مرتبط است؟

«کارمند با استفاده از خودروی خود در تداوم ترافیک و آلودگی هوا سهیم است؛ در حالی که اگر از وسایل حمل و نقل عمومی استفاده کند می‌تواند در

حل این مشکلات مؤثر باشد.»

(۱) افراد، قدرت مقاومت در برابر ساختارها و ایجاد تغییر در آن‌ها را ندارند و میزان تعیین کنندگی آن‌ها بسیار ناچیز است.

(۲) همهٔ ما از آن‌جا که عضوی از جامعه هستیم، با کنش‌های اجتماعی خود در حفظ وضع موجود یا تغییر آن، اثر می‌گذاریم.

(۳) مشکلات و مسائل اجتماعی، بیرون از دایره نفوذ و تأثیر ما هستند و صرفاً افراد خاصی مثل مسئولان و مدیران می‌توانند بر آن‌ها تأثیر بگذارند.

(۴) نظام اداری کشور، نارسایی‌هایی دارد و فرصت‌ها و محدودیت‌هایی برای کنشگران ایجاد می‌کند که مستقل از آن‌هاست.

۲۱۰- به ترتیب هریک از عبارات زیر با کدام مورد، مرتبط است؟

- حاکم و شکل‌دهنده به اقدامات افراد

- عبور از جامعه‌شناسی تبیینی به جامعه‌شناسی تفسیری

- پدیدآورنده پدیده‌های خرد و کلان جامعه

(۱) نظام اجتماعی - برجسته کردن برخی از ویژگی‌های کنش - کنش انسانی

(۲) نظام اجتماعی - تأکید بر رویکرد و روش تجربی - کنش انسانی

(۳) نظام اجتماعی - برجسته کردن برخی از ویژگی‌های کنش - کنش اجتماعی

(۴) نظام اجتماعی - تأکید بر رویکرد و روش تجربی - کنش اجتماعی

هویت ایرانی (هویت فرهنگی ایران)،
هویت ایرانی (ابعاد جمعیتی و اقتصادی)
صفحه‌های ۹۴ تا ۱۰۱

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۱)

- ۲۱۱- هریک از عبارات زیر به ترتیب پیامد، مفهوم و علت کدام مورد است؟

- پدید آمدن آثاری با عنایتی نظیر غرب‌زدگی و بازگشت به خویشتن و فطرت

- بر مدار عقاید و ارزش‌های اجتماعی کلان جامعه شکل می‌گیرد و هرگاه افراد جامعه هم ارزش‌ها را به رسمیت بشناسند، پدید می‌آید.

- قدرت سیاسی و نظامی غرب

(۱) نقد رویکرد تقلیدی به فرهنگ غرب و تأیید هویت‌هایی که از این طریق، ساخته می‌شد - بُعد تاریخی هویت جامعه - خودباختگی فرهنگی
بخش‌هایی از ذهنیت مسلمانان

(۲) تقسیم امت و ملت اسلامی به اقوام مختلف نظیر ترک، عرب و فارس - هویت فرهنگی جهان اجتماعی - رواج تصویری که شرق‌شناسان و تاریخ‌نگاران غیرغربی از هویت جهان اسلام القا می‌کردند.

(۳) نقد رویکرد تقلیدی به فرهنگ غرب و هویت‌های کاذبی که از این طریق، ساخته می‌شد - هویت فرهنگی جهان اجتماعی - خودباختگی فرهنگی
بخش‌هایی از ذهنیت مسلمانان

(۴) تأمل و بازبینی نظریات اندیشمندان جهان غرب و شکل‌گیری افق‌های جدید - بعد جغرافیایی هویت جامعه - شکل‌گیری هویتی در قالب عنایتی
قوم‌گرایانه و ناسیونالیستی

- ۲۱۲- پاسخ سوالات زیر، به ترتیب کدام است؟

- تبلور تحولات هویتی در کجا قبل مشاهده است؟

- هویت ایرانی قبل از ظهور اسلام چگونه بود؟

- چگونه زبان فارسی دری از محدوده زبان سیاسی اقوام ایرانی فراتر رفت و به عنوان زبان دوم جهان دارآمد؟

(۱) اهداف انقلاب - هویتی توحیدی و دینی، در قالب اندیشه‌های قوم‌گرایانه بود - خدمات بی‌نظیر شاعرانی چون مولوی، سعدی و حافظ

(۲) شعارهای انقلابی - توحیدی، دینی و در مواردی آمیخته با اساطیر بود - مشارکت فعال ایرانیان در حیات فکری جهان اسلام

(۳) دستاوردهای انقلاب - توحیدی یا حتی اساطیری نبود، بلکه دنیوی و این‌جهانی بود - تولید معارف و هنرهایی که برای دستیابی به آن‌ها نیاز به آموختن زبان فارسی بود.

(۴) شعارهای انقلابی - دنیوی، دینی و در مواردی آمیخته با اساطیر بود - مشارکت فعال ایرانیان در حیات سیاسی جهان اسلام

- ۲۱۳- هریک از عبارات زیر، به ترتیب به کدام مفهوم اشاره دارد؟

- هویتی که به ابعاد تاریخی و جغرافیایی محدود می‌شود.

- بازگشت جامعه ایران به هویت اسلامی خود

- سرنوشت مشترک و حتمی بشریت از دیدگاه نظریه پردازان غربی طی قرن بیستم

- حاصل یک سده مقاومت هویت اسلامی ایران در برابر هجوم سیاسی و اقتصادی غرب

(۱) سکولار - بیداری اسلامی - دنیوی شدن - انقلاب اسلامی ایران

(۲) این جهانی - شکل‌گیری قطب فرهنگی جدید - معنوی شدن - ملحق شدن به جهان اسلام

(۳) دنیوی - شکل‌گیری قطب فرهنگی جدید - اساطیری شدن - انقلاب اسلامی ایران

(۴) سکولار - انقلاب اسلامی ایران - دنیوی شدن - جذب و هضم جهان غرب

- ۲۱۴- درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر را به ترتیب مشخص کنید.

- حجاب و پوشش به عنوان نماد هویت جهان اسلام در صد سال اخیر، فراز و فرودهایی داشته است.

- برقراری روابط پایدار میان افراد جامعه نیازمند مکان و سرزمین است که سرزمین بُعد جغرافیایی هویت جامعه را می‌سازد.

- برخورد جهان غرب با جهان اسلام تجربه جدیدی است که به پایان خود نزدیک می‌شود.

- قبل از ظهور اسلام، اقوام مختلف ایرانی هویت‌های اجتماعی و فرهنگی متفاوتی داشتند و خودشان را با ویژگی‌هایی مانند سرزمین، تاریخ می‌شناختند و به دیگران معرفی می‌کردند.

(۱) غ - غ - ص - غ

(۲) ص - غ - غ - ص

(۳) غ - ص - ص - غ

(۴) ص - ص - غ - غ

۲۱۵- در ارتباط با پیامدهای انقلاب اسلامی ایران بر جامعه ایران، کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) جامعه ایران به رهبری امام خمینی (ره) و با استفاده از آموزه‌های قرآن و اهل بیت (ع) به هویت اسلامی خود بازگشت و تاریخ و جغرافیای خود را ذیل آسمان معنوی توحید قرار داد.
- (۲) بازگشت جامعه ایران به اسلام، بازگشت به یک خویشن صرفاً تاریخی و جغرافیایی که با اندیشه‌های دنیوی غربی تفسیر می‌شد، نبود؛ بلکه بازگشت به خویشن الهی و توحیدی بود.
- (۳) جامعه ایران بازگشت به هویت اسلامی خود که هویتی مستقل، فعال و اثربار است و الهام از آموزه‌های جهان اسلام، به صورت یک قطب فرهنگی جدید ظاهر شد.
- (۴) جامعه ایران توансست از مرزهای جامعه ایمانی خود در برابر جهانی که در مقابل او صف کشیده بود، به مدت هشت سال، دفاع کند و این مقاومت تا امروز ادامه یافت.

۲۱۶- به ترتیب کدام گزینه جاهای خالی عبارات زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

- گسترش ... از طریق گسترش ... آن صورت می‌گیرد.
- اولین شرط بقای هر جامعه، ... آن است.
- جمعیت و اقتصاد ... ابعاد هویت جامعه‌اند.

(۱) جهان اجتماعی، فرهنگ - جمعیت - عینی ترین

(۲) هویت اجتماعی، اقتصاد - جمعیت - محسوس ترین

(۳) ساختار اجتماعی، جمعیت - اقتصاد - ذهنی ترین

(۴) جهان اجتماعی، فرهنگ - جمعیت - ذهنی ترین

۲۱۷- کدام گزینه، نادرست است؟

- (۱) اقتصاد امروز ما محصول رویدادهای گذشته و عملکرد کنونی ماست.
- (۲) هجوم اقتصادی در دوران قاجار، با تخریب بنیان‌های تولید ملی به ویژه روح خودبازاری ملت ایران انجام شد.
- (۳) جهان غرب، هویت خود را بر اساس اقتصاد شکل می‌دهد.
- (۴) سرمایه‌داری، عامل اصلی هویت یابی افراد و جوامع غرب است.

۲۱۸- درستی یا نادرستی عبارات زیر را به ترتیب، مشخص کنید.

- هدف اسلام تأسیس جهان اجتماعی توحیدی و گسترش آن است.

- جامعه مشرک، جامعه‌ای است که اعضای آن عقاید و ارزش‌های حق را می‌شناسند ولی به آن‌ها پایبند نیستند.

- لازمه تحقق هدف اسلام، داشتن جمعیت مناسب است.

- تأمین جمعیت مناسب برای جهان‌های اجتماعی، مسئله‌ای هویتی است.

(۱) ص - غ - ص
(۲) غ - غ - ص
(۳) ص - غ - ص

۲۱۹- پاسخ سوالات زیر، به ترتیب کدام است؟

- عوامل شکل‌گیری اقتصاد وابسته در طول تاریخ معاصر ایران کدام است؟

- پیامد به دست آوردن درآمد هنگفت و بدون حمایت در اقتصاد وابسته و تکمحصولی کدام است؟

- تأمین جمعیت از کارکردهای مهم کدام نهاد است؟

(۱) کشف و فروش نفت به خارجیان - افزایش رفاه اقتصادی به کمک یک محصول مانند نفت - سیاست

(۲) واردات نفت از کشورهای خارجی - ضعیف و شکننده شدن تولیدات ملی - خانواده

(۳) سرمایه‌های حاصل از فروش نفت به خارجیان - رواج کسب و کار و رونق اقتصاد - سیاست

(۴) کشف نفت - ضعیف و شکننده شدن تولید ملی - خانواده

۲۲۰- کدام گزینه در ارتباط با گسترش هویت جهان اجتماعی، صحیح است؟

(۱) گسترش هویت جهان اجتماعی صرفاً از طریق گسترش جمعیت آن صورت می‌گیرد.

(۲) هر عالمی که در گسترش فرهنگ و معانی مؤثر باشد، در بسط هویت جهان اجتماعی مؤثر است.

(۳) راه گسترش هر فرهنگ، صرفاً شناختن (اندیشیدن) در آن است.

(۴) هرچه عاملان یک فرهنگ بیشتر باشد، فرهنگ حق گسترش بیشتری می‌یابد.

خدا در فلسفه (۱)
صفحه‌های ۲۸ تا ۳۰

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه دوازدهم

۲۲۱- کدام فیلسوف را می‌توان مبدع خداشناسی فلسفی دانست؟

- (۱) سقراط
(۲) افلاطون
(۳) ارسطو
(۴) دکارت

۲۲۲- کدام مورد نمی‌تواند توصیف فلسفی افلاطون از خداوند باشد؟

- (۱) مثال خیر در رأس همه امور مادی و مجرد قرار دارد.

(۲) در این جهان هر چیزی با عملکردش سازگاری دارد، این تناسب از یک مدبر گواهی می‌دهد.

(۳) خدا محرك نخستین عالم است.

(۴) خداوند یک حقیقت ثابت است و هیچ تغییری در او رخ نمی‌دهد.

۲۲۳- اندیشه مطرح شده توسط افلاطون درباره خداوند، با همه گزینه‌ها ارتباط دارد؛ به جز ...

(۱) ﴿لَا تُدِرِكُ الْأَنْبَيْضَ وَ هُوَ يُدِرِكُ الْأَنْبَيْضَ﴾

(۲) ﴿لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُوَلِّ﴾

(۳) ﴿وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطِ مُسْتَقِيمٍ﴾

۲۲۴- کدام مورد از اوصافی نیست که ارسطو برای خداوند ذکر می‌کند؟

- (۱) ضرورتاً موجود
(۲) دارای عالی ترین اندیشه
(۳) تغییرناپذیر

(۴) آفریننده عالم

۲۲۵- دکارت با توصل به کدام یک از مفاهیم زیر استدلالی بر وجود خدا اقامه می‌کند؟

- (۱) نظام موجود در جهان
(۲) تصور از یک ذات نامحدود در ذهن
(۳) تجربه‌های شخصی و درونی انسان

۲۲۶- دیوید هیوم ...

(۱) برهان نظام را که مبتنی بر تجربه می‌داند، تا حدودی پذیرفته است و از طریق آن یک وجود نامتناهی را ثابت می‌کند.

(۲) اثبات یک خالق نامتناهی و یک واجب‌الوجود بالذات را منوط به پذیرش تجربه که ارمنان برهان نظام است، می‌داند.

(۳) بر پایه نگرش تجربی و با نفی رابطه ضروری میان علت و معلول، هیچ راهی برای اثبات وجود خدا جز اعتقاد به وجود یک نظام و مدبر باقی نمی‌گذارد.

(۴) براهین عقلی را در اثبات وجود خدا نامعتبر می‌داند؛ زیرا در این صورت برای یافتن مصادیق آن نمی‌توان به تجربه و حس تمسک جست.

۲۲۷- نقد هیوم بر ادلۀ اثبات وجود خدا ناظر به همه این موارد است؛ به جز ...

(۱) تمامی براهین فیلسوفان گذشته در باب اثبات وجود خدا قبل نقد است.

(۲) برهان نظام از اثبات آفریننده و تبییرکننده جهان ناتوان است.

(۳) اهمیت برهان نظام به دلیل محوریت تجربه است.

(۴) برهان نظام از اثبات عدم نیازمندی نظام جهان به علت عاجز است.

۲۲۸- مهم‌ترین نقد به برهان اثبات خدای کانت کدام است؟

- (۱) وجود یک واجب‌الوجود بالذات را پیش فرض گرفته است.

(۲) تصور وجود نامتناهی را یک امر نامتناهی فرض کرده است.

(۳) نیاز انسان به وجود خدا را اثبات می‌کند نه وجود او را.

(۴) به براهین عقلی قوی بی‌توجه بوده است.

۲۲۹- دقیق‌ترین گزینه درباره منظور فیلسوفان معاصر از زندگی «معنادار» کدام است؟

(۱) زندگانی عقلانی همراه با تفکر فلسفی

(۲) زندگی سرشار از تجربه‌های معنوی و عرفانی

(۳) زندگی دارای هدف و مقصد دنیاگی

(۴) باور به وجود یک حقیقت واقعی مقدس

۲۳۰- کدام گزینه با نظریه اعتقاد به خدا به عنوان عامل معناداری زندگی قربات بیشتری دارد؟

(۱) برگ درختان سبز پیش خداوند هوش / هر ورقی دفتری سمت معرفت کردگار

(۲) کار ما نیست شناسایی راز گل سرخ، کار ما شاید این است، که در افسون گل سرخ شناور باشیم.

(۳) این همه نقش عجب بر در و دیوار وجود / هر که فکرت نکند نقش بود بر دیوار

(۴) ای همه هستی ز تو پیداشده / خاک ضعیف از تو توانا شده

اقسام استدلال استقرایی
قضیه حملی
صفحه‌های ۳۹ تا ۶

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

منطق

۲۳۱- استدلال بر اساس ... به ... نوع تقسیم می‌شود.

(۱) رابطه بین مقدمات و نتیجه - سه

(۲) رابطه بین مقدمات و نتیجه - دو

۲۳۲- در استدلال تمثیلی زمانی که شباخت بین دو امر بیشتر باشد، ...

(۱) استدلال یقینی است.

(۲) منجر به مغالطه نمی‌شود.

۲۳۳- در متن زیر چه مغالطه‌ای دیده می‌شود؟

«پس‌رغم‌ویم به ویروس کرونا مبتلا شده و من اکنون همه علائم او را دارم، پس من هم کرونا دارم.»

(۱) تعمیم شتابزده (۲) تمثیل ناروا (۳) توسل به معنای ظاهری (۴) تعریف دوری

۲۳۴- کدامیک از گزینه‌های زیر از راه متفاوتی به مقابله با تمثیل ناروا برخاسته است؟

(۱) این زمین پاک و آن، شوره است و بد

(۲) کار مردان، روشنی و گرمی است

(۳) گر به صورت آدمی انسان بدی

(۴) آن شراب حق، ختمش مشک ناب

۲۳۵- کدام گزینه درباره استقرای تعمیمی نادرست است؟

(۱) نمونه‌های متفاوت بر اساس یک قاعده انتخاب می‌شوند.

(۲) مبنای آن بر اساس تخمين بنا شده است.

(۳) مبنای علوم تجربی بر آن استوار است.

(۴) تعداد نمونه‌ها متناسب با کل جامعه آماری است.

۲۳۶- در کدام گزینه مغالطه «تعمیم شتابزده» وجود دارد و شرط رعایت نشده در آن استقرای تعمیمی به درستی ذکر شده است؟

(۱) پارسال همین موقع باران می‌بارید، پس الان هم باید باران بیارد. (تناسب تعداد نمونه‌ها به کل جامعه آماری)

(۲) داروی بوپروپیون به علت تأثیر بر گیرنده‌های نیکوتین در ترک سیگار مؤثر است. (در برگرفتن همه طیف‌های جامعه آماری)

(۳) پس از بررسی نمرات دانش‌آموزان کلاس دوازدهم انسانی، نتیجه می‌گیریم که همه آن‌ها معدل بالای ۱۸ دارند. (متفاوت و تصادفی بودن نمونه‌ها)

(۴) یک معلم با بیان اینکه یکی از شاگردانش رتبه تکرقمی شده، به همه دانش‌آموزانش وعده رتبه عالی می‌دهد. (تناسب تعداد نمونه‌ها به کل جامعه آماری)

۲۳۷- کدام گزینه بیانگر یک قضیه است؟

(۱) آن جا که می‌روی

(۳) نگویم که تو دوستی را نشایی

(۲) میهنمان چه مبارزان غیوری دارد

(۴) رو سر بنه به بالین

۲۳۸- جزئی که با بررسی آن به نوع قضیه (حملی یا شرطی بودنش) بی می‌بریم، کدام است؟

(۱) محمول (۲) موضوع

(۳) حکم

(۴) محتوا

۲۳۹- کدام گزینه درباره قضیه حملی نادرست است؟

(۱) معادل جمله در ادبیات است.

(۳) قابلیت صدق و کذب دارد.

۲۴۰- نوع قضیه حملی در کدام گزینه متفاوت است؟

(۱) بازیکنان تیم ملی فوتبال پیروز شدند.

(۳) دانش‌آموزان کلاس ۴۰۲ درس خوان هستند.

(۲) غاز بر عکس زاغ است.

(۴) جمعیت تهران بیشتر از ده میلیون نفر است.

زندگی پر (اساس اندیشه
مفهوم‌های ۳۶ ۵۵)

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه یازدهم

۲۴۱- کدام گزینه در مورد سقراط و زمانه او نادرست است؟

- (۱) از نظر سقراط پیشرفت جامعه در گرو گسترش فضیلت است.
- (۲) آثار او نشانگر نقش فلسفه در زندگی انسان و حکایت واقعی فلسفه است.
- (۳) سوفسٹائیان باعث تضعیف اخلاق جامعه شده بودند.
- (۴) یکی از مهم‌ترین اقدامات سقراط در گیری فکری با سوفسٹائیان بود.

۲۴۲- کدام گزینه درباره سقراط نادرست است؟

- (۱) مخاطبان او به گروه خاصی محدود نمی‌شدند.
- (۲) شیفتگی جوانان به او بیشتر به خاطر شیوه رفتارش بود.
- (۳) سخنانش غیرقابل فهم نبودند و به سادگی فهمیده می‌شدند.
- (۴) موضوع سخنان او با مردم به مسائل پنهان زندگی مربوط می‌شد.

۲۴۳- با ظهور سوفسٹائیان حق طلبی در سایه چه چیزی کمرنگ شد؟

- (۱) ابزارهای اشاعه تفکرات آن‌ها
- (۲) مغالطه‌گری و سفسطه‌ورزی
- (۳) نسبی‌گرایی در شناخت
- (۴) دروغ‌گویی و فریب مردم در قبال نفع خود

۲۴۴- رهگذار آشنایی با تفکر فلسفی سقراط کدام است؟

- (۱) استفاده از گوهر عقل
- (۲) اوقابودن به نادانی خود
- (۳) توجه به اخلاق و فضیلت
- (۴) مراجعه به زندگی او

۲۴۵- «روش سقراطی» با چه چیزی آغاز می‌شد؟

- (۱) تبیین چرایی امور
- (۲) جست‌وجوی حقیقت و فضیلت
- (۳) پرسش از تعاریف مفاهیم
- (۴) آگاهی به نادانی خود

۲۴۶- با استناد به سخنان سقراط، کدام‌یک از گزینه‌های زیر از مقاصد وی از گشت‌وگذار و گفت‌وگو با مردم نبود؟

- (۱) نشان دهد که ثروت فضیلت به بار نمی‌آورد.
- (۲) بیان کند سعادت در توجه کامل به روح و تربیت آن است.
- (۳) جوانان و سالخوردگان را به ترجیح کمال نفس بر جسم متقدعاً کند.
- (۴) بیان کند که هر آنچه برای جامعه سودمند است از فضیلت به دست می‌آید.

۲۴۷- چرا عده‌ای معتقد بودند سقراط انسانی داناست؟

- (۱) در پی اسرار آسمان‌ها و زمین بود.
- (۲) نادانی سخنواران پسیاری را آشکار کرد.
- (۳) از دانشمندان حقیقی شناخت داشت.
- (۴) نسبت به نادانی خود آگاه بود.

۲۴۸- سقراط معتقد بود که ...

- (۱) فقط آنچه خدا می‌گوید درست است.
- (۲) تنها خداوند است که می‌تواند شناخت درست را به ما عطا کند.

(۱) جز خدا کسی نمی‌تواند چیزی بداند.

(۳) جز خداوند کسی نمی‌تواند از نادانی مبرآ باشد.

۲۴۹- کدام عبارت در رابطه با صورت استدلال سقراط برای اثبات اعتقادش به خدا نادرست است؟

- (۱) رساندن از معلول به علت
- (۲) اثبات خدا با صفات و اعراضش
- (۳) تقدم اعتقاد به لوازم یک امر بر اعتقاد به خود آن
- (۴) نشانگری امور فوق بشری از وجود خدا

۲۵۰- در مورد محکمة سقراط کدام گزینه صحیح نیست؟

- (۱) از جمله اتهامات سقراط انکار خدایان و گمراهی جوانان و آوردن فلسفه از آسمان به زمین بود.
- (۲) سقراط معتقد بود باور مردم به دانایی او باوری به دور از واقعیت بود.
- (۳) سقراط از طریق پذیرش اوصاف و ویژگی‌های یک موجود، موجودیت آن را می‌پذیرفت.
- (۴) سقراط معتقد به بذل جان در برابر امر الهی بود.

حقیقت و عمل فراموشی
صفحه‌های ۸۸ تا ۱۱۱

پاسخ‌گویی به سوالات این درس برای همه دانشآموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

روان‌شناسی

۲۵۱- در رابطه با عوامل ایجاد فراموشی کدام گزینه نادرست بیان شده است؟

۱) بسیاری از فراموشی‌ها در عمل ناشی از کم‌توجهی و نبود رمزگردانی است.

۲) دخالت عوامل عاطفی بر حافظه، همیشه به صورت مثبت است.

۳) فراموشی یعنی ناتوانی در یادآوری و بازشناسی اطلاعاتی که قبلاً وارد حافظه شده است.

۴) منظور از نشانه‌های بیرونی، نشانه‌های حسی یا غیرمعنایی است.

۲۵۲- متن زیر به کدامیک از فنون بهمسازی حافظه اشاره نکرده است؟

«دانشآموزی برای یادگیری بهتر مطالب درسی، قبل از تدریس دبیر، پیش‌مطالعه می‌کند؛ او سعی می‌کند مطالب را دسته‌بندی کرده و با مثال‌های مناسب، آن‌ها را به خاطر بسپارد.»

۴) بسط معنایی

۳) ساماندهی مطالب

۲) تمایزبخشی

۱) روش پس‌خبار

۲۵۳- مفهوم حافظه کاری نشان دهنده این موضوع است که انواع حافظه را بر چه اساسی می‌توان تقسیم نمود؟

۱) نوع اطلاعات

۴) زمان و میزان استفاده از اطلاعات

۳) در دسترس بودن یا عدم دسترسی به اطلاعات

۲۵۴- از میان عوامل زیر، چند مورد بر گذشت زمان بر حافظه تأثیر مستقیم دارد؟

«مرور کارآمد - کاهش فاصله زمانی بین یادگیری و یادآوری یک مطلب - یادگیری با استراحت - رمزگردانی معنادار - آزمون مکرر - پرهیز از توجه ناقص»

۴) چهار

۳) دو

۲) یک

۱) سه

۲۵۵- به ترتیب هر یک از عبارات «رمزگردانی به صورت دیداری و شنیداری»، «برجسته کردن تفاوت‌های دو مفهوم»، «برجسته کردن مفاهیم، یادداشت‌برداری

و رسم نمودار» مربوط به کدامیک از فنون بهمسازی حافظه است؟

۱) مطالعه چندحسی - بسط معنایی - ساماندهی مطالب

۲) استفاده از رمزگردانی معنادار - بسط معنایی - ساماندهی مطالب

۳) استفاده از رمزگردانی معنادار - تمایزبخشی - استفاده از چند روش حرکتی

۴) مطالعه چندحسی - تمایزبخشی - استفاده از چند روش حرکتی

۲۵۶- در آزمون‌های آزمایشی طراحان تست‌ها سعی می‌کنند با طرح سؤالات دامدار و آوردن گزینه‌های مشابه، دانش‌آموزان را به چالش بکشند؛ استفاده از

کدام‌یک از فنون بهسازی حافظه در جلسه آزمون به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا به دام این شیوه طراحان نیفتند؟

۱) بسط معنایی	۲) تمایزبخشی	۳) ساماندهی مطالب	۴) رمزگردانی معنادار

۲۵۷- طبق نمودار فراموشی ابینگهوس، با گذشت زمان، شدت فراموشی ... یافته و مقدار اطلاعات فراموش شده ... می‌یابد.

۱) افزایش - کاهش	۲) کاهش - کاهش	۳) افزایش - افزایش	۴) کاهش - افزایش

۲۵۸- هر یک از موارد زیر به کدام‌یک از انواع حافظه اشاره دارد؟

الف) در تاریخ چهار مرداد سال ۱۳۶۷ عملیاتی موسوم به مرصاد، از سوی ارتش جمهوری اسلامی ایران برای مقابله با منافقان رخ داد که به پیروزی

ارتش و پایان جنگ عراق و ایران انجامید.

ب) مریم تا سه روز پس از سقوط هوایپیما، به عنوان امدادگر در صحنه حاضر بود و در ساعت ۵ بعدازظهر روز سوم، به علت فشار ناشی از دیدن

صحنه‌های دلخراش قربانیان، از حال رفت.

ج) قافیه شعر فارسی دارای ۲ قاعده و ۷ تبصره است که تبصره‌ها جزء استثنای مهم این قواعد بهشمار می‌روند.

۱) رویدادی - معنایی - معنایی	۲) رویدادی - رویدادی - معنایی	۳) معنایی - رویدادی - رویدادی	۴) معنایی - معنایی - رویدادی

۲۵۹- بهترتبی کدام مورد از کارکردهای حافظه کاری است و مهم‌ترین تفاوت این حافظه با حافظه کوتاه‌مدت کدام است؟

۱) ذخیره‌سازی کوتاه‌مدت مطالب - نوع رمزگردانی	۲) کمک به تفکر - بیشتر بودن ظرفیت ذخیره‌سازی و زمان بازیابی اطلاعات در حافظه کاری	۳) فراهم کردن فضای کار برای فعالیت جاری ذهن - ذخیره اطلاعات تا پایان عمر	۴) جلوگیری از تداخل اطلاعات - شیوه انتقال اطلاعات به حافظه بلندمدت

۲۶۰- متن زیر به کدام‌یک از موارد مربوط می‌شود؟

«فردی به نام تیموتی در سال ۱۹۸۶ متهم به قتل وحشیانه یک مادر و دو دختر جوان شد؛ شواهد فیزیکی علیه او نبود، اما شاهدان عینی به حضور

او در صحنه جنایت شهادت داده بودند، قبل از این‌که حکم اعدام او اجرا شود، مشخص شد او گناهکار نبوده است و شاهدان عینی به غلط گزارش

مشاهده او را داده‌اند.»

۱) هشدار کاذب	۲) حافظه کاذب	۳) عدم رمزگردانی	۴) تداخل اطلاعات

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۱۳۹۹ آذر ۱۴

بیناد علمی آموزشی قلم حی (وقف عام)
Konkur.in

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بیناد علمی آموزشی قلم حی (وقف عام) ۰۲۱-۶۴۶۳

« تمام دارایی‌ها و درآمدهای بیناد علمی آموزشی قلم حی وقف عام است برگزاری دانش و آموزش »

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس	عمومی
محسن اصغری، حسن پاسیار، ابراهیم رضایی مقدم، مسلم ساسانی، مریم شمیرانی، مادح علی‌اقدم، محسن فدایی، محمدجواد قورچیان، کاظم کاظمی، الهام محمدی، مرتضی منشاری، نرگس موسوی، حسن وسکری	فارسی	
هادی پولادی، محمد جهان‌بین، کاظم غلامی، مرتضی کاظم‌شیرودی، محمدعلی کاظمی‌نصرآبادی، الهه مسیح‌خواه	عربی زبان قرآن	
محمد آصالح، ابوالفضل احمدزاده، امین اسدیان‌پور، محسن بیانی، محمد رضایی‌بقا، مرتضی محسنی کبیر، فیروز نژادنجمف، سیداحسان هندی	دین و زندگی	
ناصر ابوالحسنی، حسن روحی، میرحسین زاهدی، نوید مبلغی، حمید مهدیان	زبان انگلیسی	

نام طراحان	نام درس	اختصاصی
محمد بحیرایی، حمیدرضا سجودی، علی شهرایی، نسترن صمدی، امیر محمدیان	ریاضی و آمار (۳)	
محمد بحیرایی، کورش داوودی، امیر زراندوز، حمیدرضا سجودی، نسترن صمدی	ریاضی و آمار (۲)	
فاطمه حیاتی، علیرضا رضایی، سارا شریفی، فاطمه فهیمان	اقتصاد	
سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، نسرین حق پرست، فرهاد علی‌نژاد، حمید محمدی	علوم و فنون ادبی (۳)	
سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، سیدجمال طباطبایی‌نژاد، فرهاد علی‌نژاد، حمید محمدی	علوم و فنون ادبی (۱)	
نوید امساکی، ولی برچی، حسین رضایی، مرتضی کاظم‌شیرودی، محمدعلی کاظمی‌نصرآبادی، سیدمحمدعلی مرتضوی	عربی زبان قرآن (۳) و (۱)	
منتخب از سوال‌های کتاب آبی پیمانه‌ای عربی جامع کنکور انسانی (دهم، یازدهم و دوازدهم)	عربی زبان قرآن (۳) و (۱) – سوال‌های آشنا	
میلاد باغ شیعی، علی محمد کریمی، ملیحه گرجی، میلاد هوشیار	تاریخ	
علیرضا رضایی، فاطمه سخایی	جغرافیا	
آریتا بیدقی، مبیناسادات تاجیک	جامعه‌شناسی	
منتخب از سوال‌های کتاب آبی پیمانه‌ای جامعه‌شناسی جامع کنکور انسانی (دهم، یازدهم و دوازدهم)	جامعه‌شناسی (۳) – سوال‌های آشنا	
مجید پیرحسینلو، نیما جواهری، زهرا دامیار	منطق و فلسفه	
مبیناسادات تاجیک، کوثر استورانی، مهسا عفتی، فرهاد علی‌نژاد، نصیبیه کلاتری	روان‌شناسی	

گزینشگران و ویراستاران

ویراستار	مسئول درس	گزینشگر	نام درس
محسن اصغری، مریم شمیرانی، مرتضی منشاری	محمدجواد قورچیان	الهام محمدی	فارسی
درویشعلی ابراهیمی، سیدمحمدعلی مرتضوی، اسماعیل علی‌پور	نوید امساکی	نوید امساکی	عربی زبان قرآن
سکینه گلشنی، محمدابراهیم مازنی	محمد رضایی‌بقا	امین اسدیان‌پور، سیداحسان هندی	دین و زندگی
دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	معارف اقلیت
سعید آقچله، رحمت‌الله استیری، محدثه مرأتی	سپیده عرب	سپیده عرب	زبان انگلیسی
ایمان چینی فروشان، مهدی ملارضانی، علی ارجمند	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ریاضی و آمار (۳)
ایمان چینی فروشان، مهدی ملارضانی، علی ارجمند	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ریاضی و آمار (۲)
مریم بوستان	فاطمه فهیمان	سارا شریفی	اقتصاد
مرتضی منشاری، سیدعلیرضا احمدی	حمید محمدی، فرهاد علی‌نژاد	حمید محمدی، فرهاد علی‌نژاد	علوم و فنون ادبی (۳)
مرتضی منشاری، سیدعلیرضا احمدی	حمید محمدی، فرهاد علی‌نژاد	حمید محمدی، فرهاد علی‌نژاد	علوم و فنون ادبی (۱)
درویشعلی ابراهیمی	سیدمحمدعلی مرتضوی	سیدمحمدعلی مرتضوی	عربی زبان قرآن (۳) و (۱)
پریسا ایزدی، زهرا دامیار	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	تاریخ
مریم بوستان، زهرا دامیار	محمدعلی خطيبي‌بایگي	محمدعلی خطيبي‌بایگي	جغرافیا
محمدابراهیم مازنی	ارغوان عبدالملکی	ارغوان عبدالملکی	جامعه‌شناسی
مجید پیرحسینلو، فرهاد علی‌نژاد	نیما جواهری	نیما جواهری	منطق و فلسفه
محمدابراهیم مازنی، فرهاد علی‌نژاد	مهسا عفتی	مهسا عفتی	روان‌شناسی

گروه فنی و تولید

سیدمحمدعلی مرتضوی (اختصاصی)، الهام محمدی (عمومی)	مدیر گروه
زهرا دامیار (اختصاصی)، مقصومه شاعری (عمومی)	مسئول دفترچه
مدیر: فاطمه رسولی‌نسب، مسئول دفترچه: زهره قموشی (اختصاصی)، لیلا ایزدی (عمومی)	گروه مستندسازی
لیلا عظیمی (اختصاصی)، زهرا تاجیک (عمومی)	حروفچین و صفحه‌آرا
سوران نعیمی	ناظر چاپ

(مرتضی منشاری - اردبیل)

مفهوم بیت صورت سؤال «جانبازی و فدا کردن جان» در راه عشق است که از گزینه‌های «۱، ۲ و ۴» نیز همین مفهوم دریافت می‌شود. در گزینه «۳» به این مفهوم اشاره شده است که نخستین شرط عشق ترک علایق وابستگی هاست.

۸- گزینه «۳»

تشریح گزینه‌های دیگر
گزینه «۱»: توصیه به مردن در راه عشق
گزینه «۲»: در راه عشق، فدا کردن جان غم و اندوهی ندارد.

گزینه «۴»: ترک هر دو جهان و فدا کردن جان در راه عشق، موجب سرفرازی و فرمانروایی عالم عشق است.
(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۵۳)

(ابراهیم رضایی مقدم - لاهیجان)

مفهوم بیت صورت سؤال و گزینه «۴»، «بیان سختی و پر خطر بودن راه عشق و تحمل کردن آن» است.

۹- گزینه «۴»

تشریح گزینه‌های دیگر
گزینه «۱»: بلند پروازی و قانع نشدن به پستی
گزینه «۲»: پیشرفت نیاز به تلاش دارد.
گزینه «۳»: بیان زیبایی معشوق

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۴۷)

(کاظم کاظمی)

مفهوم بیت صورت سؤال و گزینه «۱»: ارزشمند بودن وطن و ترجیح آن بر غربت و آوارگی مفهوم ابیات «۲ و ۴». ترجیح غربت بر حضور در خاک وطن (مفهوم)
مقابل بیت صورت سؤال

۱۰- گزینه «۱»

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۴۸)

(مسنون اصیفری)

معنی درست واژه‌ها:
کمیت: اسب سرخ مایل به سیاه / شهناز: یکی از آهنگ‌های موسیقی ایرانی، گوشاهی از دستگاه شور / اوان: وقت، هنگام / تقریر: بیان، بیان کردن / طرفه: شگفت‌آور، عجیب / استرحم: طلب رحم کردن، رحم خواستن / بدستگال: بداندیش، بدخواه
(فارسی ۱، لغت، ترکیبی)

فارسی ۱

(ممدوهوار قورچیان)

(فارسی ۱، املاء، ترکیبی)

(نرگس موسوی - ساری)

ب) حسن تعلیل: گل از غفلت آدمیان است که می‌خندد (می‌شکفت)
ج) مجاز: «سر» مجاز از اندیشه و قصد است.
د) استعاره: وحشت‌سرا استعاره از دنیا است.
ه) ایهام تناسب: واژه «پرده» در معنی اصطلاح موسیقی خود که در بیت قبل قبول نیست با واژگان راست و نغمه تناسب دارد.

۱۱- گزینه «۱»

تصحیح املایی: بگزارد ← بگزارد

(الف) تشبیه: رخ و بالای معشوق به ترتیب به گلستان و سرو تشبیه شده‌اند.
(فارسی ۱، آرایه، ترکیبی)

(مسنون فدایی - شیراز)

هر کسی همی گفت (که) چنین کارزار اندرین روزگار یاد نداریم.
وابسته هسته

فارسی ۳**۱- گزینه «۱»**

قسمی: صاحب جمال

گزره: ویزگی نوعی مار سمی و خطرناک
دستور: اجازه، وزیر، فرمان

تاب: فروغ، پرتو

(مریم شمیرانی)

(فارسی ۳، لغت، ترکیبی)

۲- گزینه «۲»

صفلگان ← سفلگان

(کاظم کاظمی)

(فارسی ۳، املاء، ترکیبی)

۳- گزینه «۳»

کتاب «فی حقیقت العشق» از شهاب الدین سهروردی است.

(فارسی ۳، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۴- گزینه «۴»

«سپهر مهر، ماهم، جهان عشق، شاهم» اضافه تشبیه‌ی «مهر»: ایهام تناسب، معنای

نزدیک «محبت» که کاربرد دارد و معنای دور آن «خورشید» است که کاربرد ندارد ولی با «سپهر» و «ماه» تناسب دارد.

«آستین» مجاز از دست / «ماه» و «شاه» جناس دارد.

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۵- گزینه «۳»

حس‌آمیزی: شکر خنده / ایهام ندارد و «شیرین» فقط به معنای مزه و طعم شیرین آمده است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: حسن تعلیل: خشک شدن آب روان به واسطه حیرت از نظاره گل‌ها /
مجاز: چمن مجاز از باغ

گزینه «۲»: اسلوب معادله: مصراج دوم در حکم مصدقی برای مصراج اول است /
استعاره (اضافه استعاری): دامان شب

گزینه «۴»: پارادوکس: هستی از خرابی داشتن / جناس: هستی و مستی
(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۶- گزینه «۴»

در بیت گزینه «۴»: دو جمله با الگوی نهاد + فعل آمده است (خیز - آی)

یک جمله با الگوی نهاد + مفعول + فعل وجود دارد. (بیینی)
و یک جمله با الگوی نهاد + مسد + فعل (چه صاحب جاه هستم)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: کج دل م خون (نهاد محدود)
مسئن مفعول فعل

گزینه «۲»: دم و همت ما، تو را آزاد کرد
نهاد مفعول مسد

گزینه «۳»: مردم (آنرا) دفتر انگارند
نهاد مفعول مسد فعل

(فارسی ۳، دستور، صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

۷- گزینه «۲»

(مسلم ساسانی - کلایش)

شیوه عادی این بیت به این شکل است: «دل، از بهر تو بندۀ دیده گشت / اگرچه دیده برای دل همسایه‌ای بد است.»

بنده هسته گروه اسمی است که قبل از فعل استنادی آمده، پس مسد است. «از

به‌هر حرف اضافه است؛ پس «تو» متهم می‌شود. «دیده» (چشم) اسم است و به اسم دیگر (بنده) اضافه شده، پس مضافق‌الیه است. «دل» نیز پس از حرف اضافه «برای»

آمده است، پس متمم است.

عربی، زبان قرآن ۱ و ۲

(محمد بهمن بین - فاتنات)

سبحان الذي^۱ پاک و بی الایش است کسی که^۲ «أَسْرِي بِعِدْهِ» بنداش را حرکت داد؛ بنداش را برد (رد سایر گزینه‌ها) / لیلًا^۳: در شبانگاهی؛ شبانگاهی / من المسجد الحرام^۴: از مسجدالحرام / إِلَيْ: به سوی، تا / المسجد الأقصى^۵: مسجدالاقصی فکته: با توجه به ترجمه‌های معروف قرآن، حرف جر «إِلَيْ» در این آیه شریفه با هر سه معنا درست است.

(ترجمه)

(کاظم غلامی)

أَحَدُر^۶: هشدار می‌دهم (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / أَنْ لَا تقتربوا^۷: که نزدیک نشوید (رد گزینه ۲) / يَنْقُل^۸: (فعل مجهول)، جایجا می‌شود (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

(ترجمه)

(هادی پولادی - تبریز)

عَدُوٰ^۹: دشمنی (رد گزینه ۱) / يُسْمَى^{۱۰}: نامیده می‌شود (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / نظر الدالفین^{۱۱}: نگاه دلفین‌ها (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / يَقْتَل^{۱۲}: کشته می‌شود (رد سایر گزینه‌ها) / أَنْوَفُهَا الْحَادَة^{۱۳}: بینی‌های تیزشان (رد گزینه ۴)

(ترجمه)

(الله مسیح فواد)

قد وضع: قرار داده‌اند (رد سایر گزینه‌ها) / لوحات تحدیرتیه: تابلوهای هشدارآمیزی (رد گزینه ۲) / أَنْبِيبُ الْغَاز^{۱۴}: لوله‌های گاز (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / کارگران خیابان^{۱۵}: (رد گزینه ۳)

(ترجمه)

(الله مسیح فواد)

يُقْبِلُ عَلَى^{۱۶}: روی بیاورند / و هم دُؤوبون: در حالی که با پشتکارند؛ در حالی که پشتکار دارند / يَبْتَعِدُون^{۱۷}: دور می‌شوند / خَيْبَةُ الْأَمْل^{۱۸}: نامیدی ترجیح گزینه‌های دیگر گزینه ۱۶: «يَبْتَعِدُون» متعذر معنا شده و غلط است و لا يضيع نیز مستقبل ترجمه شده است.

گزینه ۱۷: «يَقْبِلُ عَلَى» ترجمه نشده است و الأعمال الصالحة نکره ترجمه شده است. گزینه ۱۸: «در حالی که پشتکار داشتند» بعد از جمله دوم و به صورت ماضی ترجمه شده است و نیز «نامیدان» در این گزینه غلط است.

(ترجمه)

(هادی پولادی - تبریز)

الله: برایش، ترجمه نشده است / يَحْدُث^{۱۹}: اتفاق می‌افتد (مضارع) (ترجمه)

(ترجمه)

(کاظم غلامی)

گزینه ۲۰: دامها («متحدرات» یعنی «سرازیری‌ها») («تقدّف» یعنی «می‌اندازد») گزینه ۲۱: باعث می‌شود («ستب» فعل ماضی است). - تعویض («تصلیح» یعنی «تعمیر») گزینه ۲۲: دچار شویم (هیچ ضمیر با فعل متکلمی در این عبارت دیده نمی‌شود ← منجر به دچار شدن به بیماری‌های پوستی می‌گردد).

(ترجمه)

شرح گزینه‌های دیگر

گزینه ۲۲: اسلوب معادله دارد زیرا مصراع دوم مثالی است برای مصراع اول و هر مصراعی مستقل و جداگانه است. («چون» به معنای «چگونه» است و حرف ربط وابسته‌ساز نیست).

گزینه ۲۳: فقط یک جمله مستقل ساده است. گزینه ۲۴: هر مصراع، یک جمله مستقل ساده است.

(فارسی ا، ستور، ترکیبی)

۴- گزینه ۴

صاحب ز بزم عقده گشایان کناره کرد
نهاد

منادا را ن نقش دستوری نهاد اشتباه نگیرید.

شرح گزینه‌های دیگر

گزینه ۲۵: هزین: منادا / شاعر (هزین لاهیجی) خود را مخاطب قرار داده است و با خودش حرف زده است.

گزینه ۲۶: بهار: منادا

گزینه ۲۷: صبا: منادا

(فارسی ا، ستور، صفحه ۱۴۴)

۵- گزینه ۵

(مریم شمیرانی)
چه درد، سه هفتة، شیر نر، پنجه خونین، صد فریب، صد فسون»^{۲۰}
ترکیب وصفی

دردرس، غزاله چرخ، بیشهه خاور»^{۲۱}، ۳ ترکیب اضافی

(فارسی ا، ستور، ترکیبی)

۶- گزینه ۶

(مریم شمیرانی)
صدر و سینه^{۲۲} مترادافاند و با قلب رابطه تناسب دارند.

(فارسی ا، ستور، ترکیبی)

۷- گزینه ۷

(مسنون اصفری)
مفهوم پنداشیدیری عاشق^{۲۳} به طور مشترک در ابیات صورت سؤال و گزینه‌ها مشهود است.

مفهوم بیت گزینه ۷: بی تأثیر بودن سخن عشق در دل انسان‌های غیر عاشق^{۲۴}
(فارسی ا، مفهوم، صفحه ۱۲۷)

۸- گزینه ۸

(حسن و سکری - ساری)
عبارت صورت سؤال و ابیات مرتبط بر این مفهوم تکیه دارند که پایان ظلم و ستگمی، بدختی و تیره روزی است و ظالم به سبب ظلم‌هایی که مرتكب شده است هرگز آرامش ندارد.

مفهوم بیت گزینه ۸: دقیقاً در مقابل سایر ابیات و صورت سؤال است. بیت می‌گوید: ظالم هیچ‌گاه به خاطر ظلم‌هایی که مرتكب شده است مجازات نمی‌شود.
(فارسی ا، مفهوم، صفحه ۱۴۱)

۹- گزینه ۹

(مریم شمیرانی)
مفهوم مشترک صورت سؤال و گزینه ۹ تغییر نگرش است. در جهان خلقت نقشی نیست، اگر عیبی می‌بینیم از شیوه نگرش ماست.

شرح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱۰: من راز نگاه تو را می‌فهمم.

گزینه ۱۱: مراقب رقیب هستم که تو را نگاه می‌کند.
گزینه ۱۲: از نگاه تو اسرار بسیار دریافت.

(فارسی ا، مفهوم، صفحه ۱۴۲)

(محمدعلی کاظمی نصرآبادی - کاشان)

۳۲- گزینه «۱»**تشریح گزینه‌های دیگر**

گزینه «۲»: « مصدره: تمییز ... » نادرست است. «تمیّزت» از باب تفعّل و مصدر تمیّز است.

گزینه «۳»: « فعل مضارع، مجهول، نائب فاعله ... » نادرست است. چون فعلی معلوم است، فاعل آن مذوف نیست.

گزینه «۴»: «له حرف زائد واحد» نادرست است. باب تفعّل دو حرف زائد (ت - تکرار عین الفعل) دارد.

(تفصیل صرفی و مدل اعرابی)

(محمدعلی کاظمی نصرآبادی - کاشان)

۳۳- گزینه «۲»**تشریح گزینه‌های دیگر**

گزینه «۱»: «اسم مبالغه .... صفة .... » نادرست است. «النَّاقِدُ» جمع مكسر «النَّاقِدُ» و اسم فاعل است، همچنین نقش مضاف‌الیه را دارد.

گزینه «۳»: «اسم مبالغه .... مضاف و ... » نادرست است.

گزینه «۴»: «مفرد: نقد، مأخذ من مصدر مزيد ثلاثی» نادرست است. دقت کنید «النَّاقِدُ» بر وزن «فاعل» اسم فاعل گرفته شده از مصدر مجرّد ثلاثی است.

(تفصیل صرفی و مدل اعرابی)

(مرتضی کاظمی شیرودی)

۳۴- گزینه «۱»

«الأوقاتِ» نادرست است (صحیح: «الأوقاتِ» همزه باید دارای حرکت فتحه باشد نه ضمه) / «یستغرقُ». فعل مضارع باب استفعال بر وزن «یستَغْرِلُ» است (صحیح: «یستَغْرِقُ»).

(فقط هرگز)

(الله مسیح فواد)

۳۵- گزینه «۱»

زغال سنگ (پاورقی صفحه ۸۲ کتاب درسی) سنگ سیاه رنگی است که به عنوان سوخت مورد استفاده قرار می‌گیرد.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: «استهلاک» به معنای مصرف است نه طلب هلاکت.

گزینه «۳»: «مصطفی» پالیشگاه مکانی برای پالایش نفت از ناخالصی‌ها است نه مکان استخراج آن از زمین.

گزینه «۴»: «میناء»: بندر منطقه‌ای در ساحل دریا است ولی فقط مخصوص حمل و نقل نفت و تخلیه آن در آن جا نیست.

(مفهوم)

(محمد بهمن بین - قاتلت)

۳۶- گزینه «۳»

اعلیٰ + ضمیر + بـ: باید، واجب است = يجب
اعلیٰ در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: به زبان / گزینه «۲»: ترجمه نمی‌شود / گزینه «۴»: از

(قواعد فعل)

(مرتضی کاظمی شیرودی)

۳۷- گزینه «۱»

اسم ظاهر بعد از حروف جر، مجرور است. علامت جر (ـ) در مفرد، «ین» در جمع مذکور و «ین» در اسم مثنی) است؛ مانند الکاتِب، کاتِب، الکاتِبین، الکاتِبین. توجه داشته باشید که در گزینه «۱»، با علامت کسره «الدَّلَافِينَ» جمع مكسر است نه جمع مذکور، بنابراین با آمدن حرف جر بر سر آن، با علامت کسره مجرور می‌شود (صحیح: الدَّلَافِينَ)

(قواعد فعل)

(محمد بهمن بین - قاتلت)

۲۸- گزینه «۲»

لوله‌های انتقال فرآورده‌های نفت: دو ترکیب اضافی [مضاف+ مضاف+ إضافة+ مضافة+ إضافة] :أنا يبي نقل مشتقات النفط / شیرهایی بزرگ: ترکیب وصفی: حفیاتٌ كبيرةً / بار و بسته می‌شود: فتح و تغلقُ

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: فعل‌ها به شکل معلوم نوشته شده است و به مضاف (أنا يبي) ال داده شده!

گزینه «۳»: فعل‌ها معلوم‌اند و «لوله‌ها» به شکل مفرد به عربی برگردانده شده است!

گزینه «۴»: «لوله‌ها» به شکل مفرد به عربی برگردانده شده و صفت حفیات (كبیرة)

به شکل قید حالت نوشته شده است!

نکته درسی: فعل باید با فاعلش یا نایب فاعلش از لحاظ جنس مطابقت نماید.

(تعربی)

ترجمه متن درگ مطلب:

سعدی شیرازی شاعر و عارف پارسی است، نوشته‌هایش بهوسیله اسلوب استوار و روشنان و ارزش‌های والای اخلاقی متمایز می‌شود. او به فارسی و عربی شعر سروده است. مشهورترین آثارش گلستان سعدی و بوستان است. به دلیل تأثیرپذیری زیاد سعدی از زبان عربی بود که برخی از متقدان ادبی او را یکی از برگسته‌ترین تأثیرگذاران در شعر عربی به شمار می‌آورند. به‌اطلاع نظام موسیقایی جدیدی که اشعار از طریق اقتباس از نظم عروضی فارسی، به شعر عربی وارد کرده است.

گلستان - که معناش باخ است - مجموعه‌ای از حکایت‌ها و پند و اندزه‌های است که در آن

شیرازی آنچه را که بین شعر و نثر و بین فارسی و عربی است، در هم می‌آمیزد، و آن را در سال ۶۵۶ هجری کامل کرد و به حاکم شیراز سعد بن زنکی اهدا نمود و این کتاب

مهم‌ترین و مشهورترین آثار شیرازی به شمار می‌آید. شاید معروف‌ترین سرودهایی که در گلستان آمده، همان است که به «بنی آدم» شناخته می‌شود.

۲۹- گزینه «۴»

(محمدعلی کاظمی نصرآبادی - کاشان)

«سعدی به شدت تحت تأثیر زبان عربی بود، به همین دلیل، شعر عربی در اشعار او یافت می‌شود»، طبق متن صحیح است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «سعدی کتاب گلستان را در سال ششصد و شصت و پنج کامل کرد» که طبق متن در سال «ششصد و پنجاه و شش» کامل کرده است.

گزینه «۲»: «شعرهای او به زبان عربی بیشتر از شعرهایش به زبان فارسی است» که صحیح نیست.

گزینه «۳»: «نوشته‌های او به خاطر نظام موسیقایی جدید به زبان‌های گوناگون در دنیا ترجمه شد.» که صحیح نیست.

(محمدعلی کاظمی نصرآبادی - کاشان)

۳۰- گزینه «۳»

صورت سؤال گفتہ: «چرا سعدی یکی از شخصیت‌های برجسته در زمینه شعر عربی قدیم گردیده است؟» که عبارت «زیرا او اسلوب جدیدی را در شعر عربی وارد کرده است» پاسخ درست می‌باشد.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: ترجمه عبارت: زیرا او به شعر عربی اهتمام بسیاری می‌ورزید!

گزینه «۳»: ترجمه عبارت: زیرا او بسیار به سروden اشعار به زبان عربی پرداخت!

گزینه «۴»: ترجمه عبارت: زیرا او ارتباطی بین شعر عربی و فارسی برقرار کرده (درک مطلب)

(محمدعلی کاظمی نصرآبادی - کاشان)

۳۱- گزینه «۳»

صورت سؤال، پرسشی را خواسته که جوابش در متن مطرح نشده است که جواب گزینه «۳»: «سعدی در کدام شهر متولد شد و وقتی یافت؟» در متن موجود نیست.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: ترجمه: مهم‌ترین و مشهورترین کتاب سعدی چیست؟

گزینه «۲»: ترجمه: در کدام سال سعدی کتاب گلستان را نوشت؟

گزینه «۴»: ترجمه: گلستان سعدی در جهان به چه چیزی شهرت دارد؟

(درک مطلب)

(محسن بیاتی)

تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان پذیری از طاغوت باعث می‌شود (علت) شخص، درونی ناآرام و شخصیتی نایابد داشته باشد (مطلوب). زیرا از یک سو هوای نفس و هر روز خواسته جدیدی جلوی روی او قرار می‌دهد و از سوی دیگر قدرت‌های مادی (طاغوت) که هر روز رنگ عوض می‌کنند (علت) او را به بردگی جدیدی می‌کشاند (مطلوب).

(دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه‌های ۳۳ و ۳۴)

۴۴- گزینه «۱»

(فیروز نژادنیف - تبریز)

هر کس گرفتار شرک در خالقیت بشود، حتماً گرفتار شرک در مالکیت نیز شده است. مشرک در روبیت خداوند، به شفابخشی بیمار از طریق دارو نگاه استقلالی دارد.

(دین و زندگی ۳، درس ۲، صفحه‌های ۲۱ و ۲۴)

(فیروز نژادنیف - تبریز)

انسان حکیم به درجاتی از بصیرت و روش‌بینی می‌رسد که می‌تواند در شرایط سخت و پیچیده، حق را باطل تشخیص دهد و گرفتار باطل نشود.

(دین و زندگی ۳، درس ۴، صفحه ۳۸)

(مفترضی محسنی کبیر)

این بیت مولوی مؤید فقر و نیازمندی دائمی مخلوقات از جمله انسان در پیدایش و باقی به خداست و لذا با آیه شریفه «بِاَيْهَا النَّاسُ اَتَمَّ الْفَقَرَاءِ اللَّهُ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ؛ اِيْ مَرْدَمَا شَمَا بِهِ خَدَوْنَدْ نَيَازْمَنْدْ هَسْتَيْدَ وَخَدَا بِيْ نَيَازْ سَتَوْهَ اَسْتَ» ارتباط مفهومی دارد.

(دین و زندگی ۳، درس ۲، صفحه‌های ۲۶ و ۳۲)

(محمد رضایی بغا)

انسانی که در مسیر بندگی پیش رود، در پیشگاه خدا منزلتی می‌یابد و قدرتی پیدا می‌کند که برتر از قدرت‌های طبیعی است و «بندگی»، همان پایبندی به توحید عملی و اطاعت از دستورات خداست.

(دین و زندگی ۳، درس‌های ۲ و ۳، صفحه‌های ۲۶ و ۳۲)

(محمد رضایی بغا)

مسئولیت‌پذیری انسان، از شواهد وجود اختیار در اوست و از آن جا که سنگ اختیاری ندارد، مسئولیتی نیز ندارد که در بیت «هیچ گویی سنگ را فردا بیا / ور نیایی من دهم بد را سزا!» به آن اشاره شده است.

(دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه ۵۶)

(سیداحسان هنری)

ریزه‌کاری‌ها و نقشه‌جهان ← تقدیر الهی / اجرا و پیاده کردن قولانی ← قضای الهی حدود مخلوقات ← تقدیر الهی

(دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه ۵۸)

دین و زندگی ۱

(محمد آخاصالح)

اگر هنگام گفتن تکبیر به بزرگی خداوند به همه چیز توجه داشته باشیم، قدرت‌های دیگر در نظرمان کوچک خواهد شد و به آنان توجه نخواهیم کرد. اگر شرط غصبی نبودن لباس و مکان نمازگزار را رعایت کنیم، کمتر به کسب درآمد از راه حرام (مکاسب محمره) متمایل خواهیم شد.

(دین و زندگی ۱، درس ۱، صفحه ۱۰۳)

۵۱- گزینه «۱»

(الله مسیح فواه)

«اشف» در گزینه «۳» فعل ثالثی مجرد بوده و نون آن نیز از نوع وقايه است. «نون» در لا تحزنی در گزینه «۱» نون وقايه نیست، در گزینه‌های «۲» و «۴» نیز فعل‌های «ینقد» و «حدر» ثالثی مزید از باب افعال و تفعیل هستند.

(قواعد فعل)

۳۸- گزینه «۳»

«اشف» در گزینه «۳» فعل ثالثی مجرد بوده و نون آن نیز از نوع وقايه است. «نون» در لا تحزنی در گزینه «۱» نون وقايه نیست، در گزینه‌های «۲» و «۴» نیز فعل‌های «ینقد» و «حدر» ثالثی مزید از باب افعال و تفعیل هستند.

(قواعد فعل)

۳۹- گزینه «۴»

گزینه «۱»: «نعمه» خبر است / گزینه «۲»: «تساعدنا» خبر بوده و فعل معلوم است (باب مفأعلة) / گزینه «۳»: «خبر» خبر است / گزینه «۴»: «تُعْسِلُ» خبر بوده و مجهول است.

(قواعد فعل)

۴۰- گزینه «۳»

در صورت سؤال آمده است: «فعلی را مشخص کن که نمی‌دانیم چه کسی انجامش داده است.» یعنی فعل مجهول را باید پیدا کنیم که با توجه به معنای عبارات، گزینه «۳» مجهول است:

شرح گزینه‌ها

گزینه «۱»: دلفین‌ها به بچه‌های خود شیر می‌دهند زیرا از پستانداران هستند.

گزینه «۲»: باور نمی‌کنم که دلفین‌ها مانند پرندگان آواز می‌خوانند.

گزینه «۳»: کشتی به کمک دلفین‌ها به ساحل کشیده شد.

گزینه «۴»: رازهایی از زندگی این حیوان را با راهنمایی پدرم فهمیدم.

(قواعد فعل)

دین و زندگی ۳

(سیداحسان هنری)

شیطان اقرار کرده است که توان فربیت مؤمنان با اخلاص را ندارد و این موضوع با بیت: «بِرُو این دام بر مرغی دُگْرَنَه...» که بیانگر نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان و یکی از میوه‌های درخت اخلاص است، ارتباط معنایی دارد.

(دین و زندگی ۳، درس ۴، صفحه‌های ۴۹ و ۴۸)

۴۱- گزینه «۲»

شیطان اقرار کرده است که توان فربیت مؤمنان با اخلاص را ندارد و این موضوع با بیت: «بِرُو این دام بر مرغی دُگْرَنَه...» که بیانگر نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان و یکی از میوه‌های درخت اخلاص است، ارتباط معنایی دارد.

(دین و زندگی ۳، درس ۴، صفحه‌های ۴۹ و ۴۸)

۴۲- گزینه «۱»

عبارت شریفه «و مِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حِرْفٍ فَإِنَّ أَصَابَهُ خَيْرٌ...» در مورد کسانی است که پرستش آن‌ها از روی ایمان نیست بلکه از روی شک و تردید است.

(دین و زندگی ۳، درس ۴، صفحه ۳۴)

(دین و زندگی ۳، درس ۴، صفحه ۳۴)

۴۳- گزینه «۴»

وجود یک تفاوت بین ادین میان رابطه خدا با جهان و رابطه مصنوعات بشری با سازنده آن بیانگر نیازمندی جهان به خدا در بقا است. مصنوعات بشری و موجودات پس از پیدایش نیز همچنان مانند لحظه نخست خلق شدن به خداوند نیازمند هستند. از این‌رو دائمًا با زیان حال به پیشگاه الهی عرض نیاز می‌کنند. (نیاز در بقا)

این که موجوداتی که وجودشان از خودشان نیست نیازمند پیدایه‌رنده‌ای هستند که خودش پدیده نباشد همان‌گونه که چیزهایی که شیرین نیستند، برای شیرین شدن نیازمند چیزی هستند که خودش شیرین باشد. بیانگر مقدمه دوم استدلال نیازمندی جهان به خدا در پیدایش است.

(دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه‌های ۷ و ۹)

(امین اسدیان پور)

ابتدا و مقدم بر همه چیز در این آیه، به عفاف شناخته شدن زنان مؤمن به عنوان فلسفه حجاب مورد توجه قرار گرفته است. «یا أَيْهَا النِّسَاءُ قُلْ لِزَوْجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِنَّ ذَلِكَ ادْنِي اَنْ يَعْرَفَ فَلَا يُؤْذِنُ وَ كَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا»

(دین و زندگی ا، درس ۱۳، صفحه ۱۵۴)

۶۰- گزینه ۳

خون انسان و هر حیوانی که خون جهنه دارد، نجس است. مردار انسان و هر حیوانی که خون جهنه دارد، نجس است. بنابراین لباسی که با مردار حیوانی که خون جهنه ندارد (اگرچه حرام گوشت باشد) برخورد داشته است پاک است و نماز خواندن با آن صحیح است.

(ابوالفضل اهرزاده)

(دین و زندگی ا، درس ۱۲، صفحه ۱۳۲)

۵۲- گزینه ۴

خون انسان و هر حیوانی که خون جهنه دارد، نجس است. مردار انسان و هر حیوانی که خون جهنه دارد، نجس است. بنابراین لباسی که با مردار حیوانی که خون جهنه ندارد (اگرچه حرام گوشت باشد) برخورد داشته است پاک است و نماز خواندن با آن صحیح است.

(دین و زندگی ا، درس ۱۲، صفحه ۱۳۲)

۳- زبان انگلیسی ۱ و ۲

(میرحسین زاهدی)

ترجمه جمله: «الف: جو وقتی که داشت سقف را نقاشی می کرد از نرdban افتاد. ب: او حتماً کلی درد می کشد. فکر می کنم بهتر است به او کمک کنیم.»

نکته مهم درسی

برای بیان پیشنهاد و انجام کاری که بهتر است انجام شود از فعل وجهی "should" استفاده می کنیم. (گرامر)

(همیر مهریان - کاشان)

۶۲- گزینه ۳

ترجمه جمله: «صدھا دانشجو پرسشنامه دریافت کردد و از آن‌ها خواسته شد تا در مورد اساتید خود بر اساس دانش و رفتار اساتید نظر دهند.»

نکته مهم درسی

از آن جا که نقش اسم "students" برای فعل "ask" مفعولی است، باید از فعل مجہول استفاده کنیم (رد گزینه های ۱ و ۴). همچنین، باید میان فعل و فعل از نظر تعداد تناسب وجود داشته باشد (رد گزینه ۲).

(همیر مهریان - کاشان)

۶۳- گزینه ۲

ترجمه جمله: «رؤیای بن سفر به ایران و بازدید از این کشور زیبا در آسیای غربی بود.

مگر نه؟

نکته مهم درسی

از آن جا که فعل "was" در جمله به شکل مثبت به کار رفته است، در سؤال ضمیمه شکل منفی آن به کار می رود (رد گزینه های ۱ و ۴). همچنین، مرجع ضمیر فاعلی یعنی "it" "واژه" "dream" می باشد (رد گزینه ۳).

(میرحسین زاهدی)

۶۴- گزینه ۴

ترجمه جمله: «تگران نباشد، ما می توانیم با شما زمانی که این جا هستید صحبت کیم یا وقتي که از دفتر کارتان برمی گردید. فقط به من زمان و مکان ملاقات را بگویید.»

نکته مهم درسی

مفهوم جمله حق انتخاب و گزینش را مطرح می کند، بنابراین "or" در گزینه ۴ صحیح است.

(همیر مهریان - کاشان)

۶۵- گزینه ۴

ترجمه جمله: «یک واقعیت جالب این است که رؤیاها منبعی غنی از الهام برای تعداد زیادی از نویسندهای موفق هستند.»

(۱) مقصد

(واگرگان)

(۲) نسل

(۳) با هم آیی، همنشینی

(۴) الهام

(۵) محفوظ شده

(۶) ترثیتی

(۷) مفید

(۸) مهمنا نواز

(مسنون بیاتی)

فرد روزه دار پس از یک ماه روزه داری به تسلطی بر خود رسید که قبل از ماه رمضان آن تسلط را نداشته است و اگر هر سال یک ماه این عمل را تکرار کند سال به سال با تقویات می شود چنین فردی کم کم به جایی رسید که احساس می کند که هر کاری را که خداوند دستور داده است می تواند به آسانی انجام دهد و احساس سختی نکند و آیه «یا أَيْهَا الظَّالِمُونَ إِذَا مَنَعُوكُمُ الظِّيَامَ كَمَا كَتَبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامَ كَمَا كَتَبَ عَلَى الظَّالِمِينَ قَلِيلُكُمْ لَتَقْتَلُونَ» بیانگر روزه است.

۵۳- گزینه ۴

(دین و زندگی ا، درس ۱۲، صفحه ۱۳۵)

(محمد آقا صالح)

پیشوایان ما آراستگی را از اخلاق مؤمنان می دانستند. رسول خدا (ص) می فرمود: «خدای تعالی دوست دارد (محبوب خداوند است) و قتنی بندهاش به سوی دوستان خود می رود، آمده و آراسته باشد.» (دین و زندگی ا، درس ۱۲، صفحه ۱۳۳)

۵۴- گزینه ۴

(دین و زندگی ا، درس ۱۲، صفحه ۱۳۵)

(ابوالفضل اهرزاده)

یکی از جلوه های عفاف، مربوط به آراستگی و مقبولیت است. انسان عفیف، چه مرد و چه زن، خود را کنترل می کند و آراستگی خود را در حد متعادل نگه می دارد و به «تبرج» دچار نمی شود. (عفاف، بازدارنده از تبرج است). انسان عفیف زیبایی ظاهری خود را وسیله خودنمایی و جلب توجه دیگران قرار نمی دهد. (دین و زندگی ا، درس ۱۲، صفحه ۱۳۵)

۵۵- گزینه ۲

(دین و زندگی ا، درس ۱۲، صفحه ۱۳۵)

(محمد رضایی رقا)

عرضه نابجای زیبایی، به جای گرمی بخشیدن به کانون خانواده، «عفت» و «حیا» را از بین می برد و این دو گوهر مقدس را از او می گیرد. امام صادق (ع) می فرماید: «لباس نازک و بدن نما نپوشید؛ زیرا چنین لباسی نشانه سستی و ضعف دینداری فرد است.» دقت شود که به همان اندازه که رشته های عفاف در روح انسان ضعیف می شود، نوع آراستگی به خصوص آراستگی در پوشش تغییر می کند.

۵۶- گزینه ۴

(دین و زندگی ا، درس ۱۲، صفحه ۱۳۶)

(مسنون بیاتی)

در شرح و تفسیر آیات قرآن کریم پیشوایان ما (از جمله امام کاظم (ع)) حدود پوشش را مشخص کرده اند و این دسته از روایات ما را به رعایت عفاف دعوت کرده اند. (دین و زندگی ا، درس ۱۲، صفحه ۱۳۵)

۵۷- گزینه ۲

(دین و زندگی ا، درس ۱۲، صفحه ۱۳۷)

(فیروز نژاد بیف - تبریز)

زنان ایرانی قبل از اسلام که عموماً پیرو آیین زرتشت بودند، با پوششی کامل در محل های عمومی رفت و آمد می کردند. بنابراین حجاب اختصاص به مسلمانان ندارد. (دین و زندگی ا، درس ۱۲، صفحه ۱۳۶)

۵۸- گزینه ۴

(دین و زندگی ا، درس ۱۲، صفحه ۱۳۶)

(محمد رضایی رقا)

اثر ایمان در شدت محبت به خدا در عبارت قرآنی «وَالَّذِينَ آمَنُوا أَنَّهُ لِلَّهِ مُمْسِدٌ است که چشیدن دوستی خدا و رها کردن زرتشت بودند، با پوششی کامل در خدا، در دعای امام سجاد (ع): «بِالرَّهِ الْخَوْبِ مَدِيْنَةَ لَدَنْتَ دُوْسَتَیْنَ نَدَارَدَ». چشیده باشد، غیر تو را اختیار نکند. لحاظ شده است.

۵۹- گزینه ۳

(دین و زندگی ا، درس ۱۲، صفحه ۱۳۶)

(همیر مهریان - کاشان)

۶۶- گزینه ۳

ترجمه جمله: «اھالی روستا بسیار مهمنا نواز بودند و هرگردشگری را که از آن جا عبور می کرد، به یک وعده غذای محلی دعوت می کردند.»

(۱) محافظت شده

(۲) سالم، مفید

(۳) مهمان نواز

(۴) ترثیتی

(واگرگان)

(نوید مبلغی)	۷۴- گزینه «۳»
(کلوزتست)	(۱) روند (۲) حافظه (۳) دفتر خاطرات

(نوید مبلغی)	۷۵- گزینه «۱»
	نکته مهم درسی برای ماهها سال‌ها، دهه‌ها، قرن‌ها و دوره‌های زمانی طولانی از حرف اضافه "in" استفاده می‌شود.

(نوید مبلغی)	۷۶- گزینه «۴»
	نکته مهم درسی برای بیان عملی که به صورت پیوسته در یک بازه زمانی در گذشته انجام شده باشد، از زمان گذشته استمراری استفاده می‌شود.

ترجمه متن درک مطلب:
روز بعد از شکرگزاری شروع فصل خرید تعطیلات است. [روز] شکرگزاری همیشه پنچشنبه است، بنابراین روز بعد جمعه است. این روز به عنوان «جمعه سیاه» شناخته شده است. این شلوغ‌ترین روز خرید سال از سال ۲۰۰۵ بوده است. نام «جمعه سیاه» اولین بار در دهه ۵۰ در فیلادلفیا (ایالات متحده) استفاده شد. پلیس این روز را بهدلیل ترافیکی سنگین که به وجود آورد، «جمعه سیاه» نامید.
بیشتر فروشگاه‌ها پیشنهادات خوبی را در «جمعه سیاه» ارائه می‌دهند. آن‌ها در ساعت‌های اولیه صبح درهایشان را باز می‌کنند. آن‌ها سعی می‌کنند با [ادان] تخفیف‌های زیاد خریداران را جذب کنند. برخی از اقلام مانند تلویزیون، بسیار ارزان‌تر از حد معمول است. حتی ممکن است فروشگاه‌ها روی این اقلام ضرر مالی بدهند. آن‌ها امیدوارند که خریداران هنگام حضور در فروشگاه، هدایایی برای افراد دیگر خریداری کنند.

جمعه سیاه زمان بسیار خوبی برای خرید است. مشکل این است که اقلام کم‌قیمت به اندازه کافی برای همه وجود ندارد. این اقلام متقاضی زیادی دارند، بنابراین مردم ممکن است ساعتها قبل از باز شدن یک فروشگاه صفت بکشند. آن‌ها ممکن است امیدوار باشند که یک تلویزیون یا لپ‌تاپ کم‌قیمت بخرند، اما همه کسانی که قصد تهیه یکی از این اقلام را دارند [آموفق به] خرید نمی‌شوند. برخی از افراد ناگهانی [فروشگاه را] ترک خواهند کرد.

این وضعیت می‌تواند استرس‌زا باشد. برخی از رویدادهای «جمعه سیاه» با خشونت همراه بوده است. حتی برخی از کارگران به‌خاطر ازدحام زیاد جمعیت صدمه دیده‌اند. بر سر اسباب بازی‌ها یا افرادی که نوبت را در صف رعایت نکرده‌اند، دعواهایی به پا شده است. با این همه، بیشتر رویدادهای «جمعه سیاه» بی‌خطر و سرگرم‌کننده هستند. با این وجود، اگر قصد رفتن [به خرید] را دارید، انتظار ازدحام جمعیت و کمی هل دادن را داشته باشید.

(حسن روحی - بوشهر)	۷۷- گزینه «۲»
	ترجمه جمله: «کدامیک از موارد زیر توسط متن پشتیبانی نمی‌شود؟» «جمعه سیاه، تعطیلی عمومی است.» (درک مطلب)

(حسن روحی - بوشهر)	۷۸- گزینه «۱»
	ترجمه جمله: «در متن اطلاعات کافی برای جواب دادن به کدامیک از سوالات زیر وجود دارد؟» [درک مطلب]

(حسن روحی - بوشهر)	۷۹- گزینه «۱»
	ترجمه جمله: «هدف نویسنده از نوشتن پاراگراف آخر چیست؟» برای این که تأکید کند اگرچه جمعه سیاه می‌تواند استرس‌زا باشد، می‌تواند بی‌خطر و سرگرم‌کننده نیز باشد.» (درک مطلب)

(حسن روحی - بوشهر)	۸۰- گزینه «۴»
	ترجمه جمله: «کدامیک از موارد زیر می‌تواند بهترین عنوان برای این متن باشد؟» «جمعه سیاه: فرصتی برای صرفجوبی پول در روز بزرگ» (درک مطلب)

(میرحسین زاهدی)	۶۷- گزینه «۲»
	ترجمه جمله: «سنت‌های مرتبط با عروسی در خانواده ما در تضاد آشکار با سنت‌های سایر خانواده‌ها است، اگرچه ما در شهری با فرهنگ یکسان زندگی می‌کنیم.» (۱) تضاد (۲) قدرت (۳) نقش

(همیر مهریان - کاشان)	۶۸- گزینه «۱»
	ترجمه جمله: «رونالد همیشه به پدرش در تعمیر ماشین کمک می‌کند اما به ندرت، اگر اصلاً کمک کند، تمیزکاری می‌کند.» (۱) به ندرت (۲) به صورت شفاهی (۳) خوبشخانه

(ناصر ابوالحسنی - کاشان)	۶۹- گزینه «۱»
	ترجمه جمله: «پرشکان باید بیماران خود را از عوارض جانبی احتمالی هر دارویی که برای آن‌ها تجویز می‌کنند، مطلع کنند.» (۱) اطلاع دادن (۲) آوردن (۳) سازماندهی کردن

(ناصر ابوالحسنی - کاشان)	۷۰- گزینه «۳»
	ترجمه جمله: «و گفت که کمی بعد از ازدواجش بهدلیل رفتار بی‌رحمانه آن‌ها نسبت به زنان، روستا را ترک کرده است.» (۱) سنجیده، دقیق (۲) بومی، محلی (۳) بی‌رحمانه، ظالمانه

(حسن روحی - بوشهر)	۷۱- گزینه «۲۱
	ترجمه جمله: «[ولین تلاش آن‌ها برای صعود به اورست به شکست انجامید، اما آن‌ها هرگز امید و انگیزه خود را از دست ندادند.» (۱) سلطان (۲) شکست (۳) بهشت

(میرحسین زاهدی)	۷۲- گزینه «۳»
	ترجمه جمله: «هفت ماه از زمانی که ویروس کرونا شیوع پیدا کرد و کل جهان را در برگرفت، می‌گذرد، اما دانشمندان هنوز قادر نیستند دارو یا واکسن مؤثری را برای مبارزه با آن تولید کنند.» (۱) افزایش دادن (۲) منتشر کردن (۳) توسعه دادن، تولید کردن

(نوریز ایمانی)	ترجمه متن کلوزتست:
	فریا استارک کاوشگری بود که در زمانی زندگی می‌کرد که کاوشگران قهرمان محسوب می‌شدند. استارک در پاریس متولد شد و در کودکی زبان فرانسوی، آلمانی و ایتالیایی را آموخت. او به مناطق دوردست خاورمیانه سفر کرد و سفرهای خود را در یک دفترچه خاطرات ثبت کرد. در سال ۱۹۲۸، او به منطقه‌ای دور در البرز، رشته‌کوهی در ایران، رفت. در طول سفرش، او در جستجوی اطلاعاتی در مورد یک قبیله باستانی ناشناخته ایرانی بود، که در موردهش در یکی از کتاب‌هایش نوشته.

(نوریز ایمانی)	۷۳- گزینه «۲۳
	(۱) بخشیدن (۲) در نظر گرفتن (۳) بهبود دادن، بهبود یافتن (۴) فدا کردن، اختصاص دادن

$$\frac{3}{-} \times \frac{3}{-} \times \frac{2}{-} = 18$$

ب) اگر یکان غیر صفر باشد (۴ یا ۶):

$$12 + 18 = 30$$

تعداد اعداد سه رقمی زوج با ارقام داده شده برابر با 3^0 تا است.
از این تعداد، اعدادی که یکان صفر دارند، مضرب ۵ هستند:

$$P = \frac{12}{30} = \frac{2}{5} = 0 / 4$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۱)

(نسترن صدری)

«۸۷- گزینه ۱»

A: پیشامد این که دو آذر ماهی در روزهای متفاوتی از ماه متولد شده

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{30 \times 29}{30 \times 30} = \frac{29}{30}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۱)

(نسترن صدری)

«۸۸- گزینه ۳»

A: پیشامد این که مجموع عدد روشنده دو تاس مضرب ۳ باشد:

$$A = \{(1,2), (2,1), (1,5), (5,1), (2,4), (4,2), (3,3), (3,6), (6,3), (4,5), (5,4), (6,6)\}$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{12}{6 \times 6} = \frac{1}{3}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۱)

(همبر، رضا سپهبدی)

«۸۹- گزینه ۲»

احتمال آن که هر سه شلوار مشکی باشد:

احتمال آن که حداقل یک شلوار مشکی نباشد:

$$P(A') = 1 - P(A) = 1 - \frac{\binom{5}{3}}{\binom{12}{3}}$$

$$\Rightarrow P(A') = 1 - \frac{\frac{5!}{3! \times 2!}}{\frac{12!}{3! \times 9!}} = 1 - \frac{\frac{5 \times 4 \times 3!}{3! \times 2 \times 1}}{\frac{12 \times 11 \times 10 \times 9!}{3 \times 2 \times 1 \times 9!}}$$

$$= 1 - \frac{10}{220} = 1 - \frac{1}{22} = \frac{21}{22}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۱)

(علی شهرابی)

«۹۰- گزینه ۲»

دو مداد قرمز با شرط آن که دقیقاً یک مداد بینشان باشد، به صورت زیر قرار می‌گیرند، سه مداد باقی‌مانده را نیز در جاهای خالی دیگر قرار می‌دهیم:

$$(1) \quad \frac{1}{\text{قرمز}} \times \frac{3}{\text{قرمز}} \times \frac{1}{\text{قرمز}} \times \frac{2}{\text{قرمز}} \times \frac{1}{\text{قرمز}} = 6$$

$$(2) \quad \frac{3}{\text{قرمز}} \times \frac{1}{\text{قرمز}} \times \frac{2}{\text{قرمز}} \times \frac{1}{\text{قرمز}} \times \frac{1}{\text{قرمز}} = 6$$

$$(3) \quad \frac{3}{\text{قرمز}} \times \frac{2}{\text{قرمز}} \times \frac{1}{\text{قرمز}} \times \frac{1}{\text{قرمز}} \times \frac{1}{\text{قرمز}} = 6$$

پس در کل فائزه به $18 = 6 \times 3$ حالت می‌تواند این کار را انجام دهد.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱ تا ۸)

ریاضی و آمار (۳)

(علی شهرابی)

۸۱- گزینه ۴

به دست آوردن تمام معیارهای مرکزی و پراکندگی در گام چهارم چرخه آمار انجام می‌شود.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۳۷)

(علی شهرابی)

۸۲- گزینه ۴

توصیف داده‌های کمی (گام تحلیل داده‌ها)، طرح ایده‌های جدید (گام بحث و نتیجه‌گیری) و روش انجام کار (گام طرح و برنامه‌ریزی) هستند.

(همبر، رضا سپهبدی)

۸۳- گزینه ۴

برای آن که عدد سه رقمی بزرگ‌تر از 300 باشد، رقم صدگان باید از بین یکی از ارقام $\{3, 4, 5\}$ انتخاب شود.

$$\frac{3}{\{3, 4, 5\}} \times \frac{5}{\{3, 4, 5\}} \times \frac{4}{\{3, 4, 5\}} = 60$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۱)

(علی شهرابی)

۸۴- گزینه ۳

با توجه به نمودار، نتیجه می‌گیریم میانگین داده‌های $2, 12, 6, 2$ برابر 7 است:

$$\frac{2+6+12+2}{4} = 7 \Rightarrow 20+a = 28 \Rightarrow a = 8$$

حال انحراف معیار داده‌های $12, 8, 6, 2$ را حساب می‌کیم:

$$\sigma^2 = \frac{(12-7)^2 + (8-7)^2 + (6-7)^2 + (2-7)^2}{4}$$

$$= \frac{25+1+1+25}{4} = 13 \Rightarrow \sigma = \sqrt{13} \approx 3.6$$

$$b = 7 + \frac{3}{6} = 10/6$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۵ و ۳۶)

(امیر معموریان)

«۸۵- گزینه ۱»

$$P(\text{غیر همنگ}) = \frac{\binom{3}{1} \times \binom{3}{1} + \binom{3}{1} \times \binom{4}{1} + \binom{3}{1} \times \binom{4}{1}}{\binom{10}{2}} = \frac{3 \times 3 + 3 \times 4 + 3 \times 4}{10 \times 9} = \frac{33}{45} = \frac{11}{15}$$

$$= \frac{3 \times 3 + 3 \times 4 + 3 \times 4}{10 \times 9} = \frac{33}{45} = \frac{11}{15}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۷)

(امیر معموریان)

۸۶- گزینه ۲

ابتدا تعداد کل اعداد سه رقمی زوج را که با ارقام $4, 3, 6, 5, 0$ ساخته می‌شود به دست می‌آوریم:

$$\frac{1}{4} \times \frac{3}{5} \times \frac{1}{6} = 12$$

الف) اگر یکان صفر باشد:

$$\begin{cases} f(x) = 2 & \text{تابع ثابت} \\ g(x) = x & \text{تابع همانی} \end{cases} \rightarrow f\left(\frac{2}{3}\right) = f(1 - \sqrt{2}) = 2$$

$$g(-1) = -1, g(0) = 0$$

$$\frac{f\left(\frac{2}{3}\right) - g(0)}{-2a \times g(-1) \times f(1 - \sqrt{2})} = 1 \Rightarrow \frac{2 - 0}{-2a \times (-1) \times 2} = 1 \Rightarrow \frac{2}{4a} = 1$$

$$\Rightarrow 4a = 2 \Rightarrow a = \frac{1}{2}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۵۷ و ۳۳)

(همیرضا سهودی)

ضابطه تابع همانی به صورت $f(x) = x$ است، یعنی ضابطه تابع f را برابر با x قرار می‌دهیم:

$$\frac{-ax^2 + 3x}{2b + x - 3} = x \Rightarrow 2bx + x^2 - 3x = -ax^2 + 3x$$

$$x^2 + (2b - 3)x = -ax^2 + 3x \xrightarrow{\text{شرطتساوی}} \begin{cases} -a = 1 \Rightarrow a = -1 \\ 2b - 3 = 3 \Rightarrow b = 3 \end{cases}$$

$$\Rightarrow a + b = -1 + 3 = 2$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۰ و ۳۳)

(همیرضا سهودی)

چون برد تابع f تک عضوی است، پس f تابعی ثابت بوده و مؤلفه‌های $c+1=4 \Rightarrow c=3$ دوم برابر هستند. یعنی همچنین g تابعی همانی و ضابطه آن به صورت $x = g(x)$ می‌باشد، یعنی دامنه و برد آن در نمودار پیکانی با هم برابرند.

$$\begin{cases} a+1=-1 \Rightarrow a=-2 \\ 2=4b \Rightarrow b=\frac{1}{2} \end{cases}$$

$$\Rightarrow a+b+c = -2 + \frac{1}{2} + 3 = \frac{-4+1+6}{2} = \frac{3}{2} = 1.5$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۲ و ۳۰ و ۳۳)

(امیر زراندوز)

ضابطه تابع همانی به شکل $f(x) = x$ است که نمودار آن، همان خط نیمساز ربع اول و سوم است (یا قسمتی از خط) به عبارت دیگر، تابع همانی به هر عدد، خود آن عدد را نسبت می‌دهد. در گزینه‌های ۳ و ۴ به صورت زیر عمل می‌کنیم:

همانی نیست $\Rightarrow h(x) = (x-1)^2 = x^2 - 2x + 1 \Rightarrow$ گزینه (۳)همانی است $\Rightarrow k(x) = x(x+1) - x^2 = x^2 + x - x^2 = x \Rightarrow$ گزینه (۴)

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۰ و ۳۳)

(محمد پیغمبری)

می‌دانیم به ازای هر مقدار x حاصل $f(x)$ یک عدد ثابت است، پس:

$$f(2a-1) = k$$

$$f(b+a) = k \Rightarrow k - k = 0$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۶ و ۲۷)

ریاضی و آمار (۲)

۹۱- گزینه «۴»

(نسترن صمدی)

چون دو زوج مرتب $(1, 2a-1), (1, 2a-1)$ دارای مؤلفه‌های اول برابرند، پس $2a-1 = 2 \Rightarrow a = 4$

و به صورت مشابه چون دو زوج مرتب $(2a, 3), (2a, b+1)$ دارای مؤلفه‌های اول برابرند، پس مؤلفه‌های دومشان نیز با هم برابر است:

$$b+1 = 3 \Rightarrow b = 2 \Rightarrow (a, b) = (4, 2)$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۲ و ۲۵)

۹۲- گزینه «۳»

(کورش دادی)

$$n-1 = 4 \Rightarrow n = 5$$

$$n^2 + m = 4 \Rightarrow 5^2 + m = 4 \Rightarrow m = 4 - 25 = -21$$

$$\frac{m \times n}{21} = \frac{-21 \times 5}{21} = -5$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۶ و ۲۷)

۹۳- گزینه «۱»

(کورش دادی)

$$\left. \begin{array}{l} f(-1) = -\frac{1}{2} - 3 = \frac{-1-6}{2} = \frac{-7}{2} \\ f\left(\frac{3}{2}\right) = \left(\frac{3}{2} - 1\right)^2 = \left(\frac{3-2}{2}\right)^2 = \left(\frac{1}{2}\right)^2 = \frac{1}{4} \\ f(1) = 4 \end{array} \right\} \Rightarrow \begin{array}{l} -\frac{7}{2} \times \frac{1}{4} = \frac{-7}{8} \\ \frac{1}{4} \times 4 = \frac{4}{8} \end{array} = -\frac{7}{8}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۷ و ۲۹)

۹۴- گزینه «۳»

(کورش دادی)

در تابع همانی، مؤلفه‌های اول و دوم با هم برابرند:

$$2a+1 = -3 \Rightarrow 2a = -4 \Rightarrow a = -2$$

$$a - \frac{b}{2} = -2 \xrightarrow{a=-2} -2 - \frac{b}{2} = -2 \Rightarrow -\frac{b}{2} = 0 \Rightarrow b = -12$$

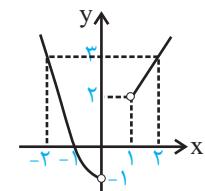
$$c = 5 \Rightarrow a+b+c = -2 - 12 + 5 = -9$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۰ و ۳۳)

۹۵- گزینه «۳»

(کورش دادی)

با نقطه‌یابی نمودار تابع را رسم می‌کنیم:

$$x < 0: y = x^2 - 1 \Rightarrow \begin{array}{c|ccc} x & 0 & -1 & -2 \\ y & -1 & 0 & 3 \end{array}$$

$$x > 1: y = x+1 \Rightarrow \begin{array}{c|cc} x & 1 & 2 \\ y & 2 & 3 \end{array}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۷ و ۲۹)

۹۶- گزینه «۴»

(همیرضا سهودی)

ضابطه تابع ثابت f به صورت $f(x) = c$ است، چون $f(-1) = 2$ ، پس $f(b+a) = k$ و ضابطه تابع همانی g به صورت $g(x) = x$ است.

ارزش پولی اسکناس‌ها + ارزش پولی حساب‌های قرض الحسن = حجم پول موجود یا نقدینگی
ارزش پولی مسکوکات + موجودی حساب‌های غیردیداری + موجودی حساب‌های دیداری +
 $2800 + 4600 + 3200 + 430 = 2800 + 430 = 3200$
میلیون واحد پولی = ۱۱,۰۳۰
موجودی حساب‌های غیردیداری + ارزش پولی حساب‌های قرض الحسن = شبه‌پول
میلیون واحد پولی = ۲,۹۵۰ = ۴,۹۵۰
سپرده پس انداز + سپرده مدت‌دار = سپرده غیردیداری
۲,۱۵۰ + ۵۲۰ = ۲,۶۷۰
میلیون واحد پولی = ۲,۱۵۰ - ۵۲۰ = ۱,۶۲۰ = سپرده مدت‌دار $\Rightarrow$
(اقتصاد، تکمیلی، صفحه‌های ۶۰ و ۶۵)

۱۰۶ - گزینه «۲» (فاطمه فیضیان)
مشارکت حقوقی: قراردادی است که طی آن بانک قسمتی از سرمایه شرکت‌های سهامی جدید را تأمین یا قسمتی از سهام شرکت‌های سهامی موجود را خریداری می‌کند و از این طریق در سود آن‌ها شریک می‌شود.
تشريح سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: عبارات این گزینه بیانگر عقد اسلامی «مشارکت مدنی» است.
گزینه «۳»: عبارات این گزینه بیانگر عقد اسلامی «مضاربه» است.
گزینه «۴»: عبارات این گزینه بیانگر عقد اسلامی «مزارعه» است.
(اقتصاد، بانک، صفحه ۶۹)

۱۰۷ - گزینه «۴» (کتاب آبی)
معمولًا شاخص رشد با شاخص توسعه هماهنگ است؛ به طور مثال، سطح پایین توسعه در موزامبیک با سطح پایین رشد در این کشور و سطح بالای توسعه در نروژ با سطح بالای رشد در این کشور هماهنگی دارد. البته دو گروه از کشورها استثنای محسوب می‌شوند: ۱- تعداد محدودی از کشورها که با داشتن یک ماده گران‌بها مانند نفت امکان دسترسی به درآمد سرانه بالا را دارند. ۲- تعدادی از کشورهای در حال توسعه مانند چین که با اجرای برنامه‌های بلندمدت، شاخص‌های توسعه خود را بهمود بخشیده‌اند با وجود این که درآمد سرانه پایین دارند.
امید به زندگی در نروژ ۸۱/۶ سال، درآمد سرانه در چین در حدود ۱۱۵۲۵ دلار و نرخ باسادی در موزامبیک ۵۰/۶ درصد است.
(اقتصاد، رشد توسعه و پیشرفت، صفحه ۸۱)

۱۰۸ - گزینه «۲» (علیرضا رضابی)
الف) شرکتی که خواستار پذیرش در بورس است و شرایط لازم را نیز دارد، می‌تواند تقاضای پذیرش خود را به همراه مدارک مورد نیاز به شرکت بورس اوراق بهادار تهران ارائه کند.
ب) گاهی به مواردی مثل سفته، چک، پول، برات، حوالجات، تمبر و ... در زبان مردم، اوراق بهادار گفته می‌شود که کارکرد آن‌ها تضمین تعهدات است نه تأمین مالی.
ج) فقط شرکت‌های سهامی عام می‌توانند سهام خود را در بورس عرضه کنند و بفروشند.
د) تهیه دستورالعمل اجرایی و مقررات ناظر بر انتشار اوراق مشارکت در ایران بر عهده بانک مرکزی است.
ه) در بورس‌های کالا بیشتر کالاهای واسطه‌ای و مواد خام و اولیه مثل گندم، جو، آهن، مس، زغال‌سنگ، نفت و برخی مواد شیمیایی مورد معامله قرار می‌گیرد.

اقتصاد

(فارج از کشور ۹۴)

برای تعیین توسعه، استفاده از شاخص درآمد سرانه، به تنها بی نادرست است. زیرا توسعه علاوه بر افزایش تولید کمی، تغییرات کیفی را نیز در نظر می‌گیرد. برای اندازه‌گیری توسعه در کنار درآمد سرانه از معیارهای دیگری نیز استفاده می‌شود؛ برای مثال، شاخصی به نام شاخص توسعه انسانی (Human Development Index) H.D.I =

شاخص توسعه انسانی ترکیبی از چند شاخص، مثل تولید ناخالص ملی، نرخ باسادی بزرگ‌سالان، امید به زندگی، دسترسی به آب سالم و میزان بیتلنامه اجادان شرایط تحصیل در مدارس است.
با محاسبه شاخص HDI ملاحظه می‌شود که چه بسا کشورهای با درآمد سرانه مشابه، توسعه انسانی متفاوتی داشته باشند.
(اقتصاد، رشد توسعه و پیشرفت، صفحه ۱۰)

(فاطمه فیضیان)

الف) بانک تجاری صرفاً نقش آسان‌سازی مبادلات را دارد. (مثل بانک ملی)
ب) بانک‌های مسکن یا کشاورزی، بانک‌های تخصصی هستند که در ایران بیشتر نقش بانک تجاری را ایفا می‌کنند.

ج) سپرده پس انداز حسابی است که پول مشتری برای مدتی نامعین در آن نگهداری می‌شود اما مشتری می‌تواند با مراجعه به بانک، موجودی این حساب را در هر زمان که بخواهد دریافت کند.
(اقتصاد، بانک، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

(سara شریفی)

الف) صحیح است.
ب) نادرست است. فرایند خلق شبه‌پول یا خلق اعتبار از چاپ پول متفاوت است.
ج) نادرست است. در هیچ جای دنیا اجازه فعالیت آزاد انتفاعی به بانک‌ها داده نمی‌شود.
د) صحیح است.

ه) نادرست است. با رونق گرفتن تجارت در جوامع بشری به ویژه ابتداء در تمدن اسلامی قرن سوم تا هشتم هجری و سپس در اروپا در قرون شانزدهم و هفدهم میلادی، نیاز به پول و خدمات آن بیشتر شد.
(اقتصاد، بانک، صفحه‌های ۶۴ تا ۶۶)

(کتاب آبی)

به ترتیب عبارات صورت سؤال به استناد اعتباری بلندمدت، استناد اعتباری کوتاه‌مدت، استناد اعتباری کوتاه‌مدت و استناد اعتباری بلندمدت اشاره دارد.
(اقتصاد، بانک، صفحه‌های ۶۸ تا ۶۹)

(سara شریفی)

میلیون واحد پولی = ۳۲۰۰ = سپرده غیردیداری + سپرده دیداری
میلیون واحد پولی = ۳۲۰۰ = سپرده غیردیداری + ۱۰۵۰
میلیون واحد پولی = ۲,۱۵۰ = ۳۲۰۰ - ۱۰۵۰ = سپرده غیردیداری $\Rightarrow$
 $\frac{1}{5} \times 2,150 = 430 =$ ارزش پولی مسکوکات در دست مردم

(حمد محدث)

۱۱۶ - گزینه «۲» تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه در هجای ششم مصraع دوم
 گزینهٔ «۳»: بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه در هجای هفتم مصraع دوم
 گزینهٔ «۴»: بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه در هجای هفتم مصraع اول
 (علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۲)

در پایه آوایی دوم و سوم مصراحت دوم، تغییر کمیت‌ها مشخص است.
 (علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۴)

هزینهٔ ۱۱۸- «گزینهٔ ۳» وزن تمام ایات «مفاعیل مفاعیل مفاعیل مفاعیل» است و بیت گزینهٔ ۳ «هزینهٔ ۳» همچویا اختیار زبانی ندارد.
تشریح سایر گزینه‌ها
 گزینهٔ ۱ «نسیم، برگ، پای، هوای = بلند تلفظ کردن صوت کوتاه»
 گزینهٔ ۲ «نوگل، رشک = بلند تلفظ کردن صوت کوتاه»
 گزینهٔ ۴ «دزد از = حذف همزه»
 (علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۱۴۹ تا ۱۵۶)

۱۴- گزینهٔ ۲ مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینهٔ «۲»: توصیه به از بین بردن کینه و دشمنی **تشریح سایر گزینه‌ها**

گزینهٔ «۱»: شکوه از ناسازگاری روزگار با انسان
 گزینهٔ «۳»: غمگین بودن دل‌ها در جهان پر از شادی
 گزینهٔ «۴»: توصیه به شکیبایی در برابر سختی‌ها

(علوم و فنون ادبی^(۱۳)، مفهوم^(۱۴)، صفحه ۵)

علوم و فنون ادبی (۱)

تا حدود نیمة دوم قرن پنجم و آغاز قرن ششم، شعر پارسی همچنان تحت تأثیر سبک دوره سامانی و غزنوی بود. گروهی از شاعران این دوره، در عین تقلید از گذشته‌گان، نوآوری‌هایی دارند که باعث دگرگونی و تحول سبک سخن فارسی شد.

گزینه «۱»: عراق عجم شامل مناطقی مانند همدان، اصفهان، ری و ...
 می شود، در حالی که خاقانی و نظامی از شاعران آذربایجان هستند.
 گزینه «۳»: به کارگیری ردیفهای فعلی و اسمی دشوار در شعر، از
 ویژگی های ادبی سبک عراقي است.
 گزینه «۴»: تفسیر «کشف الاسرار و عدة الابرار» نوشته ابوالفضل مibدی تحت
 تأثیر خواجه عبدالله انصاري به نثر موزون نوشته شده است.
 (علم و فنون، ارس (۱)، تاریخ ادبیات و سک شناسی، صفحه های، ۸۱، ۸۰ و ۷۹)

(خاطرات،)

(الف) متوسط نرخ مرگ و میر نوزادان در ۴۳ کشور با توسعه انسانی ضعیف نوزاد در هر ۱۰۰۰ تولد است.
 (ب) متوسط امید به زندگی در ۴۹ کشور با توسعه انسانی زیاد ۸۰/۵ سال است.
 (ج) تفاوت و شکاف عمیق بین «کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته» به هیچ وجه به «سطح درآمد سرانه» محدود نمی‌شود و تقریباً در تمامی «شاخه‌های توسعه» آلتی با درجات مختلف وجود دارد.

۱۱۰- گزینه «۳» بورس، با تشویق مردم به پسانداز و به کارگیری پساندازها در فعالیت‌های مفید اقتصادی در کاهش نرخ تورم مؤثر است.

(اقتصاد، بازار سهامیه، صفحه ۷۴)

علوم و فنون ادبی (۳)

۱۱- گزینه «۱»
روزنامه صوراسرافیل از میرزا جهانگیر خان صوراسرافیل، شمس و طغرا از خسروی و تاریخ تطور نظم فارسی از ملک الشعرا بهار است.
(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، مفهوم‌های ۱۳ و ۱۴ تا ۲۰)

توجه به مردم و استفاده از شعر برای آگاهسازی آنان در دوره بیداری، سبب شده بود که شاعران شعر را متناسب با زبان و فهم مردم عادی، محاوره‌ای بیان کنند.

عوامل کم‌توجهی به کاربرد جمله‌ها و ترکیبات زبانی در شعر این دوره عبارت‌اند از:

اغلب شاعران صرفاً به محتوا گرایش داشتند.

برخی شاعران تسلط کافی بر ادبیات کهن نداشتند.

شاعران برای آگاهسازی مردم و انتشار آثار در روزنامه‌ها، ناگزیر بودند به ستایش شعر سرایند.

۱۱- گزینهٔ ۱) (سیر علی‌برضا احمدی) مراعات‌نظری (ب): گوهر، قیمت، زر و کان / تلمیح (د): اشاره به داستان حضرت یوسف (ع) / تکرار (الف): تکرار واژهٔ «جان» / جناس (ج): «داد» و «داد» (علوم و فنون ادبی^(۳)، دریج، ترکیبی)

۱۱۴- «گزینه ۳» (ممیر مهرثی)
وزن بیت «فَعْلَنْ فَاعِلَنْ مَفْتَلَنْ فَعْ» و از اوزان ناهمسان است.
وزن سایر ایات:
گزینه ۱۱۵: «فَاعِلَنْ فَاعِلَنْ فَاعِلَنْ فَاعِلَنْ هَمْسَانْ تَكْپَايَهَاي
گزینه ۱۱۶: «مَفْاعِلَنْ فَعَلَنْ مَفَاعِلَنْ فَعَلَنْ هَمْسَانْ دُولْخَتِي
گزینه ۱۱۷: «مَسْتَفْعَلَنْ مَسْتَفْعَلَنْ مَسْتَفْعَلَنْ هَمْسَانْ تَكْپَايَهَاي

۱۱۵- «گزینهٔ ۴»: همه‌زه در سایر آیات:
 گزینهٔ ۱»: غم آزاده ← گمازده (نکته: در « بشنو این » خواندن صحیح
 شعر، با همزه است و وزن شعر حذف همزه را ایجاب نخواهد کرد)
 گزینهٔ ۲»: مگر اسباب ← مَگر اسباب
 گزینهٔ ۳»: با شدت ای ← با شدتی، دل افتاده ← دُلْفتاده

(سیدعلیرضا احمدی)

قاعده قافیه درونی در بیت گزینه «۴»، از قاعدة «۱» پیروی می‌کند و در سایر گزینه‌ها منطبق با قاعدة «۲» است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

(کتاب آبی)

عبارت پایانی بیانگر «کسب مال از راه پسندیده و حلال» است، عین مفهوم «کسب روزی حلال» در بیت گزینه «۳» نیز مطرح شده است. (الفعدن: اندوختن، گردکدن)

۱۲۷- گزینه «۴»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دعوت به نیکی کردن

گزینه «۲»: بیان قناعت و خرسندي از کم دنیا

گزینه «۴»: دعوت به معنویت و نکوهش جاه و مال

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۸۴)

(مفہن اصغری)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و ابیات مرتبط: جان‌فشنای در راه عشق (اول قدم از عشق، سر انداختن است)

مفهوم بیت گزینه «۳»: بیان سختی‌های عشق و فراق

۱۲۸- گزینه «۳»

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۸۵)

(مفہن اصغری)

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: آشکار بودن وجود و نشانه‌های خداوند در عین پنهان بودن

مفهوم بیت گزینه «۳»: پنهان نماندن راز عشق (رنگ رخساره خبر می‌دهد از سر درون)

۱۲۹- گزینه «۳»

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۸۳)

(ولی برخی - ابهر)

«بالتسپ»: به دودمان، به خاندان (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «و انت تعلم (حال جمله)»: در حالی که تو می‌دانی (رد گزینه «۲») / «آن»: که (رد گزینه «۳») / «لِمَنْ لَهُ»: برای کسی است که ... دارد (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

(عربی (۳)، ترجمه)

۱۳۱- گزینه «۳»

(حسین رضایی)

«هین تتكلّم»: هنگامی که صحبت می‌کند (رد گزینه «۱») / «جذتی»: مادربزرگم (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «معنا»: با ما / «عن الذكريات الماضية»: درباره خاطرات گذشته (رد سایر گزینه‌ها) / «يَسْتَمْعُ»: گوش فرا می‌دهند (رد گزینه «۱») / «أعضاء الأسرة»: افراد خانواده / «مشتاقین (حال)»: با اشتیاق، مشتاقانه

۱۳۲- گزینه «۳»

(عربی (۳)، ترجمه)

(محمدعلی کاظمی نصرآبادی - کاشان)

در این گزینه فعل «يَقُربُنِي»: مرا نزدیک می‌کند» اشتباه معنی شده است.

۱۳۳- گزینه «۴»

(عربی (۱)، ترجمه)

(فرهاد علی‌نژاد)

عشق مطرح شده در این بیت، ویژگی‌هایی مانند جاویدساختن عاشق و بی‌پایان‌بودن دارد که از خصوصیات عشق آسمانی است که در سبک عراقی مورد توجه شعراء بود.

۱۲۲- گزینه «۳»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: عبارت «پای آگیش» در این بیت (از مصدر آگیشیدن به معنای پای‌آویز و مجازاً به معنای محظوظ و ناگزیر) از لغات مهجور فارسی است که در سبک عراقی کمتر دیده می‌شود. این بیت از رودکی است.

گزینه «۲»: سادگی و روانی کلام در این بیت از اسدی توسعی مغایر با ویژگی‌های زبانی سبک عراقی است.

گزینه «۴»: معشوق در این بیت زمینی است و شاعر از قهر و آشتی خود با او سخن می‌گوید که مربوط به سبک خراسانی است.

(همید مدرثی)

بیت فاقد جناس است و کلمه «پرده» در هر دو مصraع به معنای «حجاب و حائل» است.

آرایه جناس در سایر ابیات:

گزینه «۲»: «می‌خری» و «می‌بری» (زین ← ز این)

گزینه «۳»: «دم» و «دام»، «ما» و «را»

گزینه «۴»: «بر» و «بار»

(علوم و فنون ادبی (۱)، بربع لفظی، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

(سیدعلیرضا احمدی)

در بیت گزینه «۳» «کمند و سمند» جناس ناهمسان اختلافی دارند.

جناس در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «کوی»، «روی» و «موی»

گزینه «۲»: «مال» و «مل»، «مستی» و «هستی»

گزینه «۴»: «зор» و «زر»، «فر» و «فقر»، «مال» و «مل»

(علوم و فنون ادبی (۱)، بربع لفظی، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

(سیدهمام طباطبائی نژاد)

گزینه «۳»: «را»: ردیف / بی‌هنگام و بام واژه‌های قافیه‌اند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بگو، کو = قافیه

گزینه «۲»: بپریده‌اند و نالیده‌اند: قافیه

توجه: شناسه‌ها حروف الحاقی هستند نه ردیف.

گزینه «۴»: نیست در مصراع اول در معنی نایبد نقش مستند دارد، ولی در مصراع دوم فعل غیراستاندی در معنی وجود ندارد و جناس همسان و بیت ذوقافیتین است.

(همید مدرثی)

«لوای» و «صلابی» واژه‌های قافیه هستند؛ «یی» حروف الحاقی قافیه و مصوت بلند «ا» در پایان دو کلمه، حرف اصلی قافیه، مطابق قاعدة «۱» است. در سایر ابیات به ترتیب کلمات «دامن و گلشن»، «نامه و خامه» و «سنگ و جنگ» قافیه، مطابق قاعدة «۲» هستند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

۱۴۲- گزینه «۳»
 (کتاب آبی)
 «من»: کسی که، هر کس (نادرستی گزینه «۲») / «ایستاد» (فعل شرط): دور شد، دور شود (نادرستی گزینه‌های «۲» و «۴») / «عن الامیال النفسانية»: از خواهش‌های نفسانی / «شایان»: در جوانی (نادرستی گزینه‌های «۱» و «۴») / «و أَقْبَلَ عَلَى الْعِلُومِ التَّافِعِيَّةِ»: و به علوم سودمند روی بیاورد / «لَعَلَّ»: امید است / «قَبْلَهُ»: قلب او / «يَمِلأ إيماناً» (فعل مجھول): از ایمان پر شود (نادرستی گزینه‌های «۲» و «۴»)
 (عربی (۳)، ترجمه)

۱۴۳- گزینه «۴»
 (کتاب آبی)
 «يَحْدُرُنَا»: به ما هشدار می‌دهد (رد گزینه «۱») / «ظلم العمال»: ستم کردن به کارگران (رد گزینه‌های «۲» و «۴») / «الإعتداء على حقوقهم»: تعرض به حقوقشان / «فإن»: چرا که، زیرا / «يأتينا بالندم»: برای ما پشیمانی می‌آورد (رد گزینه‌های «۲» و «۴»)
 (عربی (۱)، ترجمه)

۱۴۴- گزینه «۲»
 (کتاب آبی)
 «آیا گمان می‌کنی»: أَ تظُنُّ، هَلْ تَزَعَّمُ / «آفریده شده‌ای»: (فعل مجھول) قد خُلِقت (رد گزینه‌های «۱» و «۳») / «از نقره یا طلا»: من الفضة أو الذهب (رد گزینه‌های «۱» و «۴»)
 (عربی (۳)، ترجمه)

۱۴۵- گزینه «۲»
 (کتاب آبی)
تشريح سایر گزینه‌ها:
 گزینه «۱»: «جمع سالم للمذکر، منصوب بالياء» نادرست است. «جمع مکستر، منصوب بالفتحة» صحیح است.
 گزینه «۳»: «خبر...» نادرست است.
 گزینه «۴»: « مصدره: آكل، فعل مضارع للنَّهْيِ » نادرست است. « مصدره: أَكْلُ، فعل مضارع للنَّفِي » صحیح است.
 (عربی (۳)، تعلیل صرفی و اعراب)

۱۴۶- گزینه «۲»
 (کتاب آبی)
 مصدر باب مفاعله همواره بر وزن «مفعاًلة» می‌آید، به عبارت دیگر عین الفعل (دومین حرف اصلی) آن دارای علامت فتحه است؛ بنابراین «محاكمة» (با حرکت فتحه بر روی ک) صحیح است.
 (عربی (۱)، فبیط هرکات)

۱۴۷- گزینه «۳»
 (کتاب آبی)
 در این عبارت فعل «تُنَزَّلُ» معلوم است و «النَّعْمَ» مفعول به می‌باشد.
 (ترجمه عبارت: به راستی که آسمان نعمت‌ها را آماده نازل نمی‌کند.)
 (عربی (۱)، انواع بملات)

۱۴۸- گزینه «۲»
 (کتاب آبی)
 در گزینه‌های «۱» و «۳» حرف «لا» قبل از فعل آمده و در گزینه «۴» اسمی که بعد از حرف «لا» دیده می‌شود، ال دارد.
 (ترجمه عبارت: توجه کنید که لای نفی جنس قبل از اسمی می‌آید که مفتوح است و ال ندارد؛ «تصوّر» مصدر و یک اسم است.)
 (عربی (۳)، انواع بملات)

۱۴۹- گزینه «۲»
 (مدتفنی کاظم شیروانی)
 «به قناعت پایبند باشید»: علیکم بالقناعة / «هیچ گنجی ... نیست»: لا کتر ... (رد گزینه‌های «۳» و «۴») / «بی نیاز کننده‌تر»: أغنى (رد گزینه‌های «۱» و «۴») / «از قناعت»: من القناعة (رد گزینه‌های «۱» و «۴»)
 (عربی (۱)، ترجمه)

۱۵۰- گزینه «۲»
 (نویر امسک)
 «نفجر» و «انهدم» به شکل «انفجَرَ» و «انهَدَم» صحیح است. (فعل ماضی از باب انفعال هستند.)

(عربی (۳)، فبیط هرکات)

۱۵۱- گزینه «۳»
تشريح سایر گزینه‌ها:
 گزینه «۱»: « فعل مضارع» نادرست است. «آمَنَّی» فعل ماضی است.
 گزینه «۲»: «فاعل و مرفوع ...» نادرست است. «أَحد» فاعل است و «الرجال» مضاف‌الیه آن است.

گزینه «۴»: «مزید ثالثی ...» نادرست است. «ينزل» فعل مجرد ثالثی است.
 (عربی (۳)، تعلیل صرفی و اعراب)

۱۵۲- گزینه «۲»
 (سید محمدعلی مرتفوی)
 «داء (بیماری)» و «شفاء (شفا، بهبودی)» با هم متضاد هستند.
 (عربی (۳)، مفهوم و واژگان)

۱۵۳- گزینه «۴»
 (محمدعلی کاظمی نصرآبادی - کاشان)
 صورت سوال گفته در کدام گزینه حرف «لام» جاره نیست، باید دقت داشته باشید که هر وقت حرف لام به «ضمیر، اسم» متصل شود، جاره است و اگر به «فعل» متصل شود (لتعبدوا)، جاره نیست.

۱۵۴- گزینه «۱»
تشريح سایر گزینه‌ها:
 در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» حرف جر به اسم (به ترتیب: «الأخیه»، لحق، للانتقام») متصل شده است، بنابراین جاره است.
 (عربی (۱)، انواع بملات)

۱۵۵- گزینه «۳»
 (حسین رضایی)
 با توجه به ترجمة جمله و خصوصاً وجود فعل «يَتَمَنَّونَ: آرزو می‌کنند» «ليَتْ» به معنای «کاش» برای جای خالی مناسب است. ترجمة عبارت: گاهی پدربرزگ‌ها خاطرات شیرین جوانی را به یاد می‌آورند و آرزو می‌کنند: کاش آن روزها برگردند!
 (عربی (۳)، انواع بملات)

۱۵۶- گزینه «۴»
 (حسین رضایی)
 در گزینه «۴»، اسلوب «و + ضمیر + ...» وجود ندارد پس حال جمله نداریم. در سایر گزینه‌ها به ترتیب «ختیفَا»، «سُدَى» و «و هم راکعون» حال هستند.
 (عربی (۳)، حال)

۱۵۷- گزینه «۲»
 (کتاب آبی)
 «لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ»: جز او هیچ معبدی نیست (رد سایر گزینه‌ها) / «عَلَى اللَّهِ»: فقط بر الله (رد گزینه‌های «۱» و «۴») / «فَلَيَسْتُوْكِلِ»: (لام امر) باید توکل کنند (رد گزینه‌های «۱» و «۴»)
 (عربی (۳)، ترجمه)

(ملیمه گربه)

۱۵۶- گزینه «۴»

شاهان قاجار در عمل نمی‌توانستند به طور کامل و همیشه قدرت استبدادی و اختیارات نامحدود خود را به کار بینند؛ زیرا از یکسو فاقد ابزارهای لازم، مانند نظام اداری کارآمد و ارتش ثابت و حرفه‌ای، برای اعمال قدرت مطلقه بودند و از سوی دیگر، نفوذ اجتماعی و دینی روحانیت و مراجع شیعه، قدرت سیاسی و نظامی ایلات و نفوذ و دخالت قدرت‌های استعمارگر، دامنه قدرت و اختیار شاهان را تا حدودی محدود می‌کرد.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون پدید و معاصر، صفحه ۳۷)

(میلاد هوشیار)

۱۵۷- گزینه «۱»

کشور ایران در معاهده ترکمنچای متعهد گردید که مبلغ ۵ میلیون تومان غرامت به دولت روسیه پیروزی دارد و به اتباع آن کشور نیز حق مصونیت قضایی (کاپیتولاسیون) بدهد.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون پدید و معاصر، صفحه ۳۴)

(میلاد هوشیار)

۱۵۸- گزینه «۲»

اتحاد سیاسی و نظامی ایران و فرانسه زیاد دوام نیاورد؛ زیرا ناپلئون اندکی بعد تمام تعهدات خود در برابر ایران را زیر پا گذاشت و با روسیه صلح کرد.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون پدید و معاصر، صفحه ۴۶)

(میلاد هوشیار)

۱۵۹- گزینه «۱»

تجاری شدن کشاورزی ایران در عصر قاجار، موجب افزایش درآمد مالکان و مشارکت روزافزون تجار ایرانی و خارجی در صدور تولیدات برخی از محصولات کشاورزی نظیر پنبه و تریاک شد.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون پدید و معاصر، صفحه ۴۵)

(میلاد هوشیار)

۱۶۰- گزینه «۳»

فتحعلی شاه بر جسته ترین هنرمندان نقاش را در تهران گرد آورد و آن‌ها را به کشیدن پرده‌های بزرگ برای نصب در کاخ‌ها تشویق کرد.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون پدید و معاصر، صفحه ۵۶)

جغرافیا (۳)

(علیرضا رضابی)

۱۶۱- گزینه «۳»

برخی پژوهشگران هسته اولیه شهر رشت را بازار و مکان تجارت محصولات کشاورزی و ابریشم با نواحی پیرامون می‌دانند.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۲)

(فاطمه سقایی)

۱۶۲- گزینه «۴»

معیار و تعریف شهر کوچک و بزرگ و میزان جمعیت آن در کشورهای مختلف فرق می‌کند. پس از طراحی معیارهای رتبه‌بندی، تعداد شهرها یا روستاهایی که در هر طبقه وجود دارند، در جدول قرار می‌گیرد.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۸)

(علیرضا رضابی)

۱۶۳- گزینه «۴»

(ب) مگالاپلیس ژاپن (از توکیو تا یوکوهاما) از اولین مگالاپلیس‌های جهان است. (د) با افزایش شهرنشینی و گسترش حمل و نقل و وسائل ارتباطی، به تدریج حومه‌ها در اطراف شهرها، شکل گرفتند.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۴)

(کتاب آبی)

۱۴۹- گزینه «۳»

سؤال گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن «حال» آمده باشد. در گزینه «۳»، «و هم یتکلمون» حال جمله (جملهٔ حالیه) از نوع جملهٔ اسمیه است. ترجمه: «همانسان زیاد آمدند در حالی که دربارهٔ خاطرات مهمانی صحبت می‌کردند!»

(عربی (۳)، هال)

(کتاب آبی)

۱۵۰- گزینه «۲»

با توجه به این که فعل ابتدای جملهٔ ماضی است، اگر فعل موجود در جملهٔ حالیه را مضارع قرار دهیم، به صورت ماضی استمراری ترجمه می‌شود. (ترجمه عبارت: یکی از دوستانم پس از سال‌های طولانی مرا دید در حالی که او گریه می‌کرد!

(عربی (۳)، هال)

تاریخ (۳)

(علی محمد کریمی)

۱۵۱- گزینه «۳»

میرزا محمد جعفر خورموجی، از مورخان عصر ناصری و مؤلف کتاب حقایق‌الأخبار ناصری که از منتقال تملق‌گویی بوده، نخستین کسی است که واقعیت قتل امیرکبیر را بازتاب داده است.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌گاری و منابع دورهٔ معاصر، صفحه ۵)

(میلاد باغ‌شیفی)

۱۵۲- گزینه «۲»

سفرنامه‌ها از نظر مطالعهٔ تاریخ اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی اهمیت فوق العاده‌ای دارند و حاوی اطلاعات ارزشمندی دربارهٔ موضوع‌های اقتصادی مانند مالیات و گمرگ، راهها و ... هستند.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌گاری و منابع دورهٔ معاصر، صفحه ۹)

(ملیمه گربه)

۱۵۳- گزینه «۲»

پس از مرگ کریم خان زند، بار دیگر آشوب ایران را فراگرفت. افرادی از طایفهٔ زند برای رسیدن به تاج و تخت با هم به رقابت برخاستند به گونه‌ای که در کمتر از ۱۵ سال، هفت تن از این خاندان به قدرت رسیدند. گزینه «۲» مربوط به اوضاع بعد از مرگ نادرشاه افسار است.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون پدید و معاصر، صفحه ۲۱)

(میلاد هوشیار)

۱۵۴- گزینه «۳»

بسیاری از معماران به سفارش دربار و ثروتمندان با استفاده از برخی از عناصر معماری فرنگی و تلفیق آن با معماری ایرانی، سبکی از معماری را به وجود آورده‌اند که در آن عناصر و ویژگی‌های معماری ایرانی و اروپایی ترکیب شده بود. این بنای‌ها به بنای‌ای «کارت پستالی» معروف شد.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون پدید و معاصر، صفحه ۵۹)

(علی محمد کریمی)

۱۵۵- گزینه «۴»

پرتغالی‌ها و اسپانیایی‌ها نخستین استعمارگرانی بودند که به هند وارد شدند. (تاریخ (۳)، تاریخ جهان در قرون پدید و معاصر، صفحه ۲۵)

تاریخ (۲)

(علی محمد کریمی)

۱۷۱- **گزینه «۴»**
 در دوره ایلخانان به ویژه به دنبال کوشش‌های علمی و فرهنگی خواجه نصیرالدین توosi، تشیع در ایران گسترش یافت.
 (تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۲۶)

(علی محمد کریمی)

۱۷۲- **گزینه «۱»**
 ویژگی مهم معماری دوره ایلخانان، ایجاد بناهای عظیم، ساختن گنبدها، طاق‌ها، ایوان‌ها و مناره‌های بلند و تزیین ساختمان‌ها با گچبری و کاشی‌کاری به شیوه‌های گوناگون بود. در این دوره همچنین از ترکیب آجر و کاشی نیز برای تزیین و زیباسازی بنها استفاده می‌شد.
 (تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۳۰)

(میلاد باغ‌شیفی)

۱۷۳- **گزینه «۲»**
 هجوم مغولان به ایران، علاوه بر آثار و نتایج سیاسی، بیامدهای اجتماعی و مذهبی مختلفی نیز داشت که مهم‌ترین آن گسترش تصوف و تشیع و پیوند روزافزون آن‌ها با یکدیگر بود.
 (تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۳۵)

(میلاد باغ‌شیفی)

۱۷۴- **گزینه «۳»**
 شاه سلیمان با امور و اصول کشورداری بیگانه بود و در زمان او اعضای شهر سرا نفوذ زیادی داشتند و در اداره امور حکومت دخالت می‌کردند.
 (تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۴۲)

(علی محمد کریمی)

۱۷۵- **گزینه «۱»**
 شهر قندھار، برای حفظ مناطق شرقی و داشتن درآمدهای گمرکی، برای ایران از اهمیت مهمی برخوردار بود.
 (تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۴۶)

(ملیمه گربه)

۱۷۶- **گزینه «۳»**
 در حوزه فلسفه و عرفان، میرداماد از بنیان‌گذاران مکتب فلسفی اصفهان، صاحب تألیفات ارزشمند و شهرتی بسیار است.
 (تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۵۱)

(ملیمه گربه)

۱۷۷- **گزینه «۱»**
 تهاجم ژرمن‌ها به امپراتوری روم غربی، موجب افول شهرنشینی، رکود تجارت و گسترش زندگی روستانشینی شد. بیشتر شهرهای اروپای غربی که بر پایه تجارت رونق گرفته بودند، به سرعت رو به انحطاط نهاده و متوجه شدند. بازرگانان و صنعتگران، شغل خود را رها کردند و به مکان‌های امن گریختند. تعلیم و تربیت و فعالیت‌های فرهنگی از رونق افتاد و بیشتر مدارس تعطیل شد. به مرور زمان علوم، ادبیات، معماری و هنر یونانی و رومی از یاد رفت.
 (تاریخ (۲)، اروپا در قرون وسطاً و عصر پرید، صفحه ۱۶۱)

(ملیمه گربه)

۱۷۸- **گزینه «۴»**
 بواسل (نه سرف) به ارباب خود سوگند وفاداری یاد می‌کرد و موظف بود که هنگام جنگ او را یاری دهد، از کاخ و کوشک او حفاظت نماید و به او عوارض و مالیات بپردازد.
 (تاریخ (۲)، اروپا در قرون وسطاً و عصر پرید، صفحه ۱۶۵ و ۱۶۶)

(فاطمه سطایی)

منظور از شهرگرایی، روندی اقتصادی- اجتماعی است که طی آن شیوه‌های زندگی، رفتار و عملکردها، ارزش‌ها و مظاهر شهری در روستاهای و بین روستانشینان رواج می‌یابد.

(پیراگیا (۳)، پیراگیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۱۷)

«۱۶۴- گزینه «۲»

(علیرضا رضایی)

از دیگر موضوعاتی که در زمینه شهرنشینی در ایران رخداد، تبدیل تهران به مادرشهر ملی بود. با مهاجرت گسترده مردم از سراسر کشور، جمعیت این شهر به طور مداوم بهشت افزایش یافت و رفته‌رفته، فاصله زیادی بای شهرهای دیگر پیدا کرد. به این ترتیب، جمعیت تهران همواره بیش از دو برابر دومین شهر پرجمعیت ایران، یعنی مشهد، بوده است.

(پیراگیا (۳)، پیراگیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۲۰)

«۱۶۵- گزینه «۴»

(فاطمه سطایی)

شهر پایدار شهری است که در آن نیازهای اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی ساکنان به طور مناسب و عادلانه برطرف می‌شود؛ بدون اینکه منافع نسل‌های آینده به خطر بیفت و شهر و فعالیت‌های شهری کمترین تأثیر نامطلوب را بر محیط‌زیست داشته باشد.

(پیراگیا (۳)، پیراگیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۲۸)

«۱۶۶- گزینه «۱»

شهر پایدار شهری است که در آن نیازهای اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی ساکنان به طور مناسب و عادلانه برطرف می‌شود؛ بدون اینکه منافع نسل‌های آینده به خطر بیفت و شهر و فعالیت‌های شهری کمترین تأثیر نامطلوب را بر محیط‌زیست داشته باشد.

(پیراگیا (۳)، پیراگیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۲۸)

«۱۶۷- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)

تحقیق روستای پایدار سه رکن دارد: فعال کردن اقتصاد روستا، خدمات اجتماعی و فرهنگی و حفظ محیط‌زیست روستا و چشم‌اندازهای طبیعی آن.

(پیراگیا (۳)، پیراگیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۳۱)

«۱۶۸- گزینه «۲»

(فاطمه سطایی)

توزیع متوازن جمعیت: از تمرکز و انبوهی جمعیت در یک یا چند مادرشهر و مهاجرت بی‌رویه از روستاهای و شهرهای کوچک به شهرهای بزرگ پیشگیری می‌شود.

توجه به عدالت در توسعه: بین مناطق کشور از نظر دسترسی به منابع و امکانات تعادل برقرار می‌شود. در این برنامه به منظور تحقق عدالت اجتماعی، از توسعه نامساوی و تمرکز ثروت در برخی مناطق و فقر و محرومیت در مناطق دیگر جلوگیری می‌شود.

(پیراگیا (۳)، پیراگیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۳۶)

«۱۶۹- گزینه «۴»

(علیرضا رضایی)

در سامانه اطلاعات جغرافیایی، داده‌های مربوط به پدیده‌های دنیای واقعی را می‌توان بر اساس اهداف مطالعه و نوع ویژگی‌های موردنظر در قالب لایه‌هایی جداگانه طبقه‌بندی و ترکیب کرد.

(پیراگیا (۳)، فنون و مهارت‌های پیراگیایی، صفحه ۱۳۹)

«۱۷۰- گزینه «۴»

(فاطمه سطایی)

سامانه اطلاعات جغرافیایی، در واقع، سامانه‌ای رایانه‌ای برای مدیریت و تجزیه و تحلیل اطلاعات مکانی و جغرافیایی است.

(پیراگیا (۳)، فنون و مهارت‌های پیراگیایی، صفحه ۱۳۸ تا ۱۴۰)

(علیرضا رضایی)

۱۸۷- گزینه «۳»

راتزل پدر علم جغرافیای سیاسی شناخته می‌شود. او نظریه فضای حیاتی را معرفی کرد. او می‌گفت اگر کشورهای کوچک برای جمعیت خود فضای کافی نداشته باشند و در صدد توسعه سرزمین‌های خود برنیایند، نابودی آن‌ها حتمی است. او همچنین برای عامل موقعیت جغرافیایی اهمیت قائل بود و اعتقاد داشت که موقعیت یک کشور، در مجاورت یک دولت قوی یا ضعیف، بر سیاست و قدرت آن تأثیر می‌گذارد. راتزل از مباحث خود چنین نتیجه می‌گرفت که در کشمکش بر سر قدرت، دولت‌های بزرگ پیروز می‌شوند و کشورهای کوچک را ضمیمه خاک خود می‌کنند.

(جغرافیا (۲)، نوایی سیاسی، صفحه‌های ۱۴۳ و ۱۴۴)

(میلار هوشیار)

۱۷۹- گزینه «۲»

با گسترش شهرها و رشد تجارت، مشاغل و حرفه‌های گوناگون شکل گرفت و گروه جدیدی از شهربنشیان ثروتمند شامل بازارگانان، بانکداران و صاحبان صنایع سر برآوردن که به آن‌ها «بورژوا» می‌گفتند.

(تاریخ (۲)، اروپا در قرون وسطا و عصر می‌برید، صفحه ۱۷۴)

(علیرضا رضایی)

۱۸۸- گزینه «۳»

مکیندر شرق اروپا را قلب خشکی جهان می‌دانست.

(جغرافیا (۲)، نوایی سیاسی، صفحه ۱۴۴)

(میلار هوشیار)

۱۸۰- گزینه «۳»

لئوناردو داوینچی، علاوه بر آن که در نقاشی، مجسمه‌سازی و معماری سرآمد هنرمندان به‌شمار می‌رفت، در علوم مختلف از قبیل ریاضی، مهندسی و زمین‌شناسی نیز سرشناسه داشت.

(تاریخ (۲)، اروپا در قرون وسطا و عصر می‌برید، صفحه ۱۷۸)

جغرافیا (۲)

(فاطمه سقایی)

۱۸۹- گزینه «۳»

کشورهای حائل، یعنی کشورهایی که بین دو یا چند قدرت بزرگ قرار دارند، معمولاً به‌دلیل همین موقعیت جغرافیایی خود، آسیب‌پذیر می‌شوند. مانند لهستان که بین روسیه و آلمان قرار گرفته و در دوره‌هایی از تاریخ به‌دلیل همین موقعیت، موجودیت خود را از دست داده است.

(جغرافیا (۲)، نوایی سیاسی، صفحه ۱۴۶)

(فاطمه سقایی)

۱۸۱- گزینه «۳»

ناحیه سیاسی فرامی‌عبارت از چند کشور است که تحت اداره یک نظام مدیریت منطقه‌ای قرار گرفته‌اند؛ مانند اتحادیه اروپا که اخذ روابید بین این کشورها لغو شده و افراد می‌توانند بر طبق پیمان «شنگن» آزادانه و بدون نیاز به رواید به این کشورها سفر کنند.

(جغرافیا (۲)، نوایی سیاسی، صفحه ۱۱۹)

(فاطمه سقایی)

۱۹۰- گزینه «۴»

منابع انرژی و معدنی مانند نفت و گاز و ... در صورتی که در جهت توسعه صنایع قرار بگیرند (مانند چین و برزیل) در قدرت آن کشور مؤثرند؛ اما اگر اقتصاد کشوری وابسته به صادرات آن‌ها باشد، یک ویژگی منفی و عامل کاهش قدرت ملی تلقی می‌شوند.

داشتن جمعیت زیاد از عوامل قدرت ملی است؛ زیرا هم منبع کار و تولید است، هم نیروی نظامی و دفاعی و هم سرچشمه روحیه ملی محسوب می‌شود. همگونی جمعیت از نظر قومی، زبانی و دینی در افزایش قدرت ملی مؤثر است و هرچه این همگونی بیشتر باشد، قدرت ملی بیشتر است.

(جغرافیا (۲)، نوایی سیاسی، صفحه ۱۵۰)

(علیرضا رضایی)

۱۸۲- گزینه «۳»

(الف) ایجاد پارک بانوان برای ورزش کردن به راحتی و با رعایت موازین شرعی؛ ایدئولوژی اسلامی
 (ب) بلوک‌های مسکونی یکدست و همشکل و مقدم‌بودن منافع جمیعی بر منافع فردی؛ ایدئولوژی سوسیالیسم

(جغرافیا (۲)، نوایی سیاسی، صفحه ۱۱۴)

(آریتا بیدقی)

جامعه‌شناسی (۳)

(آریتا بیدقی)

۱۹۱- گزینه «۴»

مطابق با این رویکرد، دانش‌ها کشف و بازخوانی واقعیت نیستند، بلکه خلق و بازسازی آن هستند که انسان‌ها برای سامان دادن به زندگی خود، تولید می‌کنند.

(جامعه‌شناسی (۳)، ذفیره دانشی، صفحه ۸)

(علیرضا رضایی)

۱۸۳- گزینه «۴»

حاکمیت یعنی داشتن استقلال و بینیازی از نظارت دولت‌های خارجی.
 (جغرافیا (۲)، نوایی سیاسی، صفحه ۱۱۸)

(آریتا بیدقی)

۱۹۲- گزینه «۳»

- هر فرد، گروه، قوم، جامعه و امتی، آن را دارد ← ذخیره آگاهی - فلسفه و اخلاق و علوم دینی را غیرعلمی دانستند ← اوایل قرن بیستم - دانش علمی به دانش تجربی محدود نمی‌شود ← علوم عقلانی و وحیانی را معتبر می‌داند.

- دانش عمومی پایه و اساس هرگونه دانش از جمله دانش تجربی است ← دانش‌ها خلق و بازسازی واقعیت است.

(جامعه‌شناسی (۳)، ذفیره دانشی، صفحه‌های ۳، ۴، ۷ و ۸)

(فاطمه سقایی)

۱۸۴- گزینه «۴»

مرز بین ایران و عراق: اروندرود
 مرز بین ایران و امارات: خلیج فارس
 مرز بین اسپانیا و فرانسه: رشته کوه پیرنه

(جغرافیا (۲)، نوایی سیاسی، صفحه ۱۱۳ و ۱۱۴)

(آریتا بیدقی)

۱۹۳- گزینه «۳»

- دانش عمومی پایه و اساس هرگونه دانش از جمله دانش تجربی است ←

- دانش‌ها خلق و بازسازی واقعیت است.

(جامعه‌شناسی (۳)، ذفیره دانشی، صفحه‌های ۱، ۲ و ۳)

(فاطمه سقایی)

۱۸۵- گزینه «۲»

در نظام سیاسی تک‌ساخت (یکپارچه)، تشکیلات ادارات آموزش و پرورش و قوانین و مقررات آن در همه نواحی کشور یکنواخت است.

(جغرافیا (۲)، نوایی سیاسی، صفحه ۱۱۳)

(آریتا بیدقی)

«۱۹۹- گزینه ۲»

- اندازه‌گیری اجزای بدن در ایام جنگ جهانی دوم برای تعیین نژاد برتر ← سقوط ارزش‌ها
- به معنای تأیید کنشگران نیست. ← همراهی همدلانه
- نظریه‌پردازان کنش اجتماعی ← اراده و ارزش مهم است، ولی برخاسته از آگاهی و تابع آن است.
- فضای مجازی ← سبب می‌شود که فرد کاربر، تحت کنترل باشد و با وجود سرگرم شدن سطحی شود.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۱ تا ۴۰)

(مبیناسازات تاپیک)

«۱۹۳- گزینه ۴»

فوايد علوم طبیعی پیش‌بینی حوادث طبیعی برای پیشگیری و تسلط بر طبیعت	شناخت طبیعت و قوانین آن رهاسازی انسان از محدودیت‌های طبیعت
نشان دادن شیوه صحیح استفاده از علوم طبیعی و دانش‌های ابزاری	فوايد علوم اجتماعی انتقاد درباره کنش‌های خوب و بد انسان‌ها

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه ۱۵)

(آریتا بیدقی)

«۲۰۰- گزینه ۳»

- در ورای ابهام، رازی وجود دارد که با هتر می‌توان به آن راه یافت ← کنش انسان، معنadar است.
- سلطه نظمی که گویا هدفی جدا از انسان دارد. ← قفس آهنین
- پیشرفت‌های چشمگیر جوامع توسعه یافته و فراگیرتر شدن بحران‌های زیستمحیطی و انسانی ← اخلاق‌گریزی
- توجه به تفسیر کنشگران از خودشان ← همراهی همدلانه

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

(مبیناسازات تاپیک)

«۱۹۴- گزینه ۴»

- علم شناخت ساختار اجتماعی است ← جامعه‌شناسی کلان
- دانشی مستقل است. ← متافیزیک یا فلسفه
- تخریب ایمن سازه‌های عظیم بدون آسیب رساندن به ساختمان‌های اطراف ← علوم طبیعی و دانش ابزاری
- روان‌شناسی، زیرمجموعه علوم انسانی است.

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۱، ۱۲ و ۱۴)

(کتاب آبی)

«۲۰۱- گزینه ۳»

- همه موارد با متن صورت سؤال، مرتبط است به جز گزینه «۳»، زیرا: اگر این آگاهی‌ها و شناخت‌های عمومی (دانش عمومی یا حاصل از زندگی) وجود نداشته باشد، زندگی اجتماعی ما مختل می‌شود و جهان اجتماعی فرومی‌ریزد.

(جامعه‌شناسی (۳)، ذیقه‌ر دانشی، صفحه ۳)

(مبیناسازات تاپیک)

«۱۹۵- گزینه ۱»

- بر جای گذاشتن تصویر بهتر ← داوری درباره کنش‌های خوب و بد انسان‌ها
- به فکر افتادن ← شناخت و فهم معانی کنش‌های آدمیان و پیامدهای آن
- اهدای کردن جایزه به افراد شایسته ← فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب برای دانشمندان

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۱ و ۱۵)

(کتاب آبی)

«۲۰۲- گزینه ۳»

- گاهی در جامعه، میان دانش عمومی و دانش علمی، تعارض‌های پیدید
- می‌آید. حل تعارض‌ها گاه با دست برداشتن از بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخشی دیگر و گاه با طرح ایده‌های جدید انجام می‌شود.
- جهان‌های اجتماعی مختلف براساس هویت فرهنگی خود تعاریف متفاوتی از دانش علمی دارند.

(جامعه‌شناسی (۳)، ذیقه‌ر دانشی، صفحه ۶)

(مبیناسازات تاپیک)

«۱۹۶- گزینه ۲»

- برقراری نظام اجتماعی از منظر تبیین و بر اساس مناسبات بینروی ← جوامعی که در جلب مشارکت و همکاری افراد بر اساس میل و رضایت و رغبت، موفق عمل نمی‌کنند.
- موقوفیت‌های دانشمندان علوم طبیعی ← به حساب آوردن نظام جامعه همانند نظام میان اعضای بدن یا اجزاء ماشین
- یکسان دانستن طبیعت و جامعه ← تقلیل انسان‌ها به پیچ و مهره‌های نظم اجتماعی

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۹)

(کتاب آبی)

«۲۰۳- گزینه ۳»

- علوم اجتماعی به دانش‌هایی گفته می‌شود که اجتماعات انسانی و چگونگی اثرگذاری آن‌ها بر کنش‌ها و شیوه زندگی ما و همچنین اثربازی آن‌ها از کنش‌ها و شیوه زندگی ما را به روش علمی مطالعه می‌کنند.

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

(مبیناسازات تاپیک)

«۱۹۷- گزینه موارد نادرست:

- منظور از تبیین، بیان چرایی یک پدیده یا نشان دادن علت ایجاد زوال آن است.
- جامعه‌شناسی تبیینی یا همان رویکرد پوزیتیویستی، به معنی وحدت روش علوم است.

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۴، ۲۵ و ۲۶)

(کتاب آبی)

«۲۰۴- گزینه ۴»

- موجودات طبیعی و حرکت، جزء علوم طبیعی از جمله زیست‌شناسی و فیزیک هستند ولی توزیع و تولید جزء اقتصاد و از نوع علوم انسانی‌اند و قوانین طبیعت نیز از جمله علوم طبیعی به‌شمار می‌روند.

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه ۱۱)

(آریتا بیدقی)

«۱۹۸- گزینه ۲»

- رویکرد تبیینی بر آن‌چه مشاهده‌های شود، تمرکز می‌کند و اغلب معنای کنش و آن‌چه را درون انسان می‌گذرد نادیده می‌گیرد.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

(آریتا بیدقی)

«۲۱۲- گزینه ۲»

تبلور تحولات هویتی ← در شعارهای انقلابی است.
هویت ایرانی قبل از ظهور اسلام ← توحیدی، دینی و در مواردی آمیخته با
اساطیر بود.

تبديل زبان فارسی به زبان دوم جهان اسلام ← مشارکت فعال ایرانیان در
حيات فکری جهان اسلام

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۹۵ و ۹۷)

(کتاب آبی)

نظم، به معنی قرار گرفتن هر پدیده در جای خود است. نظم اجتماعی،
پیش‌بینی رفتار دیگران و همکاری با آنها را امکان‌پذیر می‌نماید. در زندگی
روزمره، بی‌نظمی بیشتر از نظم، به چشم می‌آید.

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

«۲۰۵- گزینه ۱»

(آریتا بیدقی)

«۲۱۳- گزینه ۱»

هویت محدود به ابعاد تاریخی و جغرافیایی ← سکولار (دنیوی)
بازگشت جامعه ایران به هویت اسلامی ← بیداری اسلامی
سرنوشت مشترک و حتمی بشریت از دیدگاه غرب طی قرن بیستم ←
دنیوی شدن و سکولاریسم

حاصل یک سده مقاومت هویت اسلامی در برابر غرب ← انقلاب اسلامی ایران
(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۹۶ تا ۹۸)

(کتاب آبی)

«۲۰۶- گزینه ۳»

عبارت اول ← آشنایی‌زدایی
عبارت دوم ← شناختن نظم اجتماعی
عبارت سوم ← جامعه‌شناسان تبیینی

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۴ و ۲۶)

«۲۰۷- گزینه ۳»

برداشت روزافرون از منابع تجدیدناپذیر، از جمله تغییراتی است که یک نظام
اجتماعی در محیط ایجاد می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه ۲۶)

(آریتا بیدقی)

«۲۱۴- گزینه ۴»

تشرییم موارد تادرست:
- برخورد جهان غرب با جهان اسلام تجربه جدیدی است که هنوز به پایان
خود نرسیده است.
- قبل از ظهور اسلام، اقوام مختلف ایرانی با آنکه هویت‌های اجتماعی
متفاوتی داشتند، در عقاید و ارزش‌های آیین زرتشت که با آموزه‌های
اساطیری درآمیخته بود، هویت فرهنگی واحدی پیدا کردند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۹۴، ۹۵، ۹۶ و ۹۹)

(کتاب آبی)

«۲۰۸- گزینه ۲»

کنش اجتماعی، خشت بنای جامعه است. تمامی پدیده‌های خرد و کلان
اجتماعی با کنش اجتماعی پدید می‌آیند. ساختارهای اجتماعی هر چقدر
هم که جافتاده و باسابقه باشند با کنش اجتماعی افراد، به وجود آمداند و
(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه ۳۳)

(کتاب آبی)

«۲۰۹- گزینه ۲»

همه ما به عنوان افراد انسانی، از آن‌جا که عضوی از جامعه هستیم، توان
حفظ وضع موجود یا تعییر آن را به واسطه کنش‌های خود داریم.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه ۳۵)

(کتاب آبی)

«۲۱۰- گزینه ۳»

- هر جامعه‌ای نظمی دارد که این نظم تا حد زیادی حاکم بر افراد است و
به اقدامات آن‌ها شکل می‌دهد.

- نظریه پردازان کنش اجتماعی، آگاهی و معناداری را مهم‌ترین ویژگی کنش
اجتماعی می‌دانند و زندگی اجتماعی انسان را با تأکید بر آگاهی و معنا
مطالعه می‌کنند. این جامعه‌شناسان، ویژگی‌های دیگر کنش، یعنی اراده و
ارزش را مهم می‌دانند ولی آن‌ها را برخاسته از آگاهی و تابع آن می‌بینند.
همین نگاه مسیر را برای عبور از جامعه‌شناسی تبیینی و روی آوردن به
جامعه‌شناسی تفسیری هموار ساخت.

- تمامی پدیده‌های اجتماعی خرد و کلان از طریق کنش اجتماعی پدید می‌آیند.
(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۳ و ۳۴)

(آریتا بیدقی)

«۲۱۵- گزینه ۳»

جامعه ایران با بازگشت به هویت اسلامی، به صورت قلب تپنده بیداری اسلامی
درآمد. جهان اسلام اینک با الهام گرفتن از انقلاب اسلامی ایران، هویت خود را
بیرون از تصاویری که جهان غرب القا می‌کرد، جست و جو می‌کند و به این
ترتیب، اسلام به عنوان یک قطب فرهنگی جدید ظاهر می‌گردد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

(مینی‌سادرات تاپیک)

«۲۱۶- گزینه ۱»

- گسترش جهان اجتماعی از طریق گسترش فرهنگ آن، صورت می‌گیرد.
- اولین شرط بقای هر جامعه، جمعیت آن است.

- جمعیت و اقتصاد، عینی ترین (محسوس‌ترین) ابعاد هویت جامعه‌اند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۰۱ و ۱۰۲)

(مینی‌سادرات تاپیک)

«۲۱۷- گزینه ۲»

هجوم اقتصادی به ایران تاریخی طولانی دارد و در ادوار مختلف از سوی
استعمارگران غربی به صورت‌های مختلفی دنبال شده است. این کار در زمان
قاچار با تلاش برای اخذ امتیازات مختلف مانند امتیاز روبتر و رژی و ... و
در دوره پهلوی از طریق تاراج نفت، فروش جنگ‌افزار و کالاهای مصرفی و
صناعی مونتاژ و تخریب بنیان‌های تولید ملی به ویژه روح خودباوری ملت
ایران انجام شد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۰۱ تا ۱۰۴)

(آریتا بیدقی)

«۲۱۱- گزینه ۳»

پدید آمدن آثاری با عنوانی غرب‌زدگی و .. پیامد نقد رویکرد تقليیدی به
فرهنگ غرب و هویت‌های کاذبی که از این طریق ساخته می‌شد، است.
هویت فرهنگی بر مدار عقاید و ارزش‌های اجتماعی کلان جامعه شکل می‌گیرد.

قدرت سیاسی و نظامی غرب علت خودباختگی فرهنگی مسلمانان است.
(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۹۵ و ۹۶)

جامعه‌شناسی (۱)

(نیما بواهری)

ارسطو در توصیفاتی که از خدا و مبدأ نخستین جهان می‌کند، از عباراتی چون شریفترین موجود، خیر و جمال و زیبایی، ضرورتاً موجود، محرك غیرمتحرک، دارای حیات، تغییرناپذیر و دارای عالی‌ترین اندیشه استفاده می‌کند.

(فلسفه (۲)، فرا در فلسفه (۱)، صفحه ۳۴)

(زهرا دامیار)

«۲۲۵- گزینه ۲»

استدلال دکارت در اثبات وجود خدا به این صورت است:
من تصویری از خالقی که حقیقت نامتناهی دارد، دارم.
تصور وجود نامتناهی نمی‌تواند از یک موجود متناهی ناشی شده باشد.
پس یک موجود نامتناهی هست که این تصویر از او ناشی شده و در من قرار داده شده است.

(فلسفه (۲)، فرا در فلسفه (۱)، صفحه ۳۵)

(زهرا دامیار)

«۲۲۶- گزینه ۳»

دیوید هیوم برهان نظم را قادر به اثبات خدای واجب بالذات نمی‌داند، بلکه آن را صرفاً برای اثبات یک نظام و مدبر کافی می‌داند نه واجب‌الوجود بالذات.

(فلسفه (۲)، فرا در فلسفه (۱)، صفحه ۳۵)

(مهدی پیرسینیلو)

«۲۲۷- گزینه ۲»

هیوم معتقد است برهان نظم فقط می‌تواند ثابت کند که یک نظام و مدبر (تدبیرکننده) این جهان را اداره می‌کند (پس از اثبات مدبر ناتوان نیست).

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هیوم ادعا می‌کند دلایل دکارت و سایر فیلسوفان همگی قابل نقدند.

گزینه «۳»: چون هیوم تجربه‌گرا است به نظر وی، دلایلی که صرفاً متکی بر عقل باشند مردودند؛ زیرا عقل اساساً ادراک مستقل از حس و تجربه ندارد. به همین دلیل مهم‌ترین برهان فیلسوفان الهی را، برهان نظم می‌داند که از تجربه گرفته شده است.

گزینه «۴»: هیوم بر این باور بود که برهان نظم فقط می‌تواند ثابت کند که یک نظام و مدبر این جهان را اداره می‌کند. اما ثابت نمی‌کند که این نظام خالق، همان خداوندی است که نیازمند به علت نیست و واجب‌الوجود است.

(فلسفه (۲)، فرا در فلسفه (۱)، صفحه ۳۵)

(زهرا دامیار)

«۲۲۸- گزینه ۳»

کانت استدلالی بر وجود خدا ندارد و معتقد است که اساساً نمی‌توان برای اثبات وجود خدا استدلال نظری ارائه کرد، اما متوجه نیاز انسان به خدا شده و با تکیه بر نیاز انسان به خدا، مردم را به پذیرش خدا و ایمان به او دعوت می‌کند.

(فلسفه (۲)، فرا در فلسفه (۱)، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

(مبیناسادات تاپیک)

«۲۱۸- گزینه ۴»

تشریح عبارت نادرست:

- جامعه‌مشرک، جامعه‌ای است که بر اساس عقاید و ارزش‌های باطل، شکل می‌گیرد
(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۱۰۳)

(مبیناسادات تاپیک)

«۲۱۹- گزینه ۴»

- عوامل شکل‌گیری اقتصاد وابسته در طول تاریخ معاصر ایران، کشف نفت و سرمایه‌های حاصل از فروش نفت به خارجیان است.
- شکل‌گیری تولید ملی ضعیف و شکننده و رفاه اقتصادی به مدد نفت و نه رواج کسب و کار
- نهاد خانواده، مسئولیت و وظیفه تأمین جمعیت را برعهده دارد.
(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۰۴ و ۱۰۷)

(مبیناسادات تاپیک)

«۲۲۰- گزینه ۲»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: گسترش جهان اجتماعی از طریق گسترش فرهنگ و معانی آن است.
گزینه «۳»: راه گسترش هر فرهنگ، شناختن، پذیرفتن و عمل کردن به آن است.
گزینه «۴»: هرچه حاملان و عاملان یک فرهنگ و معانی آن بیشتر باشد، آن فرهنگ بسط بیشتری می‌یابد.
(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۱۰۲)

فلسفه دوازدهم

(زهرا دامیار)

«۲۲۱- گزینه ۲»

افلاطون با دقت فلسفی و استدلالی درباره خدا صحبت می‌کند. یکی از افلاطون شناسان مشهور اروپایی به نام تیلور می‌گوید: «افلاطون ابداع کننده خداشناسی فلسفی است.»
(فلسفه (۲)، فرا در فلسفه (۱)، صفحه ۳۲)

(زهرا دامیار)

«۲۲۲- گزینه ۳»

برهان مشهور افلاطون بر اثبات وجود خدا، برهان حرکت نام دارد. او معتقد است که وجود حرکت در عالم نیازمند یک محركی است که خود آن محرك حرکت نداشته باشد.
(فلسفه (۲)، فرا در فلسفه (۱)، صفحه ۳۲ تا ۳۳)

(مهدی پیرسینیلو)

«۲۲۳- گزینه ۳»

مضمون این آیه شریفه (ترجمه: چشم‌ها او را درنمی‌یابند و اوست می‌کند. بقره (۲۱۳) به سخنان نقل شده از افلاطون نزدیک نیست.)
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مضمون آیه شریفه (ترجمه: چشم‌ها او را درنمی‌یابند و اوست که دیدگان را درمی‌یابد. انعام/۱۰۳) با این سخن افلاطون تناسب دارد که: او نه دیدنی است و نه از طریق حواس دریافتی است.

گزینه «۲»: مضمون آیه شریفه (ترجمه: [اکسی] را نزد و زاده نشده است. اخلاص/۳) با این سخن افلاطون تناسب دارد که: نه می‌زاید و نه از میان می‌رود.

گزینه «۴»: مضمون آیه شریفه (ترجمه: اگر در آن‌ها [آسمان و زمین] جز خدا، خدایانی [ایگر] وجود داشت، قطعاً [آسمان و زمین] تباہ می‌شد. انبیا/۲۲) با این بیان از اندیشه افلاطون تناسب دارد که: از نظر افلاطون، کار خداوند هدف‌دار است. به عبارت بهتر، خدا نزد افلاطون یک خدای معین با ویژگی‌های روشن است و این، با چندخدایی یونان تفاوت دارد؛ زیرا در چندخدایی، خلقت آگاهانه معنا ندارد و چندخدایی شکل دیگری از همان کفر و بی‌خدایی است که افلاطون از آن یادگرده است.
(فلسفه (۲)، فرا در فلسفه (۱)، صفحه‌های ۳۲ و ۳۳)

(نیما پواهری)

در استقرای تعمیمی نمونه‌ها باید متفاوت و تصادفی باشند. (نه این که طبق قاعده یا الگوی خاصی انتخاب شده باشند) (منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۶ و ۴۷)

۲۳۵- گزینه «۱»

(نیما پواهری)

در سایر گزینه‌ها با مغالطه تعمیم شتابزده مواجه نیستیم. در گزینه «۱» شباهت دو امر جزئی مد نظر است و استقرای تمثیلی است. در گزینه «۲» تمام موارد دلیل یقینی ذکر شده و استدلال قیاسی است. در گزینه «۳» تمام موارد بررسی شده‌اند و استقرای ناقص نیست. (منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه ۴۷)

۲۳۶- گزینه «۴»

(نیما پواهری)

به جملات با معنایی که درباره چیزی خبر می‌دهند و می‌توانیم درباره صدق (درستی) یا کذب (نادرستی) آن‌ها سخن بگوییم، «قضیه» می‌گویند.

دلایل نادرستی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: جمله ناتمام است. جملات ناتمام قضیه محسوب نمی‌شوند.
گزینه «۲»: جمله تعجبی است و قابلیت صدق و کذب ندارد.
گزینه «۴»: جملات امری جزو جملات انشایی هستند (در کنار جملات پرسشی، تعجبی و ....). تنها جملات خبری قابلیت صدق و کذب دارند.

(منطق، قضیه‌های عملی، صفحه ۵۵)

۲۳۷- گزینه «۳»

(نیما پواهری)

قضایا بر حسب مشروط بودن یا نبودن حکم به دو نوع حملی و شرطی تقسیم می‌شوند. (منطق، قضیه‌های عملی، صفحه ۵۶)

۲۳۸- گزینه «۳»

(نیما پواهری)

قضایای حملی همان جملات خبری در ادبیات‌اند (نه هر جمله‌ای). (منطق، قضیه‌های عملی، صفحه ۵۶)

۲۳۹- گزینه «۱»

(نیما پواهری)

موارد گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» قضیه شخصیه هستند و گزینه «۳» قضیه مخصوصه است.
تکن: هنگامی که محمول یک بار بر کل موضوع حمل شود قضیه شخصیه است ولی اگر بارها بر تک افراد موضوع حمل شود مخصوصه است. در گزینه «۲» توجه کنید که هرگاه منظور از یک واژه لفظ آن واژه باشد یک مفهوم جزئی به شمار می‌آید. (منطق، قضیه‌های عملی، صفحه ۵۱)

(زهرا امیری)

زندگی معنادار آن زندگی‌ای است که بر پایه غایت و هدف معقول و شایسته انسان بنا شده باشد و این غایت معقول و شایسته، همان امر مقدس و پاکی است که انسان تلاش می‌کند به آن نزدیک شود و این حقیقت مقدس همان خداست که غایت انسان است و دارای همه زیبایی‌ها و قداسته‌هast و همه ارزش‌ها و خیرها نیز از آن است.

۲۲۹- گزینه «۴»

(فلسفه ۲)، فرا در، فلسفة (۱)، صفحه ۳۱)

(مهدی پیرسینلو)

در همه گزینه‌ها به جز گزینه «۲» (فقط این بخش از شعر سهراب سپهری) وجود خداوند از طریق مخلوقات و جهان هستی اثبات شده است. در گزینه «۲» شاعر اساساً با شناخت و معرفت و اثبات کاری ندارد و می‌خواهد با راز جهان زندگی کند (و با آن زندگی معناداری داشته باشد) و در آن غرق شود، این مضمون به نظریه معناداری زندگی نزدیک‌تر است.

۲۳۰- گزینه «۲»

(فلسفه ۲)، فرا در، فلسفة (۱)، صفحه ۳۷)

منطق

۲۳۱- گزینه «۳»

(نیما پواهری)

استدلال به دو نوع قیاسی و استقرایی تقسیم می‌شود. در استدلال قیاسی مقدمات، ضرورتاً نتیجه را در پی دارند. ولی در استدلال استقرایی مقدمات، از نتیجه حمایت نسبی می‌کنند.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه ۱۴)

۲۳۲- گزینه «۴»

(نیما پواهری)

هرچه وجود مشابهت میان دو امر بیشتر باشد، استقرای تمثیلی قوی‌تر است؛ اما نتیجه آن قطعی نیست. استدلال تمثیلی می‌تواند منجر به مغالطه شود که آن را «مغالطه تمثیل ناروا» می‌نامند.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه ۱۴)

۲۳۳- گزینه «۲»

(نیما پواهری)

استدلال تمثیلی می‌تواند منجر به مغالطه شود که آن را «مغالطه تمثیل ناروا» می‌نامند. در این استدلال فرد بر حسب شباخت عالم بیماری یکسان بودن آن را نتیجه گرفته است که نتیجه‌ای احتمالی است.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه ۱۴)

۲۳۴- گزینه «۳»

(مهدی پیرسینلو)

از دو راه می‌توان با مغالطه تمثیل ناروا مقابله کرد: ۱- توجه به وجود اختلاف ۲- یافتن استدلال تمثیلی مخالف در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» با نقد یک تمثیل ناروا از طریق بیان وجود اختلاف مواجهیم (وجود اختلاف زمین حاصلخیز و شورهزار / فرشته و دیو / مردان حق و افراد پست / شراب ربانی و شراب دنیایی)

گزینه «۳» از طریق استدلال تمثیلی مخالف (عدم یکسان بودن شخصیت پیامبر (ص) با ابوجهل) به رد استدلال تمثیلی به عدم یکسانی معنوی انسان‌ها بر اساس یکسان بودن صورت ظاهر پرداخته است.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

(نیما پواهری)

سقراط می‌گفت: «از گشت و گذار در شهر جز این مقصودی ندارم که شما جوانان و بزرگسالان را مقاعد سازم که نباید جسم و مال و ثروت را بر کمال نفس خود ترجیح دهید (باید کمال نفس را ترجیح داد، نه این که توجه خود را تماماً معطوف به آن ساخت) و به شما یادآوری کنم که ثروت، فضیلت نمی‌آورد، بلکه از فضیلت است که ثروت و هرچه که برای فرد و جامعه سودمند است، به دست می‌آید».

(فلسفه (۱)، زندگی بر اساس انریشه، صفحه ۳۸)

«۲۴۶- گزینه»

(نیما پواهری)

سقراط احتمال می‌دهد که به این دلیل باشد وقتی نادانی کسی را آشکار می‌کرد، کسانی که آنجا حاضر بودند، گمان می‌کردند که آنچه را آنها نمی‌دانند، او می‌داند. توجه کنید که گزینه «۴» مربوط به راز پیام سروش معبد دلفی است، نه نظر عامه مردم.

(فلسفه (۱)، زندگی بر اساس انریشه، صفحه ۳۰)

«۲۴۷- گزینه»

(نیما پواهری)

سقراط گفت که دانای حقیقی فقط خداست. منظور این است که تنها خداوند است که می‌تواند دانا و آگاه به همه چیز و از نادانی میرا باشد. و گرنه نباید از این سخن سقراط این گونه نتیجه گرفت که انسان نمی‌تواند چیزی بداند و فقط خداست که می‌تواند شناختی درست داشته باشد.

(فلسفه (۱)، زندگی بر اساس انریشه، صفحه ۳۰)

«۲۴۸- گزینه»

(نیما پواهری)

سقراط از معلول به علت می‌رسد. یعنی از وجود اعتقاد به لوازم یک امر، اعتقاد به خود آن را نتیجه می‌گیرد. این بدان معناست که انسان ابتدا به خود امری اعتقاد پیدا می‌کند سپس به لوازم آن اعتقاد پیدا می‌کند (نه بر عکس). می‌توانیم از اعتقاد به وجود زین و افسار به اعتقاد به وجود خود اسب بی ببریم.

(فلسفه (۱)، زندگی بر اساس انریشه، صفحه ۴۱)

«۲۴۹- گزینه»

(مهدی پیرمیلو)

آوردن فلسفه از آسمان به زمین (و بردن آن به متن جامعه)، توصیف سیسیرون فیلسوف و خطیب رومی از سقراط بود نه یکی از اتهامات سقراط.

تشريح سایر گزینهها:

گزینه «۲»: سقراط: کاوش و جستجوی من برای شناخت کسانی که ادعای دانشمند بودن می‌کنند و جدا کردن آنها از کسانی که دانشمند حقیقی هستند، سبب شده که گروه بزرگی به غلط مرا «دان» بنامند؛ در حالی که من دانا نیستم. فقط شاید به این دلیل که وقتی نادانی کسی را آشکار می‌کنم، کسانی که آنجا حاضرند، گمان می‌کنند که آنچه را آنها نمی‌دانند، من می‌دانم.

گزینه «۳»: سقراط: آیا ممکن است که کسی صفات و امور مربوط به انسان را پیذیرد، اما منکر وجود انسان باشد؟ آیا کسی پیدا می‌شود که علم و قدرت و عدالت فوق بشری را قبول داشته باشد ولی وجود خداوند را منکر شود؟

گزینه «۴»: سقراط: کسی که راه درست را یافت و آن را در پیش گرفت، هرگز نباید از خطر هراسی به دل راه دهد. اکنون که خداوند مرا مأمور کرده تا در جستجوی دانش بکوشم و آن را به دیگران بیاموزم، آیا پسندیده است که از ترس مرگ یا هر خطر دیگری از فرمان الهی سرتباشم؟

(فلسفه (۱)، زندگی بر اساس انریشه، صفحه‌های ۳۷ تا ۴۰)

فلسفه دوازدهم

«۲۴۱- گزینه»

(مهدی پیرمیلو)

سقراط هیچ کتابی ننوشت. ما با تأمل در زندگی او (که توسط شاگرد بر جسته‌اش افلاطون حکایت شده است) به مطالب طرح شده در «گزینه ۲» می‌رسیم.

تشريح سایر گزینهها:

گزینه «۱»: سقراط می‌گوید: ثروت، فضیلت نمی‌آورد، بلکه از فضیلت است که ثروت و هرچه که برای فرد و جامعه سودمند است، به دست می‌آید.

گزینه «۳»: جامعه آتن در زمان سقراط متأثر از اندیشه‌های سو福سطائیان بود. آنان معتقد بودند که جهان را نمی‌توان شناخت و ... تحت تأثیر چنین اندیشه‌هایی، اخلاق و فضیلت میان مردم کمرنگ شده بود و بسیاری از مردم به دنبال حق جلوه دادن باطل بودند.

گزینه «۴»: افلاطون نشان می‌دهد که سقراط عمر خود را صرف اصلاح جامعه و شناساندن افکار مغالطه‌آمیز سویسته‌ها کرده است.

(فلسفه (۱)، زندگی بر اساس انریشه، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

«۲۴۲- گزینه»

(نیما پواهری)

سقراط پیوسته درباره مسائل روزمره (نه پنهان!) زندگی می‌اندیشید و با مردم سخن می‌گفت.

(فلسفه (۱)، زندگی بر اساس انریشه، صفحه ۳۶)

«۲۴۳- گزینه»

(نیما پواهری)

در شرایطی که جامعه آتن از حقیقت و فضیلت فاصله می‌گرفت و حق طلبی در سایه جدل و سخنواری ماهرانه کمرنگ می‌شد. سو福سطائیان با کمک اقسام مغالطه‌ها و جدل و فن سخنواری به نشر اندیشه خود می‌پرداختند.

(فلسفه (۱)، زندگی بر اساس انریشه، صفحه ۳۷)

«۲۴۴- گزینه»

(نیما پواهری)

سقراط هیچ کتابی ننوشت، اما سراسر حیاتش را با فلسفه سپری کرد. زندگی وی حکایت واقعی فلسفه است. ما از مطالعه و تأمل در زندگی او می‌توانیم دفتر اندیشه‌های فلسفی اش را ورق بزنیم و به نقش حقیقی فلسفه در زندگی انسان، بیشتر بی ببریم.

(فلسفه (۱)، زندگی بر اساس انریشه، صفحه ۳۷)

«۲۴۵- گزینه»

(نیما پواهری)

سقراط، روش بحث ثابتی داشت. مفهومی از مفاهیم را که در زندگی ما اهمیت حیاتی دارد، بر می‌گرید و درباره‌اش پرسش می‌پرسید: «دوستی چیست؟»، «شجاعت چیست؟» وقتی کسی داوطلب پاسخ می‌شد، با توجه به پاسخ او، سؤال دیگری طرح می‌کرد به طوری که مخاطب و پاسخ‌دهنده را به حقیقت می‌رساند و آنچه را که حق بود، از زبان پاسخ‌دهنده به دست می‌آورد. این روش گفت و گو و پرسش و پاسخ که سقراط به کار می‌گرفت، به تدریج به «روش سقراطی» شهرت یافت.

(فلسفه (۱)، زندگی بر اساس انریشه، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

(موسی عفتی)

منظور از تمایزبخشی، برجسته کردن تفاوت‌های دو مفهوم به لحاظ ظاهری و معنایی است. در مثال مطرح شده، اگر دانش‌آموزان به درستی تفاوت‌های گزینه صحیح و گزینه دام را پیدا کنند، به جواب درست می‌رسند.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۱۰۸)

«۲۵۶- گزینه ۲»

(فرهاد علی‌نژاد)

«۲۵۷- گزینه ۳»

طبق نمودار فراموشی ابینگه‌وس، با گذشت زمان، شدت فراموشی کاهش خواهد یافت (بیشترین میزان فراموشی در ساعت اولیه پس از یادگیری است؛ به طوری که بعد از گذشت یک ساعت تقریباً نیمی از مطالب از یاد می‌رند)؛ اما اگرچه سرعت فراموشی با گذشت زمان کم می‌شود، ولی هرچه زمان بگذرد، درصد بیشتری از مطالب یاد گرفته شده را از یاد می‌بریم؛ به صورتی که بعد از حدود یک ماه، تنها بیست درصد مطالب در خاطرمان می‌ماند.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۱۰۸ و ۱۰۹)

(کوثر (ستورانی))

«۲۵۸- گزینه ۲»

(الف) این مورد برای کسانی که در آن جنگ حضور داشته‌اند، مبین حافظه رویدادی و برای سایر افراد مبین حافظه معنایی است؛ بنابراین هر دو حافظه ممکن است جواب سؤال باشند!

(ب) رویدادی

(ج) معنایی

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

(کتاب آبی)

«۲۵۹- گزینه ۲»

- کارکردهای حافظه کاری عبارت‌اند از: ۱- ذخیره‌سازی کوتاه‌مدت مطالب، ۲- فراهم کردن فضای کار برای فعالیت جاری ذهن، ۳- کمک به تفکر و ۴- اجرای وظایف و تکالیف.

- شکل‌گیری حافظه کاری، علاوه بر اثربداری از زمان، تابع میزان استفاده ما هم هست، بنابراین ظرفیت ذخیره‌سازی و زمان بازیابی اطلاعات در این حافظه، برخلاف حافظه کوتاه‌مدت، می‌تواند بیشتر باشد.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۷ تا ۹۸)

(کوثر (ستورانی))

«۲۶۰- گزینه ۲»

در محاکم قضایی که از حافظه شاهدان عینی یک حادثه برای جمع‌آوری مستندات وقوع جرم استفاده می‌شود، به دلیل خطای اضافه کردن، احتمال شکل‌گیری حافظه کاذب وجود دارد.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۹۹)

روان‌شناسی

(موسی عفتی)

«۲۵۱- گزینه ۲»

هرچه مطالب را دوست داشته باشیم، فراموشی آن‌ها کمتر است. دلالت عوامل عاطفی بر حافظه، همیشه به صورت مثبت نیست.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۱۰۴ تا ۱۰۵)

(کتاب آبی)

«۲۵۲- گزینه ۲»

- اولین فن روش پس‌خبا، پیش‌خوانی کردن مطالب است.

- منظور از ساماندهی مطالب، نظم‌بخشی، دسته‌بندی و قفسه‌بندی اطلاعات است.

- بسط معنایی به این معنا است که هرچه مثال‌های بیشتری مطرح شود، مفهوم مورد نظر بهتر از سایر مفاهیم در حافظه می‌ماند.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۰۶)

(موسی عفتی)

«۲۵۳- گزینه ۴»

مفهوم حافظه کاری نشان‌دهنده این موضوع است که انواع حافظه را نمی‌توانیم صرفاً بر اساس زمان تقسیم‌بندی نماییم؛ بلکه میزان استفاده از اطلاعات، تعیین کننده در دسترس بودن یا عدم دسترسی به آن اطلاعات است.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۹۵)

(فرهاد علی‌نژاد)

«۲۵۴- گزینه ۱»

برای کنترل اثر گذشت زمان (دیرتر فراموش کردن مطالب) می‌توان از مرور کارآمد (فراتر از تکرار صرف)، رمزگردانی معنادار و همچنین کاهش فاصله زمانی بین یادگیری یک مطلب و یادآوری آن استفاده کرد. یادگیری عمیق و یادگیری با استراحة اثر تداخل را کاهش می‌دهند. توجه ناقص باعث شکل‌گیری حافظه‌های ضعیف از چند موضوع مختلف و تداخل آن‌ها می‌شود. آزمون مکرر نیز بر مشکلات مربوط به نشانه‌های بازیابی اثر دارد.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۰۶)

(مبین‌سازی‌رات تایپیک)

«۲۵۵- گزینه ۴»

- رمزگردانی به صورت دیداری و شنیداری (مطالعه چندحسی)

- برجسته کردن تفاوت‌های دو مفهوم (تمایزبخشی)

- برجسته کردن مفاهیم، یادداشت‌برداری و رسم نمودار (استفاده از چند روش حرکتی)

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۰۷)